

*Mezőfalvi
Petőfi Sándor Általános Iskola és
Alapfokú Művészeti Iskola*

PEDAGÓGIAI PROGRAM

Mezőfalvi Petőfi Sándor Általános Iskola és
Alapfokú Művészeti Iskola

I.	ISKOLÁNK ÁLTALÁNOS JELLEMZÉSE	4
II.	NEVELÉSI PROGRAM	8
II.1.	PEDAGÓGIAI ALAPELVEINK	8
II.2.	AZ ISKOLÁBAN FOLYÓ NEVELŐ-OKTATÓ MUNKA CÉLJA, FELADATAI, ESZKÖZEI, ELJÁRÁSAI.....	12
II.3.	A SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉSSEL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI FELADATOK	21
II.4.	A TELJES KÖRŰ EGÉSZSÉGFEJLESZTÉSSEL KAPCSOLATOS FELADATOK.....	23
II.5.	A KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉSSEL, AZ ISKOLA SZEREPLŐINEK EGYÜTTMŰKÖDÉSÉVEL KAPCSOLATOS FELADATOK	31
II.6.	A PEDAGÓGUSOK HELYI INTÉZMÉNYI FELADATAI, AZ OSZTÁLYFŐNÖKI MUNKA TARTALMA, AZ OSZTÁLYFŐNÖK FELADATAI.....	57
II.7.	A KIEMELT FIGYELMET IGÉNYLŐ TANULÓKKAL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI TEVÉKENYSÉG HELYI RENDJE.....	59
II.8.	A TANULÓK RÉSZVÉTELI JOGAI GYAKORLÁSÁNAK RENDJE AZ INTÉZMÉNYI DÖNTÉSI FOLYAMATBAN.....	74
II.9.	A SZÜLŐ, A TANULÓ, A PEDAGÓGUS ÉS AZ INTÉZMÉNY PARTNEREI KAPCSOLATTARTÁSÁNAK FORMÁI	75
II.10.	A TANULMÁNYOK ALATTI VIZSGÁK	77
II.11.	A TANULÓK FELVÉTELI, ÁTVÉTELI KÉRELMÉNEK, TELJESÍTÉSÉNEK – A NEMZETI KÖZNEVELÉSI TÖRVÉNYBEN FOGLALT ELŐÍRÁSOK KÉRTEIN TÚLI – SORRENDJÉRE VONATKOZÓ HELYI SZABÁLYOK	79
II.12.	AZ ELSŐSEGÉLY-NYÚJTÁSI ALAPISMERETEK ELSAJÁTÍTÁSÁNAK ISKOLAI TERVE.....	81
III.	HELYI TANTERV	83
III.1.	AZ EGYES ÉVFOLYAMOKON BELÉPŐ TANTERVEK	83
III.2.	TANTÁRGYI STRUKTÚRA ÉS ÓRASZÁMOK	86
III.3.	A TANKÖNYVEK, TANESZKÖZÖK, FEJLESZTŐ ÉS TERÁPIÁS ESZKÖZÖK KIVÁLASZTÁSÁNAK ELVEI.....	89
III.4.	A MINDENNAPOS TESTNEVELÉS, TESTMOZGÁS MEGVALÓSÍTÁSÁNAK MÓDJA.....	89
III.5.	A TANULÓK FIZIKAI ÁLLAPOTÁNAK MÉRÉSE	90
III.6.	A VÁLASZTHATÓ TÁRGYAK, FOGLALKOZÁSOK, TOVÁBBÁ PEDAGÓGUSOK KÖZÜL TÖRTÉNŐ VÁLASZTÁS SZABÁLYAI.....	91
III.7.	AZ ISKOLAI BESZÁMOLTATÁS, AZ ISMERETEK SZÁMONKÉRÉSÉNEK KÖVETELMÉNYEI ÉS FORMÁI, A TANULÓ MAGATARTÁSA, SZORGALMA ÉRTÉKELÉSÉNEK ÉS MINŐSÍTÉSÉNEK KÖVETELMÉNYEI, TOVÁBBÁ – JOGSZABÁLY KERETEI KÖZÖTT – A TANULÓ TELJESÍTMÉNYE, MAGATARTÁSA ÉS SZORGALMA ÉRTÉKELÉSÉNEK, MINŐSÍTÉSÉNEK FORMÁJA.....	93
III.8.	AZ OTTHONI FELKÉSZÜLÉSHEZ ELŐÍRT ÍRÁSBELI ÉS SZÓBELI FELADATOK MEGHATÁROZÁSÁNAK ELVEI ÉS KORLÁTAI	105
III.9.	A CSOPORTBONTÁSOK ÉS AZ EGYÉB FOGLALKOZÁSOK SZERVEZÉSÉNEK ELVEI	106
III.10.	A NEMZETISÉGHEZ NEM TARTOZÓ TANULÓK RÉSZÉRE A TELEPÜLÉSEN ÉLŐ NEMZETISÉGEK KULTÚRÁJÁNAK MEGISMERÉSÉT SZOLGÁLÓ TANANYAG.....	107
III.11.	EGÉSZSÉGNEVELÉSI ÉS KÖRNYEZETI NEVELÉSI ELVEK.....	108
	EGÉSZSÉGNEVELÉSI PROGRAM	108
	KÖRNYEZETNEVELÉSI PROGRAM	116
III.12.	A GYERMEKEK ÉS TANULÓK ESÉLYEGYENLŐSÉGÉT SZOLGÁLÓ INTÉZKEDÉSEK	122
IV.	AZ ALAPFOKÚ MŰVÉSZETOKTATÁSI INTÉZMÉNY PEDAGÓGIAI PROGRAMJA	125

*"Dolgozom: Küzdve alakítom nemcsak magamat, aminő még lehetek, akinek jövőjét az ihlet óráin
gyanítom: formálom azt is, amivé ti válhattok - azt munkálom én, ki azt próbálom létre idézni, azt a
lényt, ki még csak anyag bennetek s halvány akarat."*

Illyés Gyula

I. ISKOLÁNK ÁLTALÁNOS JELLEMZÉSE

Mezőfalva Fejér megye mezőföldi tájegységének egyik nagyközsége, Dunaújvárostól 15 km, Székesfehérvártól 40 km távolsága fekszik.

A település iskoláját 1949-ben alapították. Az intézmény a falu középpontjában, egy épületegyüttesben helyezkedik el. Egy emeletes, melyhez tetőtér beépítés is tartozik. Több szakaszban épült fel, mert mindig a pillanatnyi igényeknek megfelelően bővítették, alakították így szerkezeti és építészeti megoldásaiban meglehetősen eklektikussá vált. Ezen a helyzeten változtatott a 2010-ben megvalósult felújítás, melynek köszönhetően az épület egységes arculatot kapott, korszerű, geotermikus fűtésre álltunk át és megvalósult a teljes körű akadály-mentesítés.

Az épületben helyezkedik el a Móricz Zsigmond Könyvtár, mely iskolakönyvtári feladatokat is ellát. 30 tantermünkből 10-ben található interaktív tábla, s rendelkezünk egy 42 munkaállomásos, informatikai szaktanteremmel is. A felső tagozaton szaktantermekben folyik az oktatás, a természettudományi tárgyak tanításához szolgáló termekhez szertárak is kapcsolódnak.

Jelenleg a gyermeklétszámból, az ellátandó feladatokból és csoportbontásokból adódó tanterem igényeket gondos órarendi szervezéssel oldjuk meg.

Szabvány méretű tornatermünk két részre osztható, ezen kívül tornaszobáink is vannak. Ezekhez az előírt öltözők és mosdók csatlakoznak. Sportudvarunkban bitumenes kézilabda és kosárlabda pálya található, valamint rengeteg füvesített terület a játékhoz, sportoláshoz.

Különlegességünk, hogy udvarunkban étkezési szín, kemence és kézműves ház is található.

Nagy múltú, szép hagyományokkal rendelkező intézményünkben magas színvonalú nevelő és oktató munka folyik. Tanulóink számára széleskörű lehetőségeket biztosítunk ahhoz, hogy képességeiket és sokirányú tehetségüket kibontakoztathassák.

1992. óta német nemzetiségi nyelvoktatás, 2000-től kezdve alapfokú művészetoktatás és országos hírű birkózó sporttevékenység zajlik iskolánkban. Az alapfokú művészetoktatás három művészeti ágban képez diákokat. Zeneművészet, tánc és dráma, valamint képző-és iparművészet. A 2007. évi országos minősítés során iskolánk elnyerte a Kiválóra Minősített Alapfokú Művészetoktatási Intézmény kitüntető címet. Tantestületünk elkötelezett a tehetséggondozás mellett, ezért 2010-ben csatlakoztunk a tehetségpont hálózathoz, majd 2012-től, mint Kiválóra Akkreditált Tehetségpont a testi- kinezetikus, a nyelvi és a művészeti tehetségterületeken végzünk tehetségazonosítást, -gondozást és -tanácsadást.

Fő profilunk a német nemzetiségi oktatás, az alapfokú művészeti képzés, továbbá a 2007-2008. tanévtől sajátos nevelési igényű tanulóink integrált oktatása, nevelése.

Az oktatás és nevelés szinte teljes területén magasan kvalifikált, szakképzett pedagógusok dolgoznak nálunk. Nevelőtestületünk tagjai szakmai felkészültségük szinten tartása és fejlesztése érdekében számos továbbképzésen vettek részt. Kijelenthetjük, hogy személyi feltételeink jobbak az átlagosnál, hiszen a teljes körű szakos ellátottságon túl vannak gyógypedagógusaink és fejlesztő pedagógusaink is.

Fontosnak tartjuk kihangsúlyozni azt a tényt, hogy a tantestületben dolgozó kollégák zömének több diplomája és igen nagy, tíz, húsz vagy még ennél is több éves szakmai gyakorlata van.

Technikai személyzetünk összeszokott, régi gárda. Kötelező feladataik ellátásán túl, mellyel biztosítják számunkra a jó munkavégzés feltételeit mindig aktívan, és szervesen részt vállalnak az iskolai élet hétköznapijaiból és ünnepnapjaiból egyaránt.

Az oktató-nevelő munka színvonalát a pedagógusok szakmai felkészültsége mellett befolyásolják még a következők: az intézmény technikai felszereltsége, és az oktatást szolgáló szemléltető eszközök, segédanyagok mennyisége.

Tantermeink berendezése megfelelő, a nagy létszámú osztályok számára is jó munkafeltételeket tudunk kialakítani. Összességében azt mondhatjuk, hogy az eszközellátottság a sikeres pályázatoknak köszönhetően jó.

A Benedek Elek Tagiskola 1913-ban Daruhegyen egy tantermes iskolaként létesült. 1930-ban további egy tanteremmel bővítették. Itt 80 tanulót 2 tanító oktatott. Dánieltelepen a régi tanterem és igazgatói lakás mellé az új iskolaépület 1960-ban épült. A daruhegyi és dánieltelepi épületek mellett még Kísszentmihályon is működött egy tanterem az 1980-as évek végéig, ekkor már nyolc osztályos általános iskolai oktatás folyt az intézményben. 1983-ban egy tanteremmel és vizesblokkal bővült a dánieltelepi iskolaépület. Jelenleg 3 telephelyen, 3 épületben, 8 tanteremben és 1 tornaszobában folyik a tanítás.

A település sajátos szerkezetéből és az itt lakók évszázadok óta nehéz szociális helyzetéből adódóan az iskoláztatás a XX. század elejéig rendszertelen volt, csupán a század végére valósult meg a puszták népének gyermekei között a rendszeres oktatás.

Az intézményt a 2008/2009-es tanévtől a Mezőfalvi Petőfi Sándor Általános Iskola és AMI, mint gesztorintézmény tagiskolájaként működik.

A daruszentmihályi Benedek Elek Tagiskola Fejér megye déli részének egyik legalacsonyabb lélekszámú községében működik. Iskolánkban 8 évfolyamon közel 100 gyermek tanul.

Tanulólétszámunk állandónak tekinthető, ellentétben az országos – csökkenő – tendenciával. Az iskola megítélése egyre jobb, ami az elmúlt évek tartalmi fejlesztéseinek is köszönhető.

A település tagoltsága miatt az intézmény megközelítése nehézkes, a gyerekek autóbusszal, kerékpárral és gyalogosan érkeznek nap mint nap az iskolába.

Az intézmény az oktató nevelő munka mellett nagy részt vállal a település kulturális életének szervezésében is.

Bár a két intézmény két különböző településen, eltérő szociális környezetből érkező tanulókkal dolgozik, a pedagógusok szoros együttműködésének köszönhetően mégis sikerül egységesen, magas szintű nevelő-oktató munkát megvalósítani.

KÜLDETÉSNYILATKOZAT

*"Az iskola dolga,
hogy megtaníttassa velünk, hogyan kell tanulni,
hogy felkeltse a tudás iránti étvágyunkat,
hogy megtaníttson bennünket a jól végzett munka örömére és az alkotás izgalmára,
hogy, megtaníttson szeretni, amit csinálunk,
és hogy, segítsen megtalálni azt, amit szeretünk csinálni. "*

(Szent-Györgyi Albert)

Pedagógiai hitvallásunk: tanulóink sokoldalú, korszerű tudást nyújtó gyermekközpontú nevelésben részesülve képesek legyenek megújulásra, önnevelésre, pozitív jövőkép megfogalmazására.

Fontosnak tartjuk a komplex személyiségfejlesztést, amely az intellektuális fejlesztés mellett az erőteljesebb nevelési funkciók vállalását is jelenti.

Célunk, hogy a gyermeki személyiség teljessé váljék, hogy minden életszakaszban képes legyen az önmegvalósításra.

Szeretnénk, hogy tanulóink belülről vezérelt, kreatív, jól kommunikáló, nyitott, toleráns, alkalmazkodó, együttműködni és alkotni képes felnőtté váljanak.

II. NEVELÉSI PROGRAM

II.1. Pedagógiai alapelveink

a./ A Petőfi Sándor Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskolában a pedagógusok mindennapi nevelő és oktató munkájukban az alább felsorolt pedagógiai alapelveket szeretnék érvényre juttatni.

Iskolánkban olyan légkört kívánunk teremteni, ahol

- tanulóink otthon érezhetik magukat,
- az emberi kapcsolatokat a nyitottság, őszinteség, kölcsönösség jellemzi,
- a gyerek önismerete, énképe fejlődik,
- a felelősségnek nemcsak a terheivel, hanem örömeivel is találkozunk,
- nyilvánvaló, hogy mindenki ért valamihez, mindenki tanulhat mindenkitől
- mindenki kellő figyelmet kap, a szolidaritás, a segítő odafordulás alapvető érték és mindennapi gyakorlat

Ennek keretében:

- a tanuló személyiségét tiszteletben tartjuk,
- a gyerekeket bevonjuk saját iskolai életük megszervezésébe.
- a tanulók egyéni képességeit az oktatás során figyelembe vesszük,
- diákjaink előre megismerhetik a velük szemben támasztott követelményeket, így tudhatják, mit várunk el tőlük,
- minden gyermek számíthat a pedagógusok jóindulatú segítségére tanulmányi munkájában és életének egyéb problémáiban,
- az iskola életében szeretetteljes emberi kapcsolatok kialakítására törekszünk:
- tanuló és tanuló,
- tanuló és nevelő,
- szülő és nevelő,

- nevelő és nevelő között.

b./ Iskolákban a tanulók teljes személyiségének fejlesztése, valamint a tanulók korszerű ismereteinek, képességeinek, készségeinek kialakítása és bővítése a legfontosabb pedagógiai feladat. Vágynkban az egész életen át tartó tanulásra felkészített, sokoldalúan felkészített diák él.

Nevelőink szellemileg, erkölcsileg és testileg egészséges, a hazáját ismerő és szerető, a nemzeti hagyományokat és az iskolai tradíciókat őrző nemzedékeket kívánnak nevelni a ránk bízott gyermekekből.

Ennek érdekében:

- a tervszerű nevelő és oktató munka a tanulók alapkészségeit fejleszti, és számukra korszerű, a mindennapi életben hasznosítható, továbbépíthető alapműveltséget nyújt,
- stabil pedagógiai légkör és koherens értékrendszer kialakítására törekszünk,
- iskolánk olyan - az emberre, a társadalomra, a művészetekre, a természetre, a tudományokra, a technikára vonatkozó - ismereteket közöl, melyek megalapozzák a tanulók műveltségét, világszemléletét, világképük formálódását és eligazodásukat szűkebb és tágabb környezetükben,
- az iskola oktató tevékenységének célját a gyermeki személyiség széleskörű fejlesztésében látjuk,
- fontosnak tartjuk, hogy diákjaink elsajátítsák, az egyéni tanulás módszereit,
- szeretnék elérni, hogy tanulóink körében a szorgalomnak, a tudásnak és a munkának becsülete legyen,
- törekszünk a humánusra, az egyén és a közösségek iránti tiszteletre,
- segítünk diákjainknak észrevenni és értékelni a jót – megelőzni, felismerni a rosszat,
- törekszünk az emberek közötti érintkezés, a kommunikáció elfogadott normáinak és helyes formáinak kialakítására, az együttműködés képességének kialakítására,
- szeretnénk tanulóinkat megismertetni nemzeti kultúránk és történelmünk, valamint szűkebb környezetünk eseményeivel, kiemelkedő személyiségeivel és hagyományaival, hogy mindezek megbecsülése révén tápláljuk a gyermekekben a haza, a szülőföld iránti szeretetet.

c./ Iskolánk folyamatosan részt kíván venni lakóhelyünk életében.

Ennek érdekében:

- rendszeres kapcsolatot tartunk a tanulók szüleivel, a családokkal,
- igyekszünk lehetőséget teremteni arra, hogy iskolánk életéről, tevékenységéről. eredményeiről minél többet megismerhessenek a szülők, valamint falunk érdeklődő polgárai,
- ápoljuk és bővítjük eddigi kapcsolatainkat az óvodával és a közművelődési intézményekkel, továbbá a civil szervezetekkel, egyházakkal, a Családsegítő és Gyermekjóléti Intézménnyel, a lakásotthon hálózattal, a német és cigány kisebbségi önkormányzattal, az iskolafejlesztési alapítvánnyal
- nevelőink fontos feladatnak tartják, hogy iskolánk - eddigi hagyományaihoz híven- továbbra is képviseltesse magát a különféle falusi rendezvényeken, illetve a tanulók számára szervezett falusi szintű megmozdulások szervezésében és lebonyolításában.

d./ Ezzel szemben olyan tanuló képe él, aki a közös családi és iskolai nevelés eredményeképpen egyesíti magában az alábbi tulajdonságokat:

- humánus,
- erkölcsös
- fegyelmezett
- művelt,
- kötelességtudó,
- érdeklődő, nyitott, kreatív, alkotó,
- becsüli a szorgalmas tanulást, a munkát
- gyakorlatias,
- képes eligazodni szűkebb és tágabb környezetében,
- jó eredmények elérésére törekszik (játékban, munkában, tanulásban)
- van elképzelése a jövőjéről illetően,
- becsüli a tudást,
- öntevékenyen, aktívan vesz részt a tanulásban, ismeri a tanulás helyes és hatékony módszereit,
- képes tudását továbbfejleszteni és önállóan ismereteket szerezni,
- tudását folyamatosan gyarapítja, bővíti,
- képes az értő olvasásra, gondolatait helyesen és szabatosan tudja megfogalmazni szóban és írásban,

- a mindennapi életben felhasználható képességekkel rendelkezik,
- ismeri, tiszteli, óvja, ápolja:
- nemzeti kultúránkat, történelmünket, anyanyelvünket,
- a természetet, a környezet értékeit,
- más népek értékeit, hagyományait,
- az egyetemes kultúra legnagyobb eredményeit,
- a társadalmilag elfogadott normák szerint viselkedik az emberi és a természeti környezetben, ismeri és alkalmazza a közösségekben éléshez szükséges magatartásformákat,
- ismeri és betartja a különféle közösségek (család, iskola, társadalom) együttélését biztosító szabályokat,
- ismeri és alkalmazza az emberek közötti érintkezés, a kommunikáció elfogadott formáit és módszereit,
- viselkedése udvarias, beszéde kulturált,
- társaival együttműködik,
- szüleit, nevelőit, társait szereti és tiszteli.
- képes szeretetet adni és kapni, szereti hazáját,
- megérti, tiszteletben tartja a sajátjától eltérő nézeteket,
- szellemileg és testileg egészséges. edzett,
- egészségesen él,
- szeret sportolni, mozogni,
- megjelenése és személyes környezete tiszta, ápolat, gondozott.

Tudjuk, hogy ezen tulajdonságok mindegyikét nem vagyunk képesek kialakítani minden egyes hozzánk járó tanuló személyiségében.

Nevelőink mindennapi nevelő és oktató munkája azonban arra irányul, hogy a lehető legtöbb diákunk rendelkezzen végzős korára minél több, itt felsorolt személyiségjeggyel.

II.2. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka célja, feladatai, eszközei, eljárásai

Az iskolánkban folyó nevelő-oktató munka céljait az általános emberi és a nemzeti értékek tanulókkal történő megismertetése, elfogadtatása és átadása határozza meg.

Pedagógiai munkánk alapvető feladata, hogy a gyermeki nyitottságra, fogékonyságra, érdeklődésre és aktivitásra építve a személyiségfejlődés szempontjából kiemelten fontos alábbi értékeket tanulóink elsajátítsák, ezek képviselője váljon bennük meggyőződéssé és határozza meg viselkedésüket, magatartásukat.

Az élet tisztelete, védelme. A természeti környezet megóvása. Az állatok és növények védelme, szeretete. Fogékonyság az élő és az élettelen természet szépsége iránt.

Az ember testi és lelki egészsége. Az egészség megőrzésének fontossága. Az egészséges és kulturált életmód iránti igény. A testmozgás iránti igény. Az önellátás képességeinek kialakítása (tisztálkodás, öltözködés, étkezés, környezet rendben tartása). Az egészségvédelem (az egészségre káros szokások ismerete, elutasítása; a balesetek megelőzése).

Az önismeret, a saját személyiség kibontakoztatásának igénye (önbecsülés, önbizalom). Felelősségvállalás saját sorsának alakításáért (önállóság, kitartás, szorgalom, kreativitás). Nyitottság az élményekre, a tevékenységekre, az esztétikum befogadására és létrehozására.

Fogékonyság az emberi kapcsolatokra, a barátságra. Hűség, önzetlenség, megértés, tapintat, őszinteség, egymás elfogadása, udvariasság, figyelmesség.

A család tisztelete, a szülők, nagyszülők megbecsülése, szeretete.

Kulturált magatartás és kommunikáció a közösségben. Udvariasság, figyelmesség, mások szokásainak és tulajdonának tiszteletben tartása. Fegyelem és önfegyelem. Közösségi érzés, áldozatvállalás. Törekvés az előítélet-mentességre, a konfliktusok kezelésére, készség a megegyezésre.

A világ megismerésének igénye. Igény a folyamatos önművelésre, az értékelés és önértékelés, valamint az önálló tanulás képességeinek kialakítására.

A szülőföld és Magyarország megismerése, szeretete, megóvása. A nemzeti kultúra ápolása: a nemzeti múlt megismerése, megértése, emlékeinek, hagyományainak, jelképeinek tisztelete, ápolása, megbecsülése. Egészséges nemzeti önbecsülés és hazaszeretet.

A kisebbségben élő magyarságért érzett felelősség - és közösségvállalás. A hazánkban élő kisebbségek és más népek, nemzetek jogainak tisztelete, kultúrájuk, hagyományaik tiszteletben tartása.

Az alkotmányosság, a törvényesség, az állampolgári jogok tisztelete. Az emberek egyenlőségének elismerése. Az egyetemes emberi jogok tiszteletben tartása. Érdeklődés a társadalmi jelenségek és problémák iránt. Igény a közéletiségre, a közösségi tevékenységekre. Törekvés a demokrácia érvényesítésére.

Az iskolánkban folyó nevelő és oktató munka feladata, hogy a felsorolt értékek elsajátítását elősegítse. Ezt szolgálják a nevelési program különböző fejezeteiben később meghatározásra kerülő tanórai és tanórán kívüli nevelési tevékenységek, valamint az e tevékenységekhez kapcsolódó folyamatos értékelés.

Nevelési módszereink két nagy csoportra oszthatóak:

1. Közvetlen (direkt) módszerek azok, amelyeknek alkalmazása során a nevelő közvetlenül, személyes kapcsolat révén hat a tanulóra.
2. Közvetett (indirekt) módszerek azok, amelyekben a nevelő hatás áttételesen, a tanulói közösségen keresztül érvényesül.

Iskolánk pedagógusai által alkalmazott közvetlen és közvetett nevelési eljárások:

	Közvetlen módszerek	Közvetett módszerek
1. Szokások kialakítását célzó, beidegző módszerek.	Követelés Gyakoroltatás Segítségadás	A tanulói közösség tevékenységének megszervezése.

	Ellenőrzés Ösztönzés	Közös (közelebbi vagy távolabbi) célok kitűzése, elfogadtatása. Hagyományok kialakítása Követelés Ellenőrzés Ösztönzés
2. Magatartási modellek bemutatása, közvetítése.	Elbeszélés Tények és jelenségek bemutatása Műalkotások bemutatása A nevelő személyes példamutatása.	A nevelő részvétele a tanulói közösség tevékenységében. A követendő egyéni és csoportos minták kiemelése a közösségi életből
3. Tudatosítás (meggyőződés, kialakítása)	Magyarázat, beszélgetés, csoport munka A tanulók önálló elemző munkája.	Felvilágosítás a betartandó magatartási normákról. Vita.

Iskolánk munkájának alapelve a gyermekszereteten alapuló, gyermeki jogokat tiszteletben tartó, gyermekközpontú pedagógia.

Így az alapfunkciók ellátása mellett célunk olyan iskola kialakítása, ahol felnőtt és gyermek egyaránt jól érzi magát - így közös munkájuk hatékony, eredményes lehet valamint modern, naprakész, a szűkebb és tágabb társadalmi igényeknek megfelelő ismereteket, képességeket nyújt.

Lehetőséget biztosítunk minden tanulónak ahhoz, hogy egyéni fejlődési ütemének megfelelően olyan képzést kapjon, amely számára a legnagyobb mértékben biztosítja személyiségének fejlődését. Mindezek érdekében alkalmazzuk a legújabb, legkorszerűbb oktatási módszereket, mint a kooperatív oktatás, tevékenységközpontú pedagógia, differenciált rétegmunka és a két tanítós, tanáros oktatási modell, képesség szerinti csoportbontás. Eközben a szülőkkel hatékony együttműködésre törekszünk oly módon, hogy vezető szerepét az iskola megtartsa. Egységes és távlati nevelési célunk az, hogy pozitív énképpel, reális önismerettel rendelkező, kudarcokat feldolgozni képes, sikeresen, eredményesen boldogulni és teljesíteni tudó gyermekek hagyják el iskolánkat a 8. tanév végén.

Az értékrendek mögött mindig emberképek, gyermekképek vannak, amelyeknek kiművelése jelenti a nevelési célt.

Az értékrenden alapuló gyermekkép és fejlődés íve az alsós osztályoktól a felsőig az alábbi hangsúlyokat kövesse:

A "kreatív, alkotó, spontán, jelen elvű" gyermeki személyiségtől mint kiinduló helyzettől indulva, és erre alapozva, a "felfedező, böngésző, kíváncsi" gyermek lehetőségein át az "okos, az ismereteket tudó, és tudni akaró, teljesítményelvű" dimenzió felé tartson a pedagógiai lehetőségek rendszere.

Alsó tagozat célja:

A harmonikusan, képességei szerint fejlődő gyermekeket tekintjük fő értéknek.

- A tanulók kapjanak megfelelő alapokat az önálló és hatékony ismeretszerzéshez és feldolgozáshoz, valamint a tanuláshoz szükséges alapkészségek elsajátításához.
- Óvoda-iskola átmenet zökkenőmentesen 1-2. osztályban a gyermek mind teljesebb megismerésével.
- Életkori sajátosságokhoz igazodó fejlesztés, tevékenységi formák, tanulási időbeosztás, gondolkodási műveletek fejlesztése terén. A tanuló képességének megfelelően terhelhető legyen 5. osztálytól.
 - a gyermek egyéni szükségleteinek lehetőségeinek figyelembe vétele, önmegvalósításának elősegítése, ezzel a sikerorientálás biztosítása
 - minden gyermek tanuljon meg biztonsággal bánni a nyomtatott szövegekkel, pontosan olvasni, eszközjelleggel használni az írást
 - az iskolaotthonos, vagy egésznapos oktatási forma kedvező szervezeti feltételt biztosít a tanulmányi munka hatékonyabb irányításához
 - az óvodai munkarend szerves folytatásává válik
 - két tanító megosztva végzi a nevelő-oktató munkát
 - megkönnyíti az óvoda és iskola közötti átmenetet
 - egyenletes megterhelést nyújt
 - a tanítás, a tanulás, az aktív pihenés, a szabadidős tevékenységek célszerűen váltogatják egymást
 - kiemelt figyelmet kap az egyéni fejlesztés és a tehetséggondozás
 - meghitt viszony alakul ki a pedagógusok és a tanulók között számtalan lehetőséget biztosítva iskolánk nevelési céljainak megvalósítására

Felső tagozat célja:

A felsős osztályokban mindegyik értékdimenziót ki kell teljesíteni, a felső tagozat fontos értéke így:

- A szükséges ismereteket birtokló és birtokolni akaró,
- önállóan tanulni tudó, együttműködésre képes,
- az együttélés szabályait belülről elfogadó, alkalmazkodó gyermek.

Nevelő munkánkat így ennek szolgálatába kell állítanunk. Olyan nevelési módszereket, eljárásokat kell alkalmazni, amelyek biztosítják tanulóink számára a személyiségjegyeket figyelembevevő fejlődést, és az előzőekben megfogalmazott attitűdök kialakítását.

Nevelési értékeink

Társadalmunkban megtapasztalható változások olyan nevelés-filozófiát kívánnak tőlünk, amely az innovatív nevelést, tanulást, a kreatív, divergens magatartást helyezik előtérbe.

A nevelés morális komponensei közül azokat állítjuk előtérbe, melyek a személyiség stabilitásának kiépítését segítik elő.

Amelyek képessé teszik a tanulókat:

- értékítéletek alkotására,
- értékek rangsorolására,
- más személyhez, más közösséghez, a társadalomhoz, a természethez történő humanista viszonyulásra.

Alapvető értéknek tekintjük:

A tudás tisztelete, megbecsülése

Tudás alatt a tanuláshoz szükséges alapkészségek megszerzését, az ismeretek elsajátítását és alkalmazni tudását értjük, a teljesítményképes tudást.

Mindehhez szükséges a gyermekek természetes kíváncsiságának, alkotásvágyának, kreativitásának megőrzése és a problémamegoldó gondolkodás képességének kifejlesztése.

Az egyetemes és nemzetközi kulturális értékek tisztelete

Az általános alpműveltség elsajátításához nélkülözhetetlen a kulturális javak iránti érdeklődés felkeltése, a kultúra értékei iránti érzékenység, nyitottság képességének kialakítása.

Törekednünk kell arra, hogy gyermekeink sokféleképpen kerülhessenek kapcsolatba a kultúrával, és olyan kulturális toleranciát közvetítsünk feléjük, ami türelmességet, elfogadást jelent a másság iránt.

A nemzet, mint a legértékesebb átfogó, nevelő közösség

A személyiségfejlesztés csak úgy lehet teljes, ha a kialakuló öntudat egészséges nemzettudattal párosul. A szűkebb és a tágabb környezet kulturális, történelmi emlékeinek megismerése, ápolása, szeretete és az ezekben való pozitív viszony jelen kell, hogy legyen mindennapi nevelőmunkánkban.

A környezethez és a természethez való pozitív viszony

A környezetszennyezés elkerülése, a körülöttünk élő természet elpusztítása elleni fellépés, veszélyeztetett élővilágunk védelme, megszerettetése már kisgyermekkorban fontos szerepet kell, hogy kapjon.

Ennek megfelelően az iskola egyik fő irányvonala a környezetvédelmi nevelés gyakorlati művelése. Az egészséges környezet azonban nemcsak a tiszta levegőt, a dús növényzetet jelenti, hanem egészséges, humanista értékrendet, szabad és termékeny szellemi légkört, optimális terhelést a személyiség fejlődéséhez.

Testi-lelki egészség

A mai világban egyre hangsúlyosabb szerep jut a pozitív beállítódásnak és olyan magatartás és szokás kialakításának, amelyek javítják egészségi állapotunkat. Olyan egészséges, humanista értékrendet követünk, amely harmonikus légkörben optimális terhelést biztosít a személyiség fejlődéshez.

Az egészség tudatos megtartására, teherbírásuk, akaraterejük növelésére, önfegyelmre és szabálytudatra ösztönözzük diákjainkat a rendszeres testmozgással.

Értéknek tekintjük az egymás egyéniségének tiszteletére épülő emberi kapcsolatokat

Iskolánk gyermekek – pedagógusok - szülők közös iskolája. Mindhárom szereplő személyiségbeli jogait tiszteletben tartjuk, és érdekeik érvényesítésének színteret biztosítunk.

Együttműködésünket a humanista alapértékek: a tolerancia, az empátia, a megértés, a türelem, a tisztelet kell, hogy vezérelje. Mindebben alapvető fontossága van a nyílt, hiteles kommunikációnak.

Az együttműködésen, szolidaritáson alapuló közösségi magatartás

Az egyén személyiségének kibontakoztatása csak a közösségi életterben lehet teljes. Az iskola életét úgy kell megszervezni, hogy minél tágabb teret adjunk mind a gyerekek, mind a szülők, mind a nevelők, közös, szolidáris, együttműködésen, kooperáción alapuló tevékenységének. Olyan demokratikus magatartásmintákat kívánunk közvetíteni, amelyben az egyén és a közösségérdekei egyaránt megfelelő szerephez jutnak.

Az esztétikai szépség, mint fontos személyiségformáló érzelemgazdagító élmény

Ennek szellemében ismertetjük meg a tanulókkal a művészeteket, a különböző művészeti, kiemelten az irodalmi és képzőművészeti alkotásokat. Lehetőségeket teremtünk arra, hogy a vizuális látásmód és gondolkodás gyakorlatában és a különféle képzőművészeti technikákban jártasságot szerezzenek.

Általános feladataink, az iskola kulcsterületei a nevelési cél elérése érdekében

Ismeretszerzési, tanulási képességek fejlesztése

A feladatunk olyan tanulási légkör, keret megteremtése, amelyben a hatékony tanulás érdekében gyermekeinknél az alábbi képességek kialakítására törekszünk:

- A feladatvégzés során rendelkezzen szándékos figyelemmel.
- Legyen képes problémák megfogalmazására, összefüggések ok-okozatok felismerésére.
- Tudjon önállóan tanulni, és képes legyen heti, havi tanulási terveket készíteni.
- Tudja az ismeretek forrásait biztonságosan, önállóan használni.
- Rendelkezzen információ-keresési rutinokkal.
- Képes legyen az ismereteket összefüggő rendszerbe szervezni és a lényegét kiemelni, vizsgahelyzetekben is eredményesen teljesíteni.

Lelki egészség megőrzése

A gyerekek lelki egészségének ápolása alapvető feladata iskolánknak.

Ennek érdekében:

- Fejlesztjük a gyerekek önismeretét.
- Pozitív gondolkodását.
- Konfliktustűrő és konfliktusmegoldó képességét.
- Hozzásegítjük, hogy életében eredményes, sikerorientált személlyé váljék.

Testi egészség fenntartása

A testi egészség nevelésében alkalmazzuk az alábbi lehetőségeket:

- természetjárás, testnevelés, tömegsportrendezvények,
- törekszünk a higiénia elveinek elsajátítására,
- alkalmazunk mozgásművészeti lehetőségeket, az érdeklődők számára,
- gyógytestnevelést tartunk az arra kötelezettek számára,
- törekszünk a gyerekek egészséges és helyes táplálkozási szokásainak kialakítására,
- az egészségnevelés eszközeivel fellépünk a drogfogyasztás ellen.

Emberi kapcsolatok és kommunikáció fejlesztése

A gyerekek személyközpontú kapcsolatainak fejlesztése meghatározó jelentőségű iskolánkban.

Fontos, hogy a nyitott, empátikus, kooperatív együttműködés képességeit megalapozzuk az általános iskolai évekkel, s mindezek az értékek érvényesüljenek a gyerekek közötti, a különböző korosztályok közötti és a felnőtt, dolgozók-szülők közötti viszonyban.

Olyan iskolai kommunikációs kultúra kialakítására törekszünk, amely tolerálja a másságot, amelyben az iskola polgárai érvényesíthetik elképzeléseiket, mindaddig, amíg ezzel mások ugyanilyen szabadságát nem korlátozzák. A kommunikáció nemzetközivé válása miatt az iskola tanulói ismerjenek meg és használjanak legalább egy idegen nyelvet.

Közösségi élettér megteremtése

Az iskola élettere az iskola polgárainak, a gyerekeknek, a szülőknek, az iskolai dolgozóknak, és élettere az iskola környezetében élő embereknek.

A Petőfi Sándor Általános Iskola és AMI nyitott a tanórák idején túl a környezetében jelentkező, profiljához illeszkedő társadalmi igények kielégítésére. Ezért rendszeresen felmérjük ezen igényeket, s ezek kielégítésére választékot kínálunk.

A programok finanszírozása érdekében pályázati, önköltséges lehetőségeket keresünk, megszervezzük a szülők szakértelmének bekapcsolási lehetőségét, egy iskola szülői, tanári adatbank segítségével, amelyben regisztráljuk a felajánlott szülői szakértelmeket, ezeket párosítjuk a kért igényekkel.

Létrehozuk a tanári képesség- és tudásbankot, amelyekben a szakmai területen kívüli ismereteket térképezzük fel, és ezeket is elérhetővé tesszük azok számára, akik ezt igénylik.

Gyermeki alkotóképesség fejlesztése

A gyermeki kíváncsiság, kreativitás, önkifejezési igény beépítése a nevelési folyamatba erősítheti az iskolai élet során a kötődéseket egymáshoz, valamint az iskolai élethez, szolgálja a sokszínűséget, és támogatja a gyerekeket abban, hogy egymás előtt tekintélyre tegyenek szert. Ennek érdekében indokolt, hogy az iskolai időben szabadon választott alkotó munkának időt, teret, segítséget biztosítsunk. Munkaformája az egyéni elkészítendő alkotás jellegéből adódóan lehet egyéni és csoportos jellegű.

Az alkotó tevékenység javasolt területei:

- az alapfokú művészetoktatás működő tanszakai,
- szakköri tevékenységek,
- az egyéni érdeklődésből adódó szabadidős programok,
- a tantárgyokhoz kapcsolódóan gyűjtőmunkából különböző alkotások,
- a művészeti nevelés,
- az egyéni érdeklődésből adódó alkotások
- az iskolai élettér otthonosabbá tétele,
- önálló tervezésen és tárnaválasztáson alapuló tudományos jellegű munkák.

Fogékonyak vagyunk bármiféle egyéni gyermeki kezdeményezés segítésére!

Sikerre nevelés

Iskolánk fontos nevelési területe a sikeresen, eredményesen boldogulni tudó gyerekek nevelése.

Ennek kialakulása érdekében fejlesztjük a tanulók:

- reális önismereten alapuló, egészséges önbizalmát, reális erősségeiken alapuló pozitív önértékelését,
- megvalósítható tanulmányi és tanulmányokon kívüli célkitűző képességét,
- együttműködéshez fontos attitűdöket, szervezési alapismereteket, az együttműködéshez szükséges önfegyelmet,
- a sikeres közvetlen kommunikáció, a másik ember meghallgatásának, elfogadásának és az egyenrangú kapcsolatok kialakításának képességeit,
- a saját megtervezett célok elérésekor szükséges kitartást, akaratot és kudarctűrő képességeket.

Nevelési céljaink megvalósulását illetően akkor tekintjük nevelő és oktató munkánkat sikeresnek, ha iskolánk végzős diákjainak legalább a kilencven százaléka a nyolcadik évfolyam végén:

- minden tantárgyból megfelel az alapfokú nevelés-oktatás kerettanterveiben meghatározott továbbhaladás feltételeinek, (Természetesen elsődleges célunk az, hogy tanulóink többsége, a minimális követelmények teljesítésén túl, az egyéni képességei alapján elvárható legjobb szinten feleljen meg az iskolánk helyi tantervében megfogalmazott követelményeknek.)
- rendelkezik olyan bővíthető, biztos ismeretekkel, készségekkel, képességekkel és jártasságokkal, amelyek képessé teszik őt arra, hogy a középiskolás követelményeknek a későbbiekben megfeleljen,
- ismeri a kulturált viselkedéshez, az emberek közötti kapcsolatokhoz, valamint a közösségben éléshez szükséges viselkedés- és magatartásformákat,
- határozott elképzelésekkel bír saját és távolabbi jövőjét és sorsát illetően.

II.3. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

Iskolánk nevelő és oktató munkájának alapvető feladata, hogy a tanulók személyiségét a különféle iskolai tevékenységek megszervezésével széleskörűen fejlessze.

Tanulóink személyiségfejlesztésével kapcsolatos feladataink:

A tanulók erkölcsi nevelése

Feladata: Az alapvető erkölcsi értékek megismertetése, tudatosítása és meggyőződéssé alakítása.

A tanulók értelmi nevelése

Feladata: Az értelmi képességek, illetve az önálló ismeretszerzéshez szükséges képességek kialakítása, fejlesztése. A világ megismerésére való törekvés igényének kialakítása.

A tanulók közösségi (társas kapcsolatokra felkészítő) nevelése

Feladata: Az emberi együttélés szabályainak megismertetése. A társas kapcsolatok fontosságának tudatosítása, az együttműködési készség kialakítása. A kulturált magatartás és kommunikáció elsajátítása.

A tanulók érzelmi (emocionális) nevelése

Feladata: Az élő és élettelen környezet jelenségeire, a tanulók közösségeire és önmagukra irányuló helyes, cselekvésre és aktivitásra készítő érzelmek kialakítása.

A tanulók akarati nevelése

Feladata: Az önismeret, a tanulók saját személyiségének kibontakoztatására vonatkozó igény felébresztése. A kitartás, a szorgalom, a céltudatosság, az elkötelezettség kialakítása.

A tanulók nemzeti nevelése

Feladata: A szülőhely és a haza múltjának és jelenének megismertetése. A nemzeti hagyományok, a nemzeti kultúra megismertetése, emlékeinek tisztelete, ápolása, megbecsülése. A hazaszeretet érzésének felébresztése.

A tanulók állampolgári nevelése

Feladata: Az alapvető állampolgári jogok és kötelességek megismertetése. Az érdeklődés felkeltése a társadalmi jelenségek és problémák iránt. Igény kialakítása a közösségi tevékenységekre, az iskolai és a helyi közéletben való részvételre.

A tanulók munkára nevelése

Feladata: Az emberek által végzett munka fontosságának tudatosítása. A tanulók önellátására és környezetük rendben tartására irányuló tevékenységek gyakoroltatása.

A tanulók egészséges életmódra történő nevelése

Feladata: A tanulók testi képességeinek fejlesztése, a testmozgás iránti igény felkeltése. Egészséges, edzett személyiség kialakítása. Az egészséges életmód és az egészségvédelem fontosságának tudatosítása, az egészséges életmód iránti igény kialakítása.

A tanulók művészeti nevelése

Feladat: A néprajzi ismeretek birtokában becsüljék, ápolják a múltat és annak emlékeit, alakuljon ki esztétikai érzékük, és ezt láttassák saját munkáikban. Zene és tánctörténeti ismereteik épüljenek be az oktatás egyéb területeibe.

A másság elfogadására nevelés

Feladat: Tanulóinkban alakítsuk ki az egyéni különbségeket - esetleg sérüléseket - toleráló, kezelő, ún. "befogadó", segítő attitűdöt.

II.4. A teljes körű egészségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok

Az egészségmagatartás kialakítása hosszú, az egész életen át tartó szocializációs folyamat eredménye.

Elsődleges a család szerepe ebben a folyamatban. A család mintaadó, szocializációs szerepkörének gyengülését korunk egyik kedvezőtlen jelenségeként tartjuk számon.

Hisszük és valljuk, hogy a gyermekeken keresztül szüleikre is pozitív hatást gyakorolhatunk.

Az iskola, mint ismeret- és értékadó, érték-meghatározó környezet, kiemelt szerepet kap az egészségtudatos magatartás kialakításában, hisz a gyermekekbe mélyen bevésődnek azok a minták, amelyeket látnak, amelyek között élnek. Mélyebben, mint a beléjük sulykolt szavak. Éppen ezért fontos, hogy a pedagógus mintaadását mindenkor a tudatosság hasssa át.

Igyekszünk kialakítani az önmagukkal szembeni felelősségérzetet, hogy tudják, az egészség érték, melynek megőrzése egyéni tetteken, választásokon is múlik.

Az egészségtudatos magatartás kialakítása rendkívül széleskörű pedagógiai hatásmechanizmusok együttes eredményeként valósulhat meg. Mindezek érdekében diákjainknak bemutatjuk az egészséges életmód gyakorlását szolgáló tevékenységi formákat, törekszünk arra, hogy iskolánk tanulói az életkoruknak megfelelő szinten foglalkozzanak az egészség megőrzésének szempontjából legfontosabb ismeretekkel.

Önismeret, önértékelés fejlesztése /ösztönző, elismerő, értékelő folyamatok/

- Pozitív életkép kialakulása annak érdekében, hogy az egyének kontrollálják saját életüket
- Pszichológiai, csoportlélektani ismeretek bővítése /az egyes korcsoportok viselkedéseinek, törvényeinek megismerése/
- Esélyegyenlőség biztosítása /gyermekvédelem/

- Az egészséget és az egészségmagatartást támogató környezeti tényezők ismertetése
- Hiteles közvetítés /pedagógusok, kortárssegítő csoportok/
- Az iskola egészségügyi szakembereivel folytatott kapcsolattartás
- Tantárgyi lehetőségek feltérképezése
- A tárgyi környezet esztétikai jelentősége, hatása az egészségre
- A gyermekétkeztetéssel folyamatos kapcsolattartás

Iskolánk az egészséges napirend kialakítását szorgalmazza.

- Arányos napi terhelés
- Szünetekben/óráközi szünetben fontos a levegőztetés, a szabadban eltöltött szünet
- Minden szünetben kötelező a tanteremben a szellőztetés
- Javasolt alsó tagozatban tanórákon a rövid torna bevezetése
- A tízórai szünet rendjének betartása – Alsó tagozaton tartsunk gyümölcsnapokat!
- Ebédeltetés a meghatározott rendben
- Ebéd után a napközis és tanulószobás tanulók 45 percet levegőn irányított mozgással töltsenek
- A tanórákon a tanterem világítása feleljen meg az elvárásoknak
- A fűtés miatti meleg növeli a tanulók fáradékonyságát – ezt szellőztetéssel kompenzáljuk
- Fontos feladat a váltócipő használatának ellenőrzése
- Csökkentsük az erős zajt, károsító hatására hívjuk fel a figyelmet
- Hívjuk fel a figyelmet a kényelmes és tiszta ruházat hordására

Az egészséges környezet

- Az egészséget támogató környezet kialakítása

Megvalósítandó feladatok:

- Iskola parkosítási programja
- Szelektív hulladékgyűjtés
- Veszélyes hulladék különleges kezelése

Az élelmiszerek által közvetített megbetegedésre való felkészülés

- Előadások szervezése

Drogprevenció

- információgyűjtés
- előadók
- osztályfőnöki órák
- igény szerint a szülőknek szervezett előadások

Az egészséges táplálkozás elterjesztése – biológia-, egészség-tan órákon

Oszt.	Tantárgy	Témakör	Téma	Ismeret, tevékenység
1. -4. évfolyamok	körny.ism.	Testünk és életműködéseink	Táplálkozás	Az egészség, mint érték Egészség és betegség fogalma
5.I. félév	természetismeret	Ősz a kertben	Gyümölcsök, zöldségek	A gyümölcsök és a zöldségek fontos szerepe a táplálkozásunkban
5.II. félév	természetismeret	Állatok a házban és a ház körül	Házityúk, házi-kacsa, szarvas-marha, házisertés	A tej, a tejtermékek és a hús helyes aránya a táplálkozásban
6.I. félév	természetismeret	Hazánk tájai	Az egyes tájak természetett növényei és állatai	Hazánk éghajlata és talaja kedvez az ízletes zöldségek és gyümölcsök, a jó minőségű gabonafélék termesztésének, az állattenyésztésnek. Az egészséges táplálkozás feltételei adottak
6.II. félév	Egészség-tan	Testi és lelki egészségünk	Bőrápolás, mozgás, táplálkozás, érzékszervek, szenvedélybetegségek	A táplálkozás élet-szükséglet. Az egészséges táplálkozás alapkérdései: Mit? Mennyit? Mikor? Hogyan?
7.I-II. félév	biológia	A forró és a mérsékelt éghajlati	A trópusi ültetvények, a mediterrán	Élvezeti cikkek, déli gyümölcsök, gabonafélék

		övezet élővilága	tájak, a szántóföldek növényei	és olajos növények szerepe a táplálkozásban
8.I-II. félév	biológia	A szervezet anyagforgalma	Táplálékok táp- anyagok, az ész-szerű és helyes táplálkozás, táplálkozással össze- függő számítások, az emésztő szerv- rendszer betegségei, az alkohol, „vigyázz a szíved-re”, nikotin- stop	Az előző években tanultak megerősítése, az elvégzett számításokkal, kísérletekkel az ismeretek tudatosabbá tétele.

Külső kapcsolataink

Az egészségnevelési program megvalósításához a védőnő, a gyermekorvos, a fogorvos, kozmetikus, Tisztiorvosi Szolgálat, Rendőrkapitányság segítségét vesszük igénybe.

Aktív testmozgások

Iskolánkban a mindennapos testedzés megvalósításánál a következőkre voltunk figyelemmel:

Az egészségfejlesztő iskolai testmozgás program célja a gyermekek egészséges testi-lelki fejlődésének elősegítése a testmozgás eszközeivel.

Az iskolai testnevelés és a sport keretei között az egészségnevelés, a szociális kompetenciák, a csapatmunka, valamint a társakkal történő kreatív együttműködés egyaránt fejleszhető.

Annak érdekében, hogy az egészségfejlesztő testmozgás hatékonyan megvalósuljon, az alábbi sajátos egészségügyi és pedagógiai szempontoknak kell teljesülniük:

- minden gyerek minden nap részt vesz a testmozgás-programban;
- minden testnevelési órán és minden egyéb testmozgási alkalmon megtörténik a keringési- és légző-rendszer megfelelő terhelése;

- minden testnevelési órán van gimnasztika, benne a biomechanikai helyes testtartás kialakítását és fenntartását szolgáló gyakorlatanyag és légzőtorna, a testnevelési anyag egészében a gerinc- és ízületvédelem szabályainak betartása, külön figyelemmel a fittség mérések testhelyezeteire és az izomerősítések különböző testhelyezeteire;
- minden testnevelési óra és egyéb testmozgási alkalom örömet és sikerélményt jelent még az eltérő adottságú tanulóknak is;
- a testnevelés és a sport személyiségfejlesztő hatásai érvényesülnek a teljes testmozgás-programban;
- a testmozgás-program életmód-sportokat, életminőség-sportokat is megtanít (olyan sportokat, amelyeket egy életen át lehet folytatni az életminőség javítása érdekében);
- a testmozgás-program játékokat és táncot is tartalmaz.

A mindennapos testedzés formái

Az alsó és felső tagozaton a Köznevelési törvény értelmében a heti testnevelés órák száma, felmenő rendszerben: 5 óra

Sportkörök

Sportköreinket az adott tanév eleji igényfelmérés és lehetőségeink alapján szervezzük

Szabadidő kibővítése

A tornaterem és az udvari pályák használata

Egész iskolát megmozgató programok:

Tevékenység	Korosztály	Felelős	Határidő
--------------------	-------------------	----------------	-----------------

Mezőfalvi Petőfi Sándor Általános Iskola és
Alapfokú Művészeti Iskola

Challenge Day	1-8. osztály	osztályfőnökök, mk.vez.	április
Területi és országos sportmegmozdulások	1- 8. évfolyam	testnevelők	egész évben
Akadályverseny	1- 8. évfolyam	valamennyi pedagógus	június eleje

Az egészség megőrzésének szempontjából legfontosabb ismeretek átadásának lehetőségei évfolyamonként és tantárgyanként

Dohányzás:

- 4. évfolyam - környezetismeret
- 5. évfolyam - osztályfőnöki
- 6. évfolyam - természetismeret
- 6., 7., 8. évfolyam - házi orvos előadása
- 7. évfolyam - osztályfőnöki
- 8. évfolyam - biológia
- 5-8. évfolyam - egészségnap

Alkohol- és kábítószer-fogyasztás:

- 4. évfolyam - környezetismeret
- 5. évfolyam - osztályfőnöki
- 6. évfolyam - természetismeret
- 7. évfolyam - osztályfőnöki
- 8. évfolyam - biológia
- 5-8. évfolyam - egészségnap
- 8. évfolyam - Városi Rendőrkapitányság munkatársainak előadása

Családi és kortárs kapcsolatok, lelki egészség:

- 1-4. évfolyam - környezetismeret
- 1-8. évfolyam - családi délután

- 7.-8. évfolyam - Városi Rendőrkapitányság munkatársainak előadása
5-8. évfolyam - osztályfőnöki

Személyes higiénia:

- 1-4. évfolyam - környezetismeret
4-8. évfolyam - osztályfőnöki
4. évfolyam - védőnői előadás
6. évfolyam - természetismeret
7. évfolyam - kozmetikus előadássorozata
8. évfolyam - biológia

Szexuális fejlődés:

- 5-8. évfolyam - osztályfőnöki
6. évfolyam - természetismeret
8. évfolyam - biológia
5-8. évfolyam - védőnői előadások
8. évfolyam - Tini ambulancia

Baleset megelőzési program

Tevékenység	Módszer	Felelősök	Határidő
Általános baleset- védelmi helyzetek, szabályok az iskolában.	Baleset megelőzésére, felkészítés a balesetveszélyes helyzetek felismerésére, elkerülésére. Tilos és el-várható magatartásformák ismertetése életkoruknak és fejlettségi szintjüknek megfelelően.	Osztályfőnökök - az ismertetés tényét, tartalmát dokumentálni kell.	Szeptember, első tanítási nap.

Mezőfalvi Petőfi Sándor Általános Iskola és
Alapfokú Művészeti Iskola

<p>Közlekedési eszközzel és közlekedési eszköz nélküli szabályos és biztonságos közlekedés elsajátítása, alkalmazásának fontossága.</p>	<p>A közlekedés elmélete és gyakorlata. /Biztonságos átkelés az úttesten, gyalogos és tömeg-közlekedési szabályok, kerékpározás szabályai, útburkolati jelek./ Versenyeken, rajzpályázatokon való részvétel, tesztek, feladatlapok.</p>	<p>Osztályfőnökök Technika tanárok Rajztanárok</p>	<p>Szorgalmi évenként egy óra vagy szükség szerint. Témaköröknek megfelelően. Lehetséges pályázatokhoz kapcsolódóan.</p>
<p>Baleset megelőzés az iskolán kívül, külső helyszíneken.</p>	<p>Tanulmányi kirándulások, táborok. Balesetveszélyes helyzetek a víz mellett, vizeken.</p>	<p>Osztályfőnökök Kísérőtanárok</p>	<p>Az aktualitásnak megfelelően.</p>
<p>Balesetvédelem a szakórákon.</p>	<p>Kémia, fizika óra: a kísérletekhez szükséges anyagok és eszközök szakszerű, balesetmentes használata. Testnevelés: a sporttevékenységek sérülése nélküli végzése. Technika órákon: a munkafolyamatok szakszerű végzése</p>	<p>Szaktanárok</p>	<p>Első tanórán, folyamatos</p>

Elsősegélynyújtás oktatása.	Tanórai keretben 1-4 évfolyam: környezetismeret tantárgy 5-8 évfolyam: Osztályfőnöki órák keretében	Osztálytanítók Osztályfőnökök	Folyamatos
Elsősegély-nyújtási alapismeretek	Szakköri formában	A szakkör vezetője	Folyamatos

II.5. A közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok

Célunk a pozitív értékrendet magáénak valló kisebb közösségek, pl. osztályok, és nagyobb - pl. évfolyamok, alsó-, felső tagozat, és az egész iskola tanulóiból álló - közösségek szervezése, kialakítása, fejlesztése.

A közösség tagjainak együttműködésével hozzon létre értékeket, teremtsen hagyományt és ápolja is azt: tanulmányi és egyéb (pl. tisztasági, hulladékgyűjtés, környezetvédelmi) versenyek, megemlékezések nemzeti ünnepeinkről, rendezvények, pl. Petőfi-hét, Mikulás, karácsony, sportnap, ballagás, színházi előadások megtekintése, múzeumlátogatás.

Célunk, hogy a közösségi célokért tenni akaró, aktív gyerekekből álló, demokratikus elvek alapján működő közösségeket hozzunk létre. Olyan közösségeket, amelyek tagjai ismerik és betartják az iskolai szabályokat, pl. a házirendet. Magukénak vallják az iskola értékrendjét. Óvják az iskola berendezéseit, eszközeit.

Alakítsuk ki bennük az összetartozás érzését, erősítsük a közösségi tudatukat. Olyan osztályközösségeket fejlesszünk, ahol a gyerekek tisztelik társaikat és a felnőtteket, elismerik egymás eredményeit. Elfogadják és tisztelik egymás személyiségét, toleránsak a problémával küzdő társaikkal szemben, segítik őket a nehézségek leküzdésében, az esetleges kudarcok elviselésében.

Az integráltan oktató sajátos nevelési igényű tanulókkal átélte napi kapcsolat fejleszt a másság iránti elfogadó és segítő magatartást.

Fontosnak tartjuk a tanórán kívüli programok megvalósítása során az informális nem formális tanulási módszertanok alkalmazását, a felnövekvő nemzedékek fizikai, érzelmi és társas fejlődésének előmozdítását, az élményalapú tanulás módszertani megalapozását, a tanulás közösségi élménnyé formálását, a tanórán kívüli differenciált, személyiségközpontú, informális és nem formális módszertani kultúra megerősítését, a nyitott tanulási környezet biztosítását, tevékenységközpontú pedagógiai és módszertani eszköztárunk fejlesztését, valamint ezt támogató szakmai környezet kialakítását. Ezek az alábbi tevékenységek során valósulnak meg:

- szervezünk kirándulásokat, erdei iskolákat, ahol a gyerekek megismerhetik hazánk és a különböző népek hagyományait és kultúráját, valamint jótékony hatással lesz a tanulók szociális (egyéni és társas) kompetenciáira.
- lehetőséget biztosítunk tematikus napközis táborok létrehozására, hogy a NAT kulcskompetenciáinak fejlesztéséhez a nem formális oktatási programok növeljék a tanulási motivációt, melynek következtében a lemorzsolódási mutatók értékének csökkenésére számítunk.

Mindezek az alábbi területeken eredményezhetnek pozitív változást:

- a végzettség nélküli iskolaelhagyás csökkenése,
- a köznevelés eredményességének és hatékonyságának növekedése,
- az egész életen át tartó tanuláshoz való hozzáférés elősegítése,
- az alap- és kulcskompetenciák nem formális eszközökkel történő fejlődése.

KOMPLEX ALAPPROGRAM

A Komplex Alapprogram az 1–4. osztályban és felmenő rendszerben az 5. osztálytól kerül bevezetésre [a 2021-2022-es tanévben](#).

I. ALAPELVEK, CÉLOK, FELADATOK

1. Célok:

- A végzettség nélküli iskolaelhagyásra vonatkozó országos és intézményi stratégia prevenciók célú beavatkozásainak megalapozása;
- A lemorzsolódás megelőzése, tanulást támogató pedagógiai módszerek alkalmazása.

- Az iskolai nevelés-oktatás az esélyegyenlőség szempontjait figyelembe véve hozzájáruljon a tanulók személyiségének, képességeinek és készségeinek kibontakoztatásához. Segítse a szellemi, testi fejlődésüket és az egészséges életmód kialakulását. Biztosítsa a továbbtanuláshoz szükséges alapvető készségeket, az önművelés képességét.
- Transzverzális készségek fejlesztése (kritikus gondolkodás, kreativitás, kezdeményezőkézség, problémamegoldó gondolkodás, kockázatelemzés, döntéshozatal és az érzelmek kezelése).
- Tanulástámogató módszertan (tanítási stratégia) alkalmazása, melynek központi eleme a heterogén tanulócsoportokban folyó differenciált fejlesztés (Differenciált Fejlesztés Heterogén Tanulócsoportokban, DFHT), segítségével képessé váljanak a tanulók az önálló és a társas tanulásra, egyszóval: az eredményes tanulásra.

2. Alapelvek:

A Komplex Alapprogram megvalósítása során kiemelt jelentőségű, hogy az a koherenciát biztosító, a célokkal egybevágó alapelvekre épüljön, ezzel megalapozva az alprogramok egységes rendszerét.

A program legfontosabb alapelvei:

1) adaptivitás; 2) komplexitás; 3) közösségiség; 4) tanulástámogatás; 5) méltányosság

3. Komplex Alapprogram

- egységes rendszerbe ötvözi a pedagógiai gyakorlatban eddig használt differenciált fejlesztést támogató módszereket;
- alkalmazza a tanulók iskolai helyzetét, státuszát megváltoztató és ezzel a tanulási motivációt növelő Komplex Instrukciós Programot;
- különös hangsúlyt fordít a tanulók alapvető képességeinek, készségeinek kialakítására az alprogramok segítségével.

A Komplex Alapprogram jelszava: **Tanulni élmény!** amely magával hozza az élményalapú tanulást. **Fontos** eleme a tanulók aktív tanórai részvételének támogatása, mely a pozitív élményeken keresztül valósul meg. Ennek mozgatórugója az interaktív, a tanulók bevonásán alapuló kreatív feladatmegoldás, az együtt tanulás élménye.

II. FELADATOK, ELJÁRÁSOK, ESZKÖZÖK, MÓDSZEREK

1. Fejlesztési feladatok:

Fejlesztjük az egész életen át tartó tanuláshoz szükséges motívumokat (önfejlesztő elképzelések) és tanulási képességeket (stratégiákat és módszereket)!

- A tanulási stratégiák, módszerek és technikák megtanítása minden tanulónak
- A mérés, mint a képességfejlesztés alapeleme. Nem az elsajátított ismeretanyag mennyiségének, hanem a kompetenciák szintjének meghatározását szolgálják

- Differenciált nehézségű feladatokkal, testre szabott egyéni és csoportos foglalkoztatással lehetőséget adunk az egyéni haladási ütem kialakítására.
- A tehetséges gyermekeket valós szükségleteik szerint segítjük a saját önfejlesztő stratégiájának kialakításában és megvalósításában
- Demokratikus alapokon álló, integratív tanár – diák viszonyt alakítunk ki. A tanítási órák légköre, hangulata oldott, a tanulók sikerorientált beállítódással dolgoznak, a pedagógus csak facilitáló szorongásszintet tart fenn.
- Növeljük tanulóink önbizalmát és önértékelését, építjük a pozitív énképét, erősítjük, a belső kontrolllos beállítódását fokozzuk a felelősségvállalást, az önállóságot!
- Tudatosan neveljük „én” erős, jó komfortérzésű fiatalokat.
- Az szocializáció folyamatainak tudatos irányítása, elősegítése.
- Az egyéni munkakultúra kialakítása, a kötelességekhez való pozitív viszonyulás (attitűd) kiépítése

2. Kiemelt fejlesztési feladataink:

- énkép, önismeret,
- hon-és népismeret,
- európai azonosságtudat
- egyetemes kultúra,
- aktív állampolgárságra, demokráciára nevelés, közösségnevelés
- gazdasági nevelés,
- környezettudatosság, fenntarthatóság
- művészeti nevelés,
- művészeti eszközökkel történő nevelés
- a tanulás tanítása,
- testi és lelki egészség,
- felkészülés a felnőtt szerepekre, család szerepe
- testmozgás fejlesztése minden színterén az oktatásnak

3. További feladatok:

1.1.1.1 A modern személyközpontú, interaktív, tapasztalati tanulásra alapozó tanulószervezési eljárások, módszerek, pedagógiai kultúra általánossá tétele.

- A tanulás tervezésében, szervezésében és irányításában a **tevékenység-központú tanítási gyakorlatot** honosítjuk meg, mely életszerű helyzetek teremtésével alkalmat nyújt konkrét élmények és tapasztalatok gyűjtésére;
- Növeljük a **tanulók aktív részvételét** igénylő ismeretszerzési módok arányát (megfigyelés, kísérlet, új információs és kommunikációs technikákat alkalmazó anyaggyűjtés, modellezés, szerepjáték, drámapedagógia stb.).
- Differenciált foglalkoztatással, az egyéni haladási ütemhez igazított fejlesztő terheléssel.
- Alkalmazzuk a DFHT módszerét.
- Alkalmazzuk a kooperatív tanulási-tanítási technikákat és módszereket!
- A különböző kommunikációs technikák és konfliktuskezelési stratégiák elsajátíttatása.
- Az alprogramokkal illetve gazdagító, dúsító feladatokkal, programokkal és valódi problémák megoldásával alkalmazkodunk a különböző tanulói képességekhez.
- A szociális, életviteli és környezeti kompetencia fejlesztése a nevelési célrendszer központi eleme; a konstruktív életvezetésre történő felkészítés feltétele.
- Önszabályozási stratégiák, autentikus, életszerű helyzetek kialakítása, amelyek során szerzett kompetenciákat a későbbiekben alkalmazniuk kell.
- A mérési, ellenőrzési, értékelési és minőségbiztosítási rendszerben meghatározott rend szerint funkciójuknak megfelelően elvégezzük a diagnosztikus, a formatív és szummatív méréseket.
- Fejlesztő hatású visszacsatolás, mérés-értékelés.
- Érdemjegy, pontszám és százalékok nélkül, szóban és írásban is visszajelzést kap a tanuló, ami kiemeli erősségeit és annyi problémával szembesíti, amennyit a közeljövőben reálisan képes megoldani.

4- Komplex Alapprogramban megjelenő eszközök:

A program szakmai anyagai:

- Nevelési- oktatási program - KAK
- Tanítási stratégia - DFHT
- Alprogrami koncepciók (5 db.)
- Alprogrami eszköztár és feladatbank (5 db.)
- Tanítói- tanári kézikönyvek (10+16 db.)
- Óraillusztrációk, példák
- Foglalkozástervek

- Tankockák

5. További tanulást segítő eszközök:

- Az intelligencia és kreativitás - fejlesztő egyéni programok.
- A komplex személyiségépítés teljes eszköztárája.
- Az ismeretek és összefüggések tanulói felfedezése, a szemléltetés, cselekvés, az aktivizáló módszerek alkalmazása jellemzi a tanulási – tanítási folyamatokat.
- A pozitív motivációs eszközei, a jutalmazás és büntetés módszereinek mértéktartó (nem szélsőséges) alkalmazása.
- Személyes példamutatással neveljük gyermekeinket a változatos kommunikációs technikák alkalmazására, toleranciára, a másság elfogadására, empátiára, az emberi jogok tiszteletben tartása, a konfliktusok kezelésére.
- Önértékelés, önkontroll, önfejlesztő stratégia alkalmazása. Pozitív tartalmú szociális kapcsolatok építése.
- A kulturált és egészséges életvitel kialakítása.
- A hagyományos és digitális ismerethordozók sokaságából kiválasztva az adott életkorban célszerű módszerek és eszközök; egyéni és csoportos aktivitásra serkentő munkaformák alkalmazása.

6. Tanulásszervezés, alkalmazott módszerek

6.1. Tanulásszervezés folyamatában az alábbi elvek érvényesülnek:

- a rend és fegyelem fenntartása
- tanuló szabadságának biztosítása
- tanulói viselkedés szabályozása
- pozitív tanulási légkör biztosítása
- csoportfolyamatok elősegítése

6.2. Alkalmazott módszerek:

6.2.1. A tanítás – tanulási folyamatban a **DFHT tanítási-tanulási stratégiát** alkalmazzuk, mint a Komplex Alapprogram hangsúlyos elemét.

A lenti ábra azt mutatja, hogy a kötelező tanítási órák 20%-ban a DFHT (differenciált fejlesztés heterogén tanulócsoportban) szükséges alkalmazni.

A DFHT célja:

- A tudásban és szocializáltságban heterogén tanulói csoportok fejlesztése.
- A tanulói viselkedés pozitív befolyásolása.
- Az alulmotiváltság mérséklése.
- A kognitív, affektív, szociális képességek fejlesztése.
- A tanulók közötti együttműködés elősegítése.

DFHT koncepciója, módszerei:

Egyénre szabott differenciálás

- egyedül végzett munka
- rétegmunka
- teljesen egyénre szabott munka
- részben egyénre szabott munka

Párban folyó munka

- páros munka
- tanulópárok munkája

Csoportban végzett munka

- A kooperatív munka, kooperatív tanulás, kollaboratív munka
- KIP

Ezenkívül a tanórák 80%-ban a pedagógus választ módszereket.

6.2.2. Alkalmazott módszerek:

- előadás, magyarázat, elbeszélés, tanulói kiselőadás, megbeszélés, vita, szemléltetés, projekt módszer, kooperatív technikák, játék, szerepjáték, szimuláció, házi feladat

6.2.3. Munkaformák:

- páros munka
- csoportmunka

- kooperatív tanulásszervezés
- egyéni munka
- frontális munka

III. A KOMPLEX ALAPPROGRAM SAJÁTOSÁGAI:

1. A Komplex Alapprogram alprogramjai:

Az „Élménysuliban” minden alprogram megjelenik, hetenként minimum egy órában. Az alprogramok aránya iskolai feladatköreinkhez igazodik. A Művészetalapú alprogram a művészeti nevelést megvalósító tanórákon kívül elsősorban az alapfokú művészetoktatás néptánc, szobrászat és népi ének tanszakain valósul meg tagozati szinten. A Testmozgásalapú alprogram elsősorban a 3+2 óra mindennapos testnevelés délutáni időszavas foglalkozásain, a diák sportkörü foglalkozások keretein belül, illetve a SZIT foglalkozásokba ágyazottan valósulnak meg iskolánkban. Életgyakorlat-alapú alprogram az alsó tagozaton a SZIT foglalkozások keretében valósul meg, a felső tagozaton pedig az osztályfőnöki órákba épül be. Logikaalapú alprogram a matematika órákba ágyazottan és a SZIT foglalkozásokon kerül bevezetésre. A Digitális alapú alprogram valamennyi tanítási órába ágyazottan, interdiszciplináris módon jelenik meg tanítási gyakorlatunkban.

1. A testmozgásalapú alprogram (TA)

Az alprogram az iskolai testmozgásprogramok három területén kívánja bővíteni, sajátélményszerzést biztosító tanulási környezetben a pedagógusok módszertani repertoárját és szemléletét:

- testnevelés óra
- mozgásos tanulás osztálytermi környezetben
- szabadidős mozgástevékenységek

A TA a testmozgás iskolai környezetben előforduló **minden formájára támaszkodva, tanulástámogató eszközeivel** vesz részt a tanulói komplex személyiségfejlesztésben.

Az **aktív, kreatív, felelősségteljes** magatartást kialakító oktatási módszerek alkalmazásával teszi az alprogram a testmozgáson alapuló tevékenységeket a közösségi célok és az egyéni felelősség életgyakorlatává.

Cél még az egészségtudatos, jövőorientált életmód kialakítása.

Az alprogram tartalma:

Fejlődés- és élményközpontú oktatás megvalósítását támogató **módszerek és kereszttantervi tartalmak** implementációjának támogatása **testnevelés órai környezetben**, a differenciálásra építve.

Mozgásos tanulást támogató módszerek és tartalmak tanulási folyamatba történő **integrálása osztálytermi környezetben.**

Önkéntességre és befogadásra épülő **informális és nonformális tanulás testmozgás-alapú támogatása iskolai környezetben**

2. Az életgyakorlat-alapú alprogram (ÉA)

Az **Életgyakorlat-alapú alprogram** egy olyan pedagógiai rendszert mutat be, amely hozzájárul az egyén és **természeti, társadalmi környezete kölcsönhatásának** tudatos és felelős alakításához.

Az életgyakorlat koncepció egyrészt figyelembe veszi a tanulók szükségleteit, és ennek függvényében eltérő tanulási-tanítási egységeket tartalmaz.

Minden egységen belül **alternatív, a tanulók képességeihez, érdeklődéséhez, tempójához igazítható tanítási eszközöket, munkaformákat ajánl.**

Az **alprogram célja**, hogy az **életben hasznosítható** ismereteket, tapasztalatokat szerezzon a gyermek, amely sikeres **életvezetési kompetenciákkal** vértel fel.

Cél továbbá, hogy **megalapozza a vitakultúrát, kritikus gondolkodást és az önálló felelősségvállalást.**

Célunk még az **életformák** sokszínűségének tisztelete, a **családi közösségek** megbecsülése, az **egészséges énkép** kialakítása.

A célrendszerben hangsúlyos, hogy az egyén és környezete között dinamikus viszony van, így az **életgyakorlat témái komplexek** és minden szinten - a rendszerszemléletnek megfelelően - kidolgozásra kerülnek.

Az alprogram tartalma:

- egészséges életmód, életvezetés
- környezettudatosság (fenntarthatóság)
- állampolgári felelősség (közösségi szerepek)
- életút-támogató pályaorientáció
- család, párválasztás
- érzelmi intelligencia (szociális készségfejlesztés)

3. A művészetalapú alprogram (MA)

- Az alprogram a művészeti nevelést célzó tanórák, a művészeteket pedagógiai eszközként felhasználó osztálytermi tanulás és a szabadidős művészeti tevékenységek terén nevelő/oktató pedagógusok metodológiai fejlesztésén keresztül hat a végzettség nélküli iskolaelhagyás mérséklésének irányába.
- A művészettel nevelés sok és sokféle lehetőséget teremt a tanulástámogatás megvalósítására.

Az alprogram célja művészeteket célként/eszközként használó tanórák, szabadidős foglalkozások biztosítása a tanulók számára.

Indirekt célok:

- Személyiség- és társas készségek fejlesztése a művészeti tevékenység révén
- Tanulási motiváció, tanulás iránti attitűd alakítása
- Indirekt (kognitív képességeket célzó) tanulásfejlesztés művészeti keretek között
- tanulásfejlesztés a művészetek révén
- (Inter)diszciplináris ismeretátadás művészeteken alapuló, résztvevő központú gyakorlatokon keresztül
- Pályaorientáció: művészpályára irányítás, illetve pályaorientáció művészetek révén.
- A művészeti tevékenységbe ágyazott fejlesztés keretében lehetőség van a tanuló egyéni **sajtságaihoz alkalmazkodó, esélyegyenlőséget biztosító pedagógiai módszerek alkalmazására**, ezáltal az adaptivitás biztosítására.

Az alprogram tartalma:

A művészeti tantárgyak és a mozgásra irányuló testnevelés tantárgy a készségtárgyak körébe sorolhatók, s ez arra is lehetőséget ad, hogy hasonló tartalmi elemek szerint épüljenek fel alprogramjaik is.

Fejlődés- és élményközpontú oktatás megvalósítását támogató módszerek és keresztntantervi tartalmak megvalósításának támogatása a művészeti nevelést szolgáló tanórai környezetben, a differenciálásra épülve.

Művészetekre épülő tanulást támogató módszerek és tartalmak tanulási folyamatba történő integrálása osztálytermi környezetben.

Önkéntességre és befogadásra épülő informális és nonformális tanulás művészet-alapú támogatása iskolai környezetben.

4. A logikaalapú alprogram (LA)

A Logikaalapú alprogram a tanulók gondolkodásának fejlesztését támogató módszerek és stratégiák megismertetésével szeretné növelni a pedagógusok módszertani repertoárját az iskolai élet területein.

Az alprogram feladata megismertetni a pedagógusokat olyan logikai alapú játékokkal, (legyen az sakk, táblás, papír-ceruza, szituációs és egyéb játék), melyeket a pedagógus fel tud használni mind az általános képességfejlesztéshez, mind a közismereti tantárgyi órákhoz.

Az alprogram keretén belül olyan szemléletváltás elindítását célozzuk meg, amelynek segítségével a tanítási és a tanulási folyamat egyaránt élményszerűvé, motiválóvá és egyben fejlesztő hatásúvá tehető.

Az alprogram célja, a gyerekek egyik legfőbb tevékenységére, a játékra és a játékosságra építve, hogy a gyerekek a tanulást ne érezzék fájdalmas, fáradságos folyamatnak.

A tanulás és a tudás megszerzése legyen örömforrás – ezzel a tanulók motivációja növelhető.

Az oktatásban a különböző logikai játékok és technikák alkalmazása nem öncélúan történik, hanem a tanterv és a tananyag megfelelő részébe való integrálással, szorosan kapcsolódva a megtanulandókhöz és a tanulók életkori sajátosságaihoz.

A játék lehetőséget nyújt a differenciálásra, és a gondolkodási képességeken túl a szociális képességek fejlődése is várható.

Az alprogram tartalma

A problémamegoldó gondolkodás fejlesztési lehetőségei a gyakorlatban – stratégiák és algoritmusok.

- A vizualitás szerepe a gondolkodás fejlesztésében.
- Játék alapú megközelítések:
- Térszemlélet, sík- és térbeli tájékozódási képesség fejlesztése
- Dienes játékok és a matematikai gondolkodás fejlesztése
- Sakk játék alapjainak elsajátítása és beépítése az iskolai tanulásba
- Táblás játékok, társasjátékok, papír-ceruza játékok alkalmazása
- Játékstrukturált megközelítések:
- Kártyajátékok – lapot kérünk!, logiccards, set, stb.
- Logikai játékok, logisztik
- Barkochba és egyéb csoportos szituációs játékok
- Kreativitást és reflektivitást fejlesztő játékok

5. A digitális alapú alprogram (DA)

A Digitális alapú alprogram az IKT-műveltség elemeit keresztntantervi, transzverzális megközelítésben értelmezi, és a digitális pedagógiai kultúra komplex, intézményi szintű fejlesztését tekinti feladatának.

Az IKT-műveltség tekintetében a technológiai, a kognitív és a szociális aspektust tekintjük irányadónak.

Az alprogram kidolgozásával a pedagógusok módszertani kultúraváltását segítjük elő, olyan korszerű digitális megoldásokkal, melyek hozzájárulnak az elektronikus tanulási környezet kialakításához, felgyorsítva az intézmények digitális átállását, mely lehetővé teszi, hogy a digitális eszközök alkalmazásával a tanulás élményszerűvé váljon.

Az **alprogram célja**, hogy kialakítsa a pedagógusokban az oktatásba integrált IT-eszközöket értő és kritikus módon alkalmazó „digitális állampolgár” habitust, melynek révén az összetett problémák megoldása a technológia segítségét is igénybe veszi.

Szeretnénk elérni azt is, hogy a tanulás és a tudás megszerzése legyen örömforrás a digitális alkalmazások használatával, ezzel növelve a tanulók motivációját, kognitív képességeik színvonalát, tanulás módszertani repertoárjukat, pályaaorientáció szempontjából releváns ismereteiket, (inter)diszciplináris ismereteik körét, és mindent egybevetve: a tanulók személyiségformálásához is hozzájáruljon.

Az alprogram tartalma

Az alprogram az alábbi tartalmi pontokból építkezik:

- Játékalapú megközelítések
- Technológiai műveltség, felelősségteljes eszközhasználat
- IKT-műveltség
- Hálózati részvétel és együttműködés, problémamegoldás, kommunikáció és eszközhasználat
- Digitális írástudás
- IKT alapú óratervezés
- Személyes tanulási környezet menedzselése

2. Komplex óra

Komplex órák bevezetése – a program komplexitását a kognitív, affektív, szociális képességek együttes fejlesztése jelenti. A kötelező és szabadon tervezhető tanórákat fedi le, amelyekben a tantárgy tananyagának kb. 30%-át (új ismeret) hordozzák. Az éves óraszámhoz viszonyítva 10-30%-

a dolgozza fel az új ismeretek 30%-át. A közismereti tantárgyak esetében a tantárgyi és keresztantervi tartalmat (tananyagot) az alprogrami tartalmakkal kapcsolja össze, a DFHT óraszervezési eljárásaival megvalósítva a tanórát. Ezen órák esetében a tantárgyakon átívelő transzverzális készségek (a kritikus gondolkodás, a kreativitás, a kezdeményezőkézség, a problémamegoldó gondolkodás, kockázatelemzés, döntéshozatal és az érzelmek kezelése) fejlesztése is megjelenik.

Tartalmi fejlesztési pontok:

- legalább 1 alprogrami (max. 3 alprogrami) kapcsolat megjelenik benne
- kapcsolódik az adott tantárgy adott évfolyamának tanmenetéhez, és a tanítói/tanári kézikönyvben megjelenített órához
- minden alprogram (törekedve arra, hogy) egyenlő aránnyal (kb. 20%) jelenik meg (össz. komplex óraszám)

A Komplex órák felépítése

3. Ráhangelődés

A ráhangelődés biztosítja, hogy a **tanulók lelkesen, motiváltan kezdjék el a napot az iskolában, és érzelmi biztonságban érezzék magukat az osztályközösségben. Heti 1 alkalommal 20 perces foglalkozás keretén belül.** A **tanulási környezetet** célszerű átalakítani úgy, hogy a tanulók körben ülhessenek székeken vagy szőnyegen, így megkönnyítve a kommunikáció feltételeit.

A **foglalkozás felépítése** ajánlottan a következő:

- Üdvözlés
- Beszélgetés
- Közös tevékenység/játék
- Zárás

A **Ráhangelődés megvalósítását segíti a Tanítói kézikönyv.**

4. „Te órád”

„Te órád” - a **diák érdeklődéséhez**, igényéhez, saját választásához igazítható, amely órákon az osztálykeret nem feltétlenül kell, hogy érvényesüljön. Vagy az **intézmény életében már meglévő**, jól működő, már hagyományokkal rendelkező foglalkozások, szakkörök, tehetséggondozó programok stb. továbbvitele, megtartása, de a foglalkozások középpontjába helyezve a tanulók szociális-emocionális fejlesztését. Az óra kiválasztását a pedagógus segíti.

5. Házi feladata

Az iskolai tanórákon arra kell törekedni, hogy legyen elegendő idő a szükséges gyakorlásra és az új ismeretek rögzítésére az órák, foglalkozások keretén belül.

6. Értékelés

Az értékelés az iskola nevelőtestülete által elfogadott értékelési rendszer szerint folyik.

Nincs ötös fokozatú skálán történő értékelés a reggeli ráhangolódáson, a délutáni alprogrami foglalkozásokon, illetve azokon az órákon, amelyeken a DFHT módszert használják a pedagógusok.

A Komplex Alaprogram értékelési rendszerében egyaránt jelen van

1. a helyzetfeltáró (diagnosztikus értékelés)
2. a minősítő (szummatív értékelés)
3. a fejlesztő (formatív értékelés).

Fontos szerepe van a **helyzetfeltáró (diagnosztikus) értékelésnek**. Ennek eredménye feltárja a pedagógus előtt a tanuló előzetes tudását, amire építheti további munkáját. Ez határozza meg az oktatási tartalmat és a módszereket. **A diagnosztikus értékelést nem csak a tanév elején szükséges elvégezni, hanem a tanév közben is célszerű** felmérni, mennyit fejlődött a tanuló tudása. A tanév közben végzett diagnosztikus értékelés eredménye alapján a pedagógus dönthet arról, hogy változtat-e tanítási stratégiáján. A **tanév végi** diagnosztikus értékelésnél a pedagógus arról kap visszajelzést, milyen szinten sikerült a tananyagot megtanítani, a tanuló pedig arról, hogy mennyire sajátította el a követelményeket.

A **minősítő (szummatív) értékelés** egy tanulási szakasz lezárásakor, például egy témazáró dolgozat írásakor jelenik meg. Azt minősíti, hogy a tanuló mennyire sajátította el a tananyagot. A minősítő értékelés igen gyakori a hazai iskolákban.

A **Komplex Alapprogramban kiemelt szerepe van a személyre szabott, differenciált, fejlesztő (formatív) értékelésnek.** Ennek célja **nem a minősítés, hanem a tanulás támogatása.** A pedagógus, miután felmérte a tanuló tudását, és segítette a tanulónak a tanulási cél kitűzésében, támpontokat ad a megteendő lépésekről. Majd nyomon követi a tanuló egyéni haladását, és személyre szabottan segíti a tanulási folyamatot. A fejlesztő értékelés alkalmazásánál a pedagógus a **gyermek önmagához mért fejlődését veszi figyelembe.** Folyamatos visszajelzést ad a tanulónak erősségeiről és hiányosságairól, megbeszéli vele a tanulási célokat, az értékelési szempontokat, a teendőket, és a teendők határidejét. A tanuló egyéni haladásáról és erőfeszítéseiről visszajelzést ad. A pedagógus visszajelzésének mindenképpen tartalmaznia kell a tanuló részéről sikeresen megoldott problémákat, a további fejlesztést igénylő területeket és a teendőket.

Az értékelésnek fontos része legyen

- az önértékelés
- a társak értékelése.

IV. A PEDAGÓGUSOK HELYI INTÉZMÉNYI FELADATAINAK ÁTTEKINTÉSE, ILLESZTÉSE A KOMPLEX ALAPPROGRAMHOZ

A pedagógusok feladata kiegészül a DFHT órák megszervezésével. A választott alprogramokhoz kapcsolódó foglalkozások megszervezésével, megtartásával, a tapasztalatok megosztásával az erre a célra szervezett nevelési értekezletek keretében.

Belső továbbképzések, előadások, bemutató órák szervezése, megtartása.

V. A SZÜLŐK ÉS A TANULÓK TÁJÉKOZTATÁSA

A szülőket és a tanulókat a programról, annak tartalmáról, megvalósításáról, az iskola életéről, az iskola igazgatója, és az osztályfőnökök tájékoztatják az intézményben szokásos módokon.

VI. AZ ISKOLÁBAN FOLYÓ MUNKA IDŐKERETÉNEK

1. A Komplex Alapprogram a tanulók kötelező óraszámának a meghatározása tekintetében nem tér el a törvényben szabályozottaktól. Az iskolában folyó munka továbbra is két markánsan elkülönülő egységre oszlik:

A kötelező és szabadon tervezhető időkeret:

- a Komplex Alapprogram a pedagógusok módszerbeli gazdagságát, korábbi gyakorlaton alapuló pedagógiai-módszertani kultúráját tekintve **kb. 80 %** -ban nem szabályozza.
- A tanítási órák **20%-ban** azonban a **DFHT tanítási-tanulási stratégiának** az alkalmazása (differenciált egyéni munka, rétegmunka, pármunka, kooperatív módszerek, csoportmunka, drámajáték és projektmunka) az elvárt.
 - A DFHT esetében a 20% fele a DFHT-KIP (10%), a másik fele (10%) az egyéb tanulásszervezési eljárások.
- **10-30%-ban** pedig a **Komplex órák** keretében a keresztntantervi tantervek feldolgozása történik.

A Komplex Alapprogram által **innovált alprogrami foglalkozások** és a „Te órád” többnyire a délutáni időszávban valósulnak meg.

A Komplex Alapprogram tanítási-tanulási stratégiához kapcsolódó elemei

2. Időkeretek:

Az egyes évfolyamok tekintetében, a **DFHT- módszertant alkalmazó órák arányait** alsó tagozaton és felső tagozaton a NAT és a Helyi tantervben meghatározott időkeretek alapján szükséges meghatározni.

3. Tantárgyfelosztás és a KAP által kínált módszertani elemek összehangolása

A tanuló heti kötelező tanóráinak számát, beleértve a választható tanóráinak számát az Nkt. és a **NAT 2020** határozza meg.

A tantárgyfelosztás a törvény által meghatározott feltételeknek megfelelő, de az intézmény sajátos helyzetét figyelembe vevő alapdokumentum. Alapjául az intézményre érvényes törvény által előírt, a közismereti tantárgyakra vonatkozó heti óraszám szolgál.

Az általános iskolában a nevelés-oktatást a **délelőtti** és **délutáni** tanítási időszakban olyan módon kell megszervezni, hogy a foglalkozások ajánlottan tizenhat óráig tartanak, továbbá tizenhét óráig – vagy addig, amíg a tanulók jogszerűen tartózkodnak az intézményben – gondoskodni kell a tanulók felügyeletéről. Tehát e törvény rendelkezéseinek megfelelően egész napos iskolaként is működhet.

NAT 2020 bevezetésének ütemezése

	1.évfolyam	2.évfolyam	3.évfolyam	4.évfolyam	5.évfolyam	6.évfolyam
2020/2021	NAT 2020	NAT 2013	NAT 2013	NAT 2013	NAT 2020	NAT 2013
2021/2022	NAT 2020	NAT 2020	NAT 2013	NAT 2013	NAT 2020	NAT 2020
2022/2023	NAT 2020	NAT 2020	NAT 2020	NAT 2013	NAT 2020	NAT 2020
2023/2024	NAT 2020	NAT 2020	NAT 2020	NAT 2020	NAT 2020	NAT 2020

VII. JELÖLÉSEK AZ OSZTÁLYNAPLÓKBAN

A KRÉTA rendszerben az alábbi lehetőségek szolgálnak a program megvalósításának jelölésére:

KOMPLEX ALAPPROGRAM							
DFHT óra	☐	Ráhangelődés	☐	Testmozgásalapú alprogram	☐	Művészetalapú alprogram	☐
DFHT-KIP óra	☐	Komplex óra	☐	Életgyakorlat-alapú alprogram	☐	Logikaalapú alprogram	☐
Te órád	☐	Digitális alapú alprogram	☐				

A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok

Alkalmazási terület: Az iskola valamennyi tanulója (1.-8. évfolyam)

A folyamat leírása:

Tevékenység	Módszer	Felelős	Határidő
Az általános iskolába lépő 1. osztályok beindítása, közösségük kialakítása	Szokásrendszer kialakítása	Tanítók	1. félév + folyamatos
Az iskolai szabályok – házirend – betartása, iskolánk értékrendjének belsővé válása	A házirend ismertetése, a nevelési helyzetek elemzése, értékelése. Példamutatás.	Pedagógusok	Tanév elején+ folyamatosan.
Integrációs nevelés	Példamutatás Beszélgetés, megfigyelés	Valamennyi pedagógus	Folyamatos
„Együttes” élmény, hagyományok teremtése, ápolása	Tanulmányi, művészeti, környezet- védelmi, sportversenyek. Ünnepségek, rendezvények: Mikulás, karácsony, téli vásár, osztályfarsang, ballagás. Petőfi-hét Színház-, mozi-, koncert-, múzeumlátogatás.	Iskolavezetés, munkaközösség vezetőik, pedagógusok Osztályfőnökök Osztályfőnökök	Munkatervben meghatározott időpontban Alkalmoszerűen folyamatos

	Erdei iskola, tanulmányi kirándulás.		Munkatervben meghatározott időpontban.
--	---	--	--

A tanítási órákon zajló tevékenységek

A tanulói személyiség fejlesztésének legfontosabb színtere a hosszabb tanítási-tanulási folyamatba illeszkedő tanítási óra.

Az iskola nevelői a tanítási-tanulási folyamat megszervezése során kiemelten fontosnak tartják a tanulók motiválását, a tanulói aktivitás biztosítását és a differenciálást.

- A motiválás célja, hogy tanulóinkban felébresszük azokat az indítékokat, amelyek a gyermekeket tanulásra ösztönzik, és ezt a tanulási kedvet a tanulás végéig fenn is tartjuk.
- A tanítási órák tervezésénél és szervezésénél minden esetben előtérbe helyezük azokat a módszereket és szervezeti formákat, amelyek a tanulók tevékenykedtetését, vagyis állandó aktivitását biztosítják. (Pld.: nívócsoportos oktatás)
- Az iskolai tanulási folyamat során kiemelten fontos feladat a differenciálás, vagyis az, hogy a pedagógusok nevelő-oktató munkája a lehetőségekhez mérten a legnagyobb mértékben igazodjon a tanulók egyéni fejlettségéhez, képességeihez és az egyes tantárgyakból nyújtott teljesítményéhez. A nevelők az egyes szaktárgyak tanítási óráin előnyben részesítik az egyéni képességekhez igazodó munkaformákat, így – elsősorban a gyakorlásnál, ismétlésnél – a tanulók önálló és csoportos munkájára támaszkodnak.

A fent megfogalmazott célokat az alsó tagozaton alapvetően két oktatásszervezeti formában valósítjuk meg, melyek között az iskolaotthonos oktatási forma szélesebb spektrumot nyújt a különféle oktatási-nevelési módszerek alkalmazására.

A tanítási órán kívüli tevékenységek:

Hagyományosan megrendezésre kerülő ünnepek, rendezvények

- Nemzeti ünnepeink méltó megünneplése a tanév folyamán

- Nemzetünk szabadságtörekvéseit tükröző, nemzeti múltunk mártírjainak emlékét, példáját őrző emléknapok, megemlékezések (aradi vértanúk, a kommunista és egyéb diktatúrák áldozatainak, a holocaust áldozatainak emléknapjai, Nemzeti Összetartozás Napja)
- Évnyitó ünnepség
- Alapítványi bál
- Advent
- Karácsony
- A Szülői Munkaközösség bálja
- Tanulmányi versenyek
- Petőfi-hét rendezvénysorozata
- József nádor hét rendezvénysorozata
- A 8. osztályosok búcsúzása
- Ballagás
- Tanévzáró ünnepség
- Hantos község által szervezett Jurta-napok rendezvénysorozat
- Benedek Elek napok

Egyéb rendezvényeink:

- Az elsősök rajzos és műsoros bemutatkozása
- Elsősök faültetése
- Mikulás
- Karácsony Kupa
- Farsangi bálók
- Anyák napja
- Nyílt napok
- Gyereknapi
- Sportversenyek
- Tanulmányi kirándulások
- Táborkok
- Családi nap
- Közlekedési gyermeknap
- Idősek napja
- Zenei világnap

- A víz világnapja
- A Föld napja
- Fogyatékos személyek világnapja
- Mese-est

Nemzetiségi programok:

- Karácsonyi betlehemes
- Kulturális bemutató
- Nemzetiségi találkozó
- Tanulmányi versenyek
- Népismereti vetélkedő
- Kultúrtörténeti vetélkedő
- Országismereti vetélkedő

A művészetoktatás programjai:

- Kiállítás a tanulók munkáiból
- Népi játszóház
- Hangversenyek
- Táncbemutatók
- Néprajzi előadások
- Kézműves tábor

Napközi otthon, tanulószoba: Igény szerinti csoporttal működik, napi háromszori étkezéssel. A foglalkozások külön munkaterv szerint zajlanak. A mindennapos testnevelés megvalósulása érdekében a napközis foglalkozások keretében játékos testmozgást kell szervezni a tanulók számára.

Napközis és tanulószobás csoportok:

Iskolánk napközis és tanulószobás csoportja speciális helyzetben vannak. A csoportba járók nagy százalékban szociálisan hátrányos helyzetűek. Számukra nem biztosított a családban az étkezés és a nyugodt tanulás lehetősége. A fentiekből következik, hogy, a tanulás tanítása mellett itt sajátítják el

a helyes étkezési szokásokat, az étkezés higiéniáját, a tanórán kívüli közösségi viselkedés normáit, a szabadidő hasznos eltöltésének lehetőségeit.

A kitűzött célokat elértük, ha:

- szívesen járnak napközibe, tanulószobába,
- illemtudóan viselkednek,
- igényükké válik a gondozott külső, a tisztaság, az egészséges életmód és a szabadidő hasznos eltöltése
- írásbeli feladataikat maradéktalanul elvégzik, és segítséget kapnak az otthoni önálló tanuláshoz,
- pozitív magatartási-szociális mintákat sajátítanak el

Felzárkóztató foglalkozások

Az egyéni képességek minél jobb kibontakoztatását, valamint a gyengék felzárkóztatását az egyes szaktárgyakhoz kapcsolódó tanórán kívüli foglalkozások segítik.

Az 1-4. évfolyamon az egyes tantárgyakból gyenge teljesítményt nyújtó tanulók képességeinek fejlesztésére felzárkóztató órát szervezünk.

A 7. és 8. évfolyamon a továbbtanulás, a középiskolai felvétel elősegítésére a gyenge eredményt elérő tanulók részére felzárkóztató képesség fejlesztő órákat tartunk igény szerinti tantárgyakból, illetve nívócsoportos oktatási formát valósítunk meg.

Diák sportkör: Az aktuális igények figyelembevételével megszervezett, a különböző sportágaknak megfelelő végzettséggel rendelkező felnőtt vezetésével tartandó sportfoglalkozások.

Szakkörök: A különféle szakkörök működése a tanulók egyéni képességeinek fejlesztését szolgálja. A szakkörök jellegüket tekintve lehetnek művésziek, technikaiak, szaktárgyiak, de szerveződhetnek valamilyen közös érdeklődési kör, hobbi alapján is. A szakkörök indításáról - a felmerülő igények és az iskola lehetőségeinek figyelembe vételével - minden tanév elején az iskola vezetője dönt a fenntartó egyetértésével.

Tanulmányi kirándulások, erdei iskolák: Az iskola nevelői a tantervi követelmények teljesülése, a nevelőmunka elősegítése céljából az osztályok számára évente egy alkalommal tanulmányi kirándulást és erdei iskolát szervezhetnek. A felmerülő költségeket a szülőknek kell fedezniük.

Múzeumi, kiállítási, könyvtári és művészeti előadáshoz kapcsolódó foglalkozás. Egy-egy tantárgy néhány témájának feldolgozását, a követelmények teljesítését szolgálják a különféle közművelődési intézményekben, illetve művészeti előadásokon tett csoportos látogatások. Az e foglalkozásokon való részvétel - ha az költségekkel is jár önkéntes. A felmerülő költségeket a szülőknek kell fedezniük.

Szabadidős foglalkozások: A szabadidő hasznos és kulturált eltöltésére kívánja a nevelőtestület a tanulókat azzal felkészíteni, hogy a felmerülő igényekhez és a szülők anyagi helyzetéhez igazodva különféle szabadidős programokat szervez (pl. túrák, kirándulások, táborok, színház- és múzeumlátogatások, klubdelutánok, táncos rendezvények stb.). A szabadidős rendezvényeken való részvétel önkéntes, a felmerülő költségeket a szülőknek kell fedezniük.

Könyvtár: A tanulók egyéni tanulását, önképzését segíti.

Az iskola létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata: A tanulók igényei alapján előzetes megbeszélés után lehetőség van arra, hogy az iskola létesítményeit, illetve eszközeit (pl. sportlétesítmények, számítógép stb.) a tanulók tanári felügyelet mellett egyénileg vagy csoportosan használják.

Hit- és erkölcsstanoktatás: Az iskolában a területileg illetékes, bejegyzett egyházak hit- és erkölcsstanoktatást szervezhetnek. A foglalkozáson való részvétel – a szülő előzetesen tett nyilatkozata alapján – a tanuló számára kötelező.

II.6. A pedagógusok helyi intézményi feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai

A nevelőtestület minden tagjának feladata:

- legmagasabb szinten a lehetőségeket legjobban hasznosítva nevelni, oktatni iskolánk tanulóifjúságát,
- a NAT, a kerettantervek, és a pedagógiai program alapelvei, értékei, cél- és feladatrendszerének maradéktalan betartása és teljesítése,
- szakmailag, pedagógiailag tovább képezni magát,
- a települési, iskolai érdekeket és értékeket szem előtt tartva tevékenykedni.

A pedagógusok feladatai

A pedagógusok általános működési feladatait /ügyeleti rend, ügyviteli feladatok, rendezvényszervezés, tanórán kívüli feladatok, stb./ az iskola színvonalas működéséhez szükséges mértékben olyan módon határozzuk meg, hogy a tantárgyi szakmai munka elsődlegessége és eredményessége mellett biztosítsuk a tanulók személyiségének optimális fejlődését és az iskola általános működési biztonságát is garantáljuk.

Minden pedagógusi munkamegosztás elvi alapja az arányosság. Az iskola vezetője felelős azért, hogy a mindenkori oktatási létszámnak megfelelően olyan módon hozza létre a pedagógus munkaköröket és az adott munkakörökhöz olyan mértékben határozza meg az oktatási-nevelési általános működtetési feladatokat, hogy azok egymással, az oktatási létszámmal egységes arányban legyenek és biztosítsák a meghatározott feladatok minőségi megoldásának lehetőségét.

Minden pedagógus alapvető munkaköri kötelessége az iskolai munka zavartalanságát, eredményességét, a pedagógiai programokban rögzített célok elérését biztosító feladatok teljesítése. A fentiekre a nevelőtestület minden tagját a kiadott törvény, a rendeletek, utasítások és az iskola valamennyi vezetője kötelezheti, illetve utasíthatja.

Tételelesen:

- a tantervek végrehajtása
- a pedagógiai etika írott vagy íratlan törvényeinek betartása;
- a feladatok vállalása önkéntes, kivéve az iskola vezetői által meghatározott feladatokat /pl.: helyettesítés, ügyelet/;
- a problémák megbeszélése mindenkor a megfelelő hangnemben történjen meg (tanulóval - szülővel - kollégával - vezetővel egyaránt);
- az egészség, a testi épség megőrzéséhez szükséges ismereteket, valamint az elsősegélynyújtási ismereteket átadja, azok elsajátításáról meggyőződik;
- a szükséges intézkedéseket megteszi, ha észleli, hogy a gyermek balesetet szenved, vagy ennek veszélye fennáll;
- a tanuló- és gyermekbalesetek megelőzésével kapcsolatos tevékenységeket megszervezi, a megelőzésével kapcsolatos ellenőrzési tevékenységeinek eleget tesz
- a tanulók iskolán kívüli rendezvényein, tanulmányi kirándulásokon a tanulók baleseteinek megelőzése érdekében a szükséges tennivalókat megteszi;
- a védő- óvó előírásokat betartja és betartatja bombariadó esetén.
- gondoskodik az illetékes szervek értesítéséről, az intézmény gyors és szakszerű kiürítéséről;

Az osztályfőnökök feladatai:

Az osztályfőnököt az igazgató jelöli ki.

Munkáját az általános iskola nevelési és oktatási terve, valamint az iskolai munkaterv alapján végzi. Tevékenységét előre megtervezi, és ezt írásban foglalkozási tervben rögzíti.

Felelős vezetője az osztály közösségének. Feladata a tanulók személyiségének alapos, sokoldalú megismerése, differenciált fejlesztése, közösségi tevékenységük irányítása, öntevékenységük és önkormányzó képességük fejlesztése.

Munkájában támaszkodik a diákönkormányzat vezetőségére, segíti és figyelemmel kíséri tevékenységüket.

Együttműködik az osztályban tanító szaktanárokkal, napközis nevelőkkel.

Felelős osztálya rendjéért, tisztaságáért.

Látogatja az osztálya tanítási óráit, tanórán kívüli foglalkozásait. Észrevételeit megbeszéli az érintett nevelővel.

Vezeti az osztálya osztályozó értekezleteit, és itt értékeli az osztálya helyzetét, neveltségi szintjét, magatartását, tanulmányi helyzetét.

Törekszik a tanulók személyiségének sokoldalú fejlesztésére, gondot fordít a gyengébbek felzárkóztatására, a differenciált foglalkoztatásra, tehetséggondozásra.

A tanulók személyiségfejlesztése érdekében összehangolja az iskola és a család nevelőmunkáját, együttműködik a szülőkkel.

A továbbtanulásra jelentkezést megelőzően segíti a pályaválasztási munkát.

Családlátogatást végez a veszélyeztetett tanulóknál – szükség esetén - a gyermekvédelmi felelőssel együtt.

Fogadóórát a munkatervben meghatározott rendben tart.

Havonta ellenőrzi az osztálynapló és az ellenőrző jegyeit.

Az ellenőrző könyvben tájékoztatja a szülőket a tanuló magatartásáról, tanulmányi előmeneteléről.

Ellenőrzi, hogy a szülők ezeket az észrevételeit tudomásul vették-e.

Elvégzi az ügyviteli, adminisztrációs teendőket, megírja az anyakönyveket, kitölti a bizonyítványokat. Felelős az osztálynapló rendes és folyamatos vezetéséért. Haladási naplóba az órarendet hetenként előre beírja, a bejegyzéseket ellenőrzi, az igazolásokat összeszedi, összesíti, és az ezzel kapcsolatos jelentési kötelezettségnek eleget tesz, az osztályzatok számát figyelemmel kíséri.

A napló "megjegyzés" rovatában gondoskodik a jutalmazások- büntetések bejegyzéséről ill. bejegyeztetéséről.

A tanulói házirendet, a balesetvédelmi és tűzvédelmi szabályokat az első tanítási napon a tanulókkal, az első szülői értekezleten a szülőkkel ismerteti.

Bombariadó esetén az intézményben elfogadott intézkedési rend alapján tevékenykedik.

Ellenőrzi a tanulók szakkörre, tanfolyamra, sportegyesületbe való jelentkezését, nyomon követi ez irányú tevékenységeiket.

A szülői közösség vezetőjével és felelősökkel irányítja osztálya szülői közösségét.

II.7. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje

Kiemelt figyelmet igénylő gyermek, tanuló:

a) különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló:

aa) sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló,

ab) beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló,

ac) kiemelten tehetséges gyermek, tanuló,

b) a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény szerint hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermek, tanuló

A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek, tanulók ellátását saját pedagógusaink szakmai kompetenciáinak igénybevitelével képes intézményünk megoldani.

II 7.1. Sajátos nevelési igényű tanulók integrált oktatása-nevelése

Az iskolai nevelés és oktatás egységes működéséhez szükséges közös tartalmú elemeket, fejlesztési követelményeket állami dokumentumok – NAT, Kerettantervek – szabályozzák. Így biztosítható, hogy minden gyermek – beleértve a sajátos nevelési igényűeket is – fizikai és szellemi képességeihez mértén

- elsajátíthassa a kultúra leglényegesebb ismereteit,
- folytathassa tanulmányait iskolaváltás esetén is,
- váljék képessé továbbtanulásra, szakképzésre.

A sajátos nevelési igényű tanköteles korúak nevelését és oktatását ellátó iskolák munkáját is a NAT, valamint az emberi erőforrások miniszterének 32/2012. (X. 8.) EMMI rendelete a Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelve és a Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve kiadásáról szóló rendelet szabályozza.

Iskolánkban több mint harminc éve nevelünk és oktatunk sajátos nevelési igényű gyermekeket. Először külön tagozaton, összevont tanulócsoportokban, majd az elmúlt négy évben már részleges integrációt valósítottunk meg a készségtárgyak tekintetében. (A pszichés fejlődés zavara miatt a

nevelési, tanulási folyamatban tartósan és súlyosan akadályozott tanulók sajátos nevelési igényük megállapítása után is integráltan voltak oktatva.)

Az ellátásra jogosult tanulók fogadása bemenet szabályozott, az ide történő beiskolázást áthelyezés a Fejér Megyei Pedagógiai Szakszolgálat megyei Szakértői Bizottsága, illetve valamely országos hatáskörű szakértői bizottság javaslata alapján történik.

Személyi feltételeink az adott feladatoknak megfelelőek. A 2007-2008. tanévtől Iskolánk felkészülten és tudatosan vállalja a sajátos nevelési igényű tanulók integrált nevelését.

A sikeres integráció feltételeit csak az egyéni különbségeket - esetleg sérüléseket - toleráló, kezelő, ún. "befogadó" iskola tudja biztosítani.

Tudnunk kell azonban, hogy a sikeres integrációnál részben objektív, részben szubjektív tényezők is szerepet játszanak.

Objektív tényezők

Az objektív feltételek közé soroljuk a különféle gyógyászati segédeszközöket, melyek többnyire nélkülözhetetlenek a mozgáskorlátozott és az érzékszervi fogyatékos gyermekek esetében (kerekesszék, hallókészülék, a szabványostól eltérő iskolapad stb.) de ide tartozik az osztály létszáma, speciális taneszközök (pl: speciális vonalazású füzetek), tankönyvek megléte is.

Szubjektív tényezők

Az integráció sikerességének latolgatásakor sokan szeretnék azt jól körülírt feltételekhez kötni. Meg kell azonban állapítanunk, hogy általában nem, vagy nemcsak az objektív, világosan meghatározható feltételek működnek, s még az objektív feltételek egy részének hiánya sem jelent biztos kudarcot. Ugyanis az eredményesség kulcsa legalább annyira függ a szubjektív tényezőktől is. Természetesen, hogy a csoport vagy osztály magas létszáma kedvezőtlenül érinti az integrációt, ugyanakkor a jó pedagógus szakértelme bizonyos határig ellensúlyozhatja a létszámot. Meg kell állapítanunk, hogy a feltételrendszer kifejezetten komplex, s ezen belül nagyon sok szubjektív, nem könnyen megfogható tényező van, úgy mint:

A fogadó pedagógus szemlélete, módszerei, segítőkészsége, kreativitása:

A sajátos nevelési igényű tanulók integrált nevelésében, oktatásában, fejlesztésében részt vevő, magas szintű pedagógiai, pszichológiai képességekkel (elfogadás, tolerancia, empátia, hitelesség) és az együttneveléshez szükséges kompetenciákkal rendelkező pedagógus, aki

- a) a tananyag-feldolgozásnál figyelembe veszi a tantárgyi tartalmak - egyes sajátos nevelési igényű tanulók csoportjaira jellemző - módosulásait;
- b) szükség esetén egyéni fejlesztési tervet készít, ennek alapján egyéni haladási ütemet biztosít, a differenciált nevelés, oktatás céljából individuális módszereket, technikákat alkalmaz;
- c) a tanórai tevékenységek, foglalkozások során a pedagógiai diagnózisban szereplő javaslatokat beépíti, a folyamatos értékelés, hatékonyság-vizsgálat, a tanulói teljesítmények elemzése alapján - szükség esetén - megváltoztatja eljárásait, az adott szükséglethez igazodó módszereket alkalmaz;
- d) egy-egy tanulási, nevelési helyzet, probléma megoldásához alternatívákat keres;
- e) alkalmazkodik az eltérő képességekhez, az eltérő viselkedésekhez;
- f) együttműködik különböző szakemberekkel, a gyógypedagógus iránymutatásait, javaslatait beépíti a pedagógiai folyamatokba.

A szülők hozzáállása, aktivitása, hisz a szülő felelőssége ennél a szervezési formánál kifejezetten nagy, lényegesen nagyobb, mint ha speciális intézménybe adta volna be gyermekét, s különösképpen igaz ez az első időszakra, ami akár 1-2 évet is jelenthet. Ez az első időszak a pedagógusnak is, a gyermeknek is a legnehezebb, hiszen az a tanító vagy tanár ekkor kezdi gyűjteni a gyermekekkel kapcsolatos tapasztalatait, s a gyermeknél is ekkor indul el az alkalmazkodási folyamat, a hozzászokás az új környezethez, nemcsak a pedagógus(ok)hoz, hanem az általános elvárásokhoz, a szokásokhoz, a társakhoz. A szülő rendkívül nagy szerepet játszik abban, hogy ez a beilleszkedés sikeres legyen, ő a pedagógus napi informátora, ő oldhatja meg a kisebb-nagyobb gondokat az otthoni játékba, foglalkozásokba, tanulásba beépítve. A szülők szerepe tehát kiemelkedő az integrációs folyamatban. Rájuk kell számítani a beilleszkedés szintjének, a sikerek és kudarcok folyamatos megfigyelésének szempontjából, ők alkotják az összekötő elemet a fogadó pedagógus és a gyógypedagógus között, és ami a legfontosabb, ők azok, akik folyamatos segítségükkel, a gyermekkel töltött napi együttlét során annak egyenletes fejlesztését, s az iskolában esetleg tapasztalt nehézségek csökkentését a tanulás ellenőrzésével biztosíthatják.

A gyógypedagógus kellő érzékenysége a probléma iránt, valamint szakmai tudása - A gyermek speciális nevelési szükségleteire szakosodott gyógypedagógus jelenléte által válik a spontán integrációból tudatos együttnevelés.

A gyógypedagógus feladatai sokrétűek:

- Részt vesz a fogadó többségi osztály kiválasztásában, beszél a vezetővel, igazgatóval, tájékozódik az intézmény anyagi lehetőségeiről, személyi adottságairól, illetve arról, hogy adott esetben mire tudja fordítani a megemelt normatív támogatást (lásd alább a törvény által biztosított kedvezményeket).
- Megismerkedik a fogadó pedagógussal, (ha van, az asszisztenssel) és lehetőség szerint a gyermekcsoporttal is.
- Tájékoztat a gyermek erős és gyenge oldalairól, a szülői háztól várható segítségről, a maga segítő szerepéről.
- Felhívja a pedagógus figyelmét a beszerezhető szakirodalomra (a fogyatékosági típushoz összeállított integrációs útmutatók).
- Tájékoztatót tart az intézmény többi pedagógusának.
- Tájékoztatót tart a gyermekcsoportnak, vagy segíti ebben a fogadó pedagógust.
- Rendszeresen időszakonként hospitál a csoportnál/osztálynál.
- Folyamatosan konzultál a pedagógussal.
- Nyomon követi a gyermek fejlődését.
- Kapcsolatot tart a szülőkkel, nyomon követi az ő munkájukat.
- Közvetlenül foglalkozik a gyermekkel, elsősorban olyan területen, ami csak az ő szaktudásával oldható meg.
- Koordinálja a rehabilitációs foglalkozásokban részt vevő más szakemberek munkáját (pl: a többségi intézmény pedagógusának korrepetálása, gyógytornász, logopédus foglalkozása).

Magának a gyermekeknek a személyiségjegyei

A tanterv, a tananyag, melynek kellően rugalmasnak kell lenni valamennyi gyermek számára.

A módszerek, elsősorban a differenciálás, hisz a differenciálás az a folyamat, amelynek során a pedagógus – függetlenül attól, hogy van-e csoportjában fogyatékos, vagy nincs – a tanulási folyamatot az egyes gyermekek egyéni szükségleteihez igazítja. Számos vonatkozásban élhet vele, így a tananyag tartalma, felosztása, szintje, az óra szervezése (frontális, csoport, pár- és egyéni munka), az egyes gyermekekkel való közvetlen foglalkozás, a tanulási ütem, az alkalmazott módszerek, a számonkérés típusa stb. szempontjából. Az egyénekhez igazodás a fogyatékosok jelenlététől függetlenül az osztály vagy csoport valamennyi tagjának kedvező. Csak így láthatja meg a pedagógus igazán az egyes gyermekek erősségeit és gyenge pontjait, ki miben kiemelkedő, vagy akár tehetséges, illetve ki, mely szempontból marad el az átlagtól, kinek milyen a tanulási stílusa,

hogyan lehet adott képességeit a legjobban kamatoztatni, alakítani. Amennyiben a pedagógus gyakran differenciál, vagyis a tanulási képességek számos vonatkozásában egymástól nagyon eltérő egyedek együttesének tekinti a csoportját, úgy ugyanezzel a szemlélettel közelít a fogyatékoshoz is, akiben – ahogyan a többi gyereknél – szintén észleli a gyenge oldalak mentén az erősségeket is, s igyekszik ehhez alkalmazkodva gazdag eszköztárából a gyerekekhez legjobban illeszkedő eljárásokat megvalósítani. Minden tanulási folyamat természetes velejáróinak tekintendők a nehézségek, az olykor előforduló kudarcok. A pedagógusoktól semmiképpen sem várható el, hogy a fogyatékos gyermeket más mércével mérjék, mint a többieket. Ez persze elsődlegesen a jogosan összemérhető tulajdonságokat érinti, az igazságosság természetesen megkövetelhető tőle.

Iskolánk felismeri és reagál sokrétűsége, alkalmazkodik a gyermekek különböző tanulási stílusához és üteméhez, és biztosítja a nevelési lehetőségek egyenlőségét a megfelelő tantervek, az iskolavezetés, valamint a feltételek felhasználása révén. Így a befogadás – inklúzió – tulajdonképpen attitűdöt jelent, nemcsak azt, hogy adott gyermeket, diákot a többségi intézményekbe felveszünk, hanem hogy ennek érdekében mindent meg is teszünk.

Ebben a folyamatban pedagógusaink minden gyermekben a speciálisat, a rá jellemző egyedi sajátosságokat keresik, és látják meg. Természetesnek veszik, hogy a legtöbb gyermeknek valamikor, valamilyen témában tartósan vagy csak rövidebb ideig tanulási nehézségei támadnak, vagyis a tanulási nehézségeket a tanulási folyamat természetes velejárójaként kezelik, s nem feltétlenül a gyermekben keresik a hátráltató okokat. Az egyéniesített segítséget minden gyermeknek meg kell adni, illetve minden gyermeket képességei szerint kell terhelni.

A tanulási nehézségek kiküszöbölését a pedagógus nem hárítja nagyrészt a gyógypedagógusra, igyekeznie kell, hogy saját eszköztárán változtasson, amikor problémákat lát, vagyis nem annyira a gyermekben, de sajátmagában is keresi a változtatás lehetőségeit. A gyógypedagógus partner ebben a folyamatban, elsődlegesen nem a gyermek egyéni korrepetálása a feladata, hanem a konzultálás, a közös tervezés a többségi pedagógussal. Feladata gyermek egyéni fejlesztése is, de azt elsősorban nem a soron lévő iskolai feladataik megoldására, hanem képességfejlesztésre fordítja.

Elmondhatjuk tehát, hogy integrációnk tudatos, mert a sérülés tényével, mértékével, a fejlesztés irányával és lehetőségeivel a tanító és a szülő tisztában vannak; biztosított a szakember, gyógypedagógus, vagy pszichológus segítsége; az integrált tanuló fejlődése objektíven, meghatározott időnként ellenőrizhető.

Iskolánk tanulócsoportjai nem kis létszámú felzárkóztató csoportok. Az inkluzív nevelés lényege, hogy optimális gyereklétszám (20 - 24 fő) mellett, osztályonként 2-3 sajátos nevelési szükségletű iskolás tanul egészséges - sokszor kiemelkedően tehetséges - tanulókkal együtt.

Pedagógiai programunk a - NAT és a Kerettanterv szellemiségével megegyezően - helyi tanterve összeállításakor figyelembe vette az EMMI által kiadott "A sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának tantervi irányelvei"-ben megfogalmazottakat.

Iskolánk célja tehát, hogy a sérült tanulók esetében az iskola követelményei, módszerei igazodjanak fejlődésük lehetséges üteméhez, a sérülésből adódó hátrányok kompenzálása érdekében a sajátos nevelési igényű tanulók - egyéni szükségleteiknek megfelelő időben rehabilitációs célú fejlesztő terápián vegyenek részt, és sikeresen valósuljon meg társadalmi beilleszkedésük.

II.7.2. Beilleszkedési, magatartási nehézségekkel és tanulási kudarccal küzdő tanulók felzárkóztatását segítő program

Az EU szabályozása és gyakorlata felismeri, hogy a közös boldogulás alapja a közös fejlődés, amelyhez a hátrányos helyzetű tanulók számára is meg kell adni a felzárkózás lehetőségét.

Az európai érték- és normarendszer stabilizációjának irányába a kontinens egészén nagy léptékű változások zajlanak. Az európai államok közösségeiben mutatkozó tendenciákra való reagálás hazánkban is sürgető igénnyel jelentkezik. Új társadalmi modellre, s vele együtt új pedagógiai gondolkodásra - gyakorlatra van szükség.

Intézményünk szemléletének alapelve: az *emberi oldal*, esélyegyenlőség, önmegvalósítás, azaz a gyermeki személyiség teljes kibontakoztatásának lehetősége és szabadsága. Az iskolai tevékenységrendszerünk olyan pedagógiai-pszichológiai folyamat, amely során valaki a korábbinál autonómabb, spontánabb, önmagában szilárdabban bízó emberré válik. A diák annak élményét élheti át, hogy azonos lehet saját értékével. Az integráció előkészítő szakaszában mindezek az értékek már megjelennek, de teljes valójában az inkluzív oktatás tudja a fenti elképzeléseket megvalósítani.

Inklúzió a pedagógiában a befogadást értjük, amely a speciális nevelési szükséglet fogalmának újragondolásából indul ki. A személyiséghez alkalmazkodó nevelői környezetben (személyi és tárgyi) biztosítható a tanulói nehézséggel küzdő gyermekek optimális fejlődése. Ebben az értelmezésben a tanulási nehézségek, az osztályban lévő körülmények együttesével határozható meg. Ez a tanárok felelősségére hívja fel a figyelmet, lehetőséget teremt arra, hogy a pedagógusok felülvizsgálják saját gyakorlatukat, esetleg segítségért folyamodjanak. A gyakorlat módosítása

hasznot jelent, mind a speciális, mind pedig az átlagos nevelési szükségletű gyermekeknek. A másik szempont, minél több gyermek tanuljon a többségi, lakóhelyéhez közeli általános iskolában.

Az alapkészségek elsajátításának egyéni különbségei években mérhetők. Ezek a szélsőségek a hagyományos iskolai módszerek és keretek között nem kezelhetők. A gyerekeknél az iskolába lépéskor jellemző öt évnyi fejlettségbeli különbség tíz év alatt a duplájára nő. Ez nem feltétlenül jelent intellektuális különbséget, csak a fejlődés időbeli eltolódását. Az alapkészségek egy része esetében a fejlődés kevéssé befolyásolható, a készség elsajátításban az érés dominál, pl. írásmozgás-koordináció.

Pedagógiai feladatunk röviden a következőkben foglalható össze:

a felhasználható és a szükséges idő összehangolása: amennyiben az alapkészségek elsajátítása sok évet vesz igénybe, akkor iskolánk annyi időt szán ezek elsajátítására, amennyi ahhoz szükséges.

abbahagyás helyett optimális elsajátítás: vagyis nem hagyjuk abba a fejlesztést, miután a tantervben előírt idő véget ért. Addig fejlesztjük az alapkészséget, amíg az optimális elsajátítás be nem következik, függetlenül attól, hogy a tanuló hány éves, hányadik osztályba jár.

az egyéni különbségek követése: az iskola alkalmazkodik a tanulók közötti különbségekhez

A tartalomorientált követelmények teljes elsajátítása lehetetlen mindenki által. Téves az a gondolat, miszerint az az oktatás jobb, amelyik a tantervi anyagból minél többet, minél több tanulónak megtanít. Ez természetellenes és káros. Ugyanakkor léteznek általános alapok, amelyek nélkül másokat is szolgálva nem lehet boldogulni. Ebből következően az oktatási rendszer feladata kettős: a személyiség alaprendszerének kifejlesztése (alapotívumok, alapkészségek, képességek, alapismeretek) és az egyéniséggé fejlődés segítése (speciális kompetenciák, hagyományos tartalomorientált oktatás, szakképzés, stb.)

Mindezekből logikusan következik, hogy sok esetben előnyben kell részesíteni az egyéni fejlesztést az osztálymunkával szemben. Kitüntetett szerephez kell hogy jusson a kreativitás, a helyzetfelismerés és a döntési képesség, az önállóságra nevelés és a kapcsolat teremtő képesség. Fontos az egyéni haladási ütem figyelembe vétele, a tantárgyi integráció, a gyermek egyéni sajátosságaira épülő ismeretek elsajátítása. A személyiségfejlesztést, de az alapkészségek elsajátítását is megsegítő tevékenységek: drámajáték, művészeti foglalkozások, mozgáskoordinációt fejlesztő testnevelési és terápiás foglalkozások, önismereti kör.

Célunk, hogy az elsős évfolyamokon a tíz-húsz százalékban kimutatható részképességzavar a felsős évfolyamokra kettő-három százalékra csökkenjen. Ők elsősorban a diszfunkciós tanulók, akiknél elengedhetetlen, hogy a megfelelő terápiában részesüljenek.

Az első négy osztályban a részképesség-zavarok korrigálása részben differenciálás útján történik a gyógypedagógusok, logopédus és terapeuták irányításával, és a délutáni segítő mozgáskoordináció fejlesztő foglalkozásokkal. Amennyiben osztálykeretek közt nem megoldható a segítségnyújtás, úgy tanítási időn túl, külön fejlesztő foglalkozáson vesz részt a gyermek.

A tanulási zavarokkal küzdő gyermek átlagos intellektussal bír, nincsenek súlyos észlelési hiányosságai, nincsenek patológiás viselkedés-tünetei. Tanulási nehézségről van szó, ami teljesítménygyengüléshez vezet. A tanulási kudarc komplex jelenség, az össz-személyiség problémája. Nem tud úgy teljesíteni, mint társai, szükségszerűen juttatja el a gyermeket az alacsony önértékeléshez, és tényleg rontja szociális pozícióját társai között. Nem zavartalan ilyenkor a pedagógus-gyermek kapcsolat sem, mely további torzító hatással bír, és valamiféle kompenzáló viselkedésre készteti a gyereket. Ilyen pl. a bohóckodás, a társakkal szembeni agresszió, a feltűnő érdektelenség, mely eredete a teljesítmény zavarokban keresendő. Ez a "másság" sokféle torz reakciót eredményezhet a gyermek és környezete kapcsolatában, és nehezíti a beilleszkedést, elindíthat az antiszociális viselkedés irányába. Ezért van igen nagy szükség a tanulási zavarok időbeni felismerésére, mert a legtöbb beilleszkedési zavar mögött ez feltételezhető. A segítségnyújtásnak viszont túl kell mutatni a gyógypedagógusok, pszichopedagógusok és terapeuták munkáján, az egész tantestület együttes és következetes, megértő és megsegítő szemléletére van szükség.

Meg kell említeni még a hiperaktivitást és figyelemzavart, mert ezek a problémák ritkán, de párosulhatnak a tanulási zavarral. Ők állandó megerősítést kell, hogy kapjanak, mert elvesznek az ingerekben. Fontos számukra az érzelmi biztonság és a sok-sok egyéni foglalkozás: kevesebb tananyag jól feldolgozva, valamint lehetőséget adva nagyobb mozgásigényüknek. Az empátiás kapcsolat adja azokat a nevelői hatásokat, melyben biztonságban érzik magukat. Az ő esetükben különösen fontos a szülővel való kapcsolattartás, gyakran velük is el kell fogadtatni saját gyermekük személyiségét.

Beilleszkedési, magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenységek

Mezőfalvi Petőfi Sándor Általános Iskola és
Alapfokú Művészeti Iskola

Tevékenység	Módszer	Felelős	Határidő
Tanulási, beilleszkedési zavar szűrése az óvodában és az első osztályokban	megfigyelés, logopédiai szűrések, részképességek vizsgálata, diszlexia szűrések, Frostig teszt, Bender-A, Diszlexia-veszélyeztettség szűrés	Óvodapedagógusok, pszichopedagógus, gyógypedagógusok, logopédus	folyamatos
Tanulási képességek vizsgálata az 1. és 2. osztályban	DIFER mérések Sindelar vizsgálatok, Bender-B		tanév eleje, tanév vége
A fejlesztésben részesülő tanulók kontroll vizsgálata az iskolában	logopédiai szűrések a Meixner-féle tesztek alapján, diszkalkulia szűrések, Sindelar vizsgálatok	gyógypedagógusok, pszichopedagógusok logopédus	tanév eleje
Felzárkóztatás, diszlexia, diszgráfia, diszkalkulia, figyelemzavar terápia	egyéni fejlesztés, kiscsoportos fejlesztések		folyamatos
A részképesség zavarokat megsegítő foglalkozások szervezése és működtetése, mozgáskoordinációt fejlesztő torna, számítógépes fejlesztések, foglalkozások	A foglalkozás módszere: egyéni, kiscsoportos, csoportos, osztálymunka	gyógypedagógusok, pszichopedagógusok logopédus, terapeuták, egyeztetve a Fenntartóval és az iskola vezetőségével	folyamatos
Kapcsolattartás a Nevelési Tanácsadóval és a TKVSZRB-gal	A tanulók vizsgálatának megszervezése, egyeztetése	igazgatóhelyettes	folyamatos

A fejlesztésben részesülő tanulók ellátása	Fejlesztési terv készítése, egyéni haladási terv készítése.	igazgatóhelyettes	folyamatos
A fejlesztésben részesülő tanulók, valamint a szakvélemények nyilvántartása, felülvizsgálatok nyomonkövetése	adminisztráció	igazgatóhelyettes	folyamatos
Kapcsolattartás a felzárkóztatásban résztvevő szakemberek és az osztálytanítók, tanárok között	Csoportos megbeszélések, értékelések, munkamódszer javaslatok, tanári észrevételek megbeszélése	igazgató, szaktanárok - gyógypedagógusok, - pszichopedagógusok - logopédus	folyamatosan
Kapcsolattartás a szülőkkel, gyermekvédelmi felelőssel, a családsegítő szolgálattal	beszélgetések, tanácsadás, fogadóórák	igazgató igazgatóhelyettes valamennyi pedagógus	folyamatos

II.7.3. Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók integrált oktatása-nevelése

Beiskolázási körzetünk területén egyre nagyobb számban sikerül felderíteni azokat a családokat, akiknek gyermekei rendszeres gyermekvédelmi támogatásra jogosultak, illetve, akiknek szülei nem rendelkeznek 8 általános iskolánál magasabb iskolai végzettséggel.

A növekvő szám miatt iskolánknak mindenképpen foglalkoznia kell a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók integrált oktatásával-nevelésével.

Intézményünk fontosnak tartja az egyéni különbségre alapozott nevelés kialakítását. A tanulók közti különbségek rendkívül sokfélék, a személyiség széles dimenzióiban írhatók le, és nem korlátozhatók valamely tantárgyban elért iskolai eredményekben megmutatkozó különbségekre. Jelen esetben a differenciálás nem azonosítható a felzárkóztatással és a tehetségneveléssel, a differenciálás tehát nem

a tanulmányi eredményesség szintjeihez igazodik. A differenciálás mindenki számára a saját komplex személyiségstruktúrájának leginkább megfelelő, számára optimális fejlesztés biztosítását jelenti, figyelembe véve előzetes tudását, annak gyengébb és erősebb területeit, a tanuló igényeit, törekvéseit, érdeklődését, személyiségének rá jellemző vonásait, speciális erősségeit és gyengeségeit. A nevelés és oktatás igazodik a gyermekhez, így ahhoz a közeghez is, amelynek része.

Mindezek okán pedagógusaink elsajátítottak olyan módszereket, melyek alkalmazásával növelni tudták a halmozottan hátrányos tanulók tanulási motivációját. Tanáraink **mentorálási programot** dolgoztak ki, melyet sikeresen alkalmazunk. A program lehetőséget biztosít arra, hogy a HHH-s tanulók otthoni tanulási feladatait a mentor segítségével itt, az iskolában megvalósítsa. A felzárkóztató program keretében a pedagógusok elkészítik az intézményi önértékelést, rögzítik az elvárható eredményeket, kidolgozzák a tanítást, tanulást segítő eszköztrendszert, és elemzik az alkalmazás feltételeit. A sikeres munka érdekében együttműködési, partnerségi kapcsolatokat épít ki az intézmény a szülői házzal, a Gyermekjóléti- és Családsegítő Szolgálattal, a Pedagógiai Szakszolgálatok munkatársaival, a Cigány Kisebbségi Önkormányzattal. Az integrációs munka keretében fejlesztjük az érintett tanulók kulcskompetenciáit, szervezzük szabadidős tevékenységüket. (Különös tekintettel a multikulturális tartalmak megjelenésére.)

Keressük azokat a pályázati lehetőségeket, melyek anyagi forrást biztosítanak ezeknek a feladatoknak az elvégzéséhez.

II.7.4. A kiemelten tehetséges gyerekek, tanulók képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek

A képességfejlesztés az iskola minden pedagógusa számára állandó és szükséges feladat. Egy olyan tevékenység, amely az iskolai munka csaknem minden színterén állandóan jelen van. Tanárainknak különös hangsúlyt kell fektetniük a tehetséges gyermekekkel történő foglalkozásra.

Tevékenység	Módszer	Felelős	Határidő
A tehetség felismerése	megfigyelés	tanító, tanár, szaktanár, osztályfőnök, napközis tanár, szakkör vezető,	folyamatosan
	a tehetség		folyamatosan

Mezőfalvi Petőfi Sándor Általános Iskola és
Alapfokú Művészeti Iskola

	felismerését szolgáló tudatos szituációk tervezése, használata	adott szakórákon a felelős szaktanárok	
Tehetség/ képesség fejlesztés /iskolán belül/	egyéni fejlesztés	a fejlesztést végző pedagógus, szaktanár,	folyamatosan
	differentiált tanórávezetés	minden pedagógus	folyamatosan
	speciális feladatok kiosztása,	adott szaktanár, osztályfőnök szakkörvezető	folyamatosan
	szakkör, fakultáció	szakkörvezetők, órávezetők,	folyamatosan
	emelt szintű képzések	iskolavezetés, érintett szaktanárok	folyamatosan
	versenyeztetés, a tehetség kibontakoztatását elősegítő szakirányú iskolai, megyei, országos versenyeken	szaktanár, szakkörvezető,	folyamatosan
Tehetség/ képesség fejlesztés /iskolán kívül/	kapcsolatok kialakítása különböző szakmai szervezetekkel, sportegyesületekkel, javaslattevél a tehetséges tanulók további fejlődésére,	minden pedagógus	folyamatosan

Mezőfalvi Petőfi Sándor Általános Iskola és
Alapfokú Művészeti Iskola

	speciális előadások, szakmai programok, kirándulások, csere- utak szervezése a tehetséges tanulók számára,	adott szaktanár, szakkörvezető,	folyamatosan
A fejlesztés hatékonysága, értékelése	versenyeredmények összegzése, értékelése felvételi eredmények értékelése	iskolavezetés, munka- közösség vezetőik, szaktanárok, osztályfőnökök,	félévkor és év végén

Iskolánkban 1992 óta működik német nemzetiségi nyelvoktatás. A magas óraszám, a felkészült, lelkiismeretes pedagógusok szakértelme, a tananyag felépítése lehetővé teszi a tehetséggondozást számos módon. A legtehetségesebb tanítványaink az általános iskola elvégzésekor nyelvvizsgát tudnak letenni. Ennek eléréséhez alapos, átgondolt tehetséggondozó munkára van szükség.

2000 óta alapfokú művészetoktatási intézménnyé váltunk. Három művészeti területen (Zeneművészet, Táncművészet, Képző- és iparművészet) fejlesztjük a tehetségeket, tanácsadással segítjük a pályaválasztást. A "Kiválóra minősített intézmény"-ben kizárólag felkészült, a tehetséggondozásra elhivatott, művészi vénával rendelkező pedagógusok tanítanak.

Intézményünkben több évtizede működik birkózó szakosztály. A régióban a Dunaferr birkózó szakosztállyal együttműködve gondozzuk a sporttehetségeket. Testnevelő kollégánk maga is e sportág versenyzője volt, így nemcsak szakértelmével, de tapasztalataival is segíti a sportkarrier kiépítését.

Iskolánk pedagógusai mindig nagy hangsúlyt fektettek a tehetséggondozásra. Az évek során egyre határozottabban fogalmazódott meg bennünk és a fenntartóban is az az igény, hogy hatékonyabban, tudatosabban kellene segíteni, támogatni a tehetségeket az intézmény falai között. Ennek a tevékenységnek szervezeti formáját találtuk meg 2010-ben, amikor Nemzeti Tehetségfejlesztő Tanács által Regisztrált Tehetségponttá váltunk, majd 2012 nyarán ünnepélyes keretek között átvehettük az Akkreditált Kiváló Tehetségpont megtisztelő címet.

Célunk, hogy az általunk gondozott tehetségterületek számát folyamatosan növeljük.

Iskolánk által gondozott tehetségterületek és azok tevékenységei:

Nyelvi tehetség:

- nemzetiségi nap szervezése (német nyelvű előadások, színdarabok, néptánc- és népzenei hagyományok őrzése)
- nyelvi tábor szervezése
- tanulmányi kirándulások szervezése idegen nyelvi területre
- nyelvvizsga-előkészítő foglalkozások szervezése
- országos tanulmányi versenyen való részvétel
- anyagi források, támogatás biztosítása a nyelvvizsga-díjak fedezéséhez

Sport tehetség:

- birkózóversenyek szervezése
- a birkózóversenyeken való részvétel támogatása
- egyéni tanácsadás
- sportkarrier építés
- birkózótábor szervezése
- a birkózás népszerűsítésére rendezvények, bemutatók szervezése

Művészeti tehetség:

- koncertek szervezése
- kiállítások szervezése
- művészeti nyári tábor szervezése
- hangszerek vásárlása
- koncert- és operalátogatások szervezése
- egyéni továbbtanulási tanácsadás
- művészeti középiskolai felvételre való felkészítés

Hátrányos helyzet és tehetséggondozás

- a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók tehetségének gondozása
- az Arany János tehetséggondozó programba való bekerülés lehetőségeinek felmérése már 5. osztálytól, a kiválasztottak előrehaladásának nyomon követése

- szülői tájékoztató fórum
- minél több HH-s tanuló bevonása a művészetoktatás területeire
- ingyenes hangszerhasználat biztosítása a rászorulóknak számára

Iskolánk két pedagógusa MA tanári diplomát szerzett Tehetségfejlesztő tanár szakon. A képzésük során a tehetséggondozás minden területét felölelő tudást szereztek, melyet lelkesen és szívesen osztanak meg kollégáikkal.

Az iskola gyógypedagógusai, fejlesztő-differenciáló pedagógusai, terápiás végzettséggel rendelkező szakemberei segítik a tehetségek gyenge oldalainak fejlesztését. Az ő magas szintű szakmai kompetenciái biztosítják azt, hogy a tantestület valamennyi tagja és a tehetséggondozásba bevont nem pedagógusok összehangolt, céltudatos munkát tudjanak végezni.

II.8. A tanulók részvételi jogai gyakorlásának rendje az intézményi döntési folyamatban

Az intézmény tanulói feladat-ellátási helyenként diákképviselettel diákönkormányzatot alakítanak. A diákönkormányzat az iskola nevelési-oktatási célkitűzéseinek megvalósítását az életkori sajátosságok figyelembevételével, sajátos eszközökkel, a tanulói aktivitás és öntevékenység fejlesztésével segíti.

A diákönkormányzat éves munkaterv alapján dolgozik. Tevékenysége során törekszik a tanulmányi munka fejlesztésére, közreműködik a színvonalas kulturális- és sportélet megszervezésében és a tanulóközösség érdekképviselésében, gyakorolja a tanulóközösség és saját jogosítványait.

A diákönkormányzat vezetője beszámolási kötelezettséggel tartozik a végzett munkáról az őt megválasztó közösségnek, tájékoztatási kötelezettsége van iskolavezetés és nevelőtestület felé.

A diákönkormányzat tisztségviselői:

a) Gyermekvezetők:

- osztályonként két-két képviselő;
- az önkormányzat gyermekvezetője

b) Felnőtt segítő, vezető:

- önkormányzat vezetője

A gyermekvezetők véleményét, javaslatát, észrevételeit a felnőtt vezető továbbítja a nevelőtestülethez.

A diákönkormányzat működése

A Diáktanács havonta tart megbeszélést a soros feladatokról.

Döntési joga van

- a diákság közösségi életének tervezésében, szervezésében, ellenőrzésében és értékelésében.

Egyetértési joga van

- a házirend kialakításában,
- az SZMSZ diákokat érintő kérdéseiben,
- a tanulók fegyelmi és jutalmazási szabályzatának kialakításában.

Véleményezési joga van:

- a tanév rendjének meghatározásában;
- a szabadidős, tanórán kívüli programok szervezésében, lebonyolításában;
- meghirdetett versenyek, pályázatok értékelésben;
- a tanulók kitüntetésében, jutalmazásában, büntetésében;

Javaslattevő joga van

- minden, a diákok jogait és kötelességeit érintő kérdésekben.

II.9. A szülő, a tanuló, a pedagógus és az intézmény partnerei kapcsolattartásának formái

1. A tanulókat az iskola életéről, az iskolai munkaterről, illetve az aktuális feladatokról az iskola igazgatója, a diákönkormányzat felelős vezetője és az osztályfőnökök tájékoztatják:

- az iskola igazgatója legalább évente egyszer a diákközgyűlésen, valamint a diákönkormányzat vezetőségének ülésén,
- a diákönkormányzat vezetője havonta egyszer a diákönkormányzat vezetőségének ülésén és a diákönkormányzat faliújságján keresztül,
- az osztályfőnökök folyamatosan az osztályfőnöki órákon.

2. A tanulót és a tanuló szüleit a tanuló fejlődéséről, egyéni haladásáról a szaktanárok folyamatosan (szóban, illetve a tájékoztató füzetten keresztül írásban) tájékoztatják.

3. A tanulók kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, illetve választott képviselőik, tisztségviselőik útján közölhetik az iskola igazgatóságával, a nevelőkkel, a nevelőtestülettel.

4. A szülőket az iskola egészének életéről, az iskolai munkatervről, az aktuális feladatokról az iskola igazgatója és az osztályfőnökök tájékoztatják:

- az iskola igazgatója legalább félévente egyszer a szülői munkaközösség
- az osztályfőnökök folyamatosan az osztályok szülői értekezletein.

5. A szülők és a pedagógusok együttműködésére az alábbi fórumok szolgálnak:

a) Családlátogatás

Feladata, a gyermekek családi hátterének, körülményeinek megismerése, illetve tanácsadás a gyermek optimális fejlesztésének érdekében.

b) Szülői értekezlet

Feladata:

- a szülők és a pedagógusok közötti folyamatos együttműködés kialakítása,
- a szülők tájékoztatása az iskola céljairól, feladatairól, lehetőségeiről,
- az országos és a helyi közoktatás-politika alakulásáról, változásairól,
- a helyi tanterv követelményeiről,
- saját gyermekének tanulmányi előmeneteléről, iskolai magatartásáról,
- a gyermek osztályának tanulmányi munkájáról, neveltségi szintjéről,
- az iskolai és az osztályközösség céljairól, feladatairól, eredményeiről, problémáiról,

- a szülők kérdéseinek, véleményének, javaslatainak összegyűjtése és továbbítása az iskola igazgatósága felé.

c) Fogadó óra.

Feladata a szülők és a pedagógusok személyes találkozása, illetve ezen keresztül egy-egy tanuló egyéni fejlesztésének segítése konkrét tanácsokkal. (Otthoni tanulás, szabadidő helyes eltöltése, egészséges életmódra nevelés, tehetséggondozás, továbbtanulás stb.)

d) Nyílt tanítási nap.

Feladata, hogy a szülő betekintést nyerjen az iskolai nevelő és oktató munka mindennapjaiba, ismerje meg személyesen a tanítási órák lefolyását, tájékozódjon közvetlenül gyermeke és az osztályközösség iskolai életéről.

e) Írásbeli tájékoztató.

Feladata a szülők tájékoztatása a tanulók tanulmányaival vagy magatartásával összefüggő eseményekről, illetve a különféle iskolai vagy osztály szintű programokról.

6. A szülői értekezletek, a fogadó órák és a nyílt tanítási napok időpontját az iskolai munkaterv évenként határozza meg.

7. A szülők kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, illetve választott képviselőik, tisztségviselőik útján közölhetik az iskola igazgatóságával, nevelőtestületével.

II.10. A tanulmányok alatti vizsgák

Az osztályozó-, javító és egyéb vizsgák lebonyolítására vonatkozó helyi szabályok:

Osztályozóvizsga

Osztályozó vizsgát tehet a tanuló:

- ha felmentést kapott a tanórai foglalkozások alól;
- ha tanulmányi kötelezettségeinek az előírtnál rövidebb idő alatt tesz eleget;
- ha igazolt és igazolatlan hiányzása több 250 óránál, és a tantestület lehetőséget ad a jogszabályok szerint az osztályozó vizsgára;

- ha felkészültségről független vizsgabizottság előtt ad számot.

Az osztályozó vizsga időpontját az igazgató jelöli ki.

Az osztályozóvizsga előírásai:

Az osztályozó vizsgát bizottság előtt kell tenni

Tagjai: szaktanár, munkaközösség-vezető, igazgató, illetve igazgató helyettes.

Az osztályozóvizsgákat a tanítási év utolsó napjáig meg kell szervezni.

A sikertelen osztályozóvizsgát a tanuló a javítóvizsgán a továbbhaladás érdekében kijavíthatja.

Jellegétől függően írásbeli, szóbeli illetve gyakorlati részből áll.

Az osztályzatot a bizottság állapítja meg

Javítóvizsga

Javítóvizsgát az a tanuló tehet, aki 2-8. évfolyamon a tanév végén egy vagy több tantárgyból elégtelen osztályzatot kapott.

A javítóvizsgák előírásai:

A javítóvizsgát az iskola pedagógusaiból alakított bizottság előtt kell tenni. A bizottság tagja: szaktanár, osztályfőnök, igazgató, vagy helyettese;

A javítóvizsgáról jegyzőkönyvet kell felvenni;

A javítóvizsga időpontja: augusztus 21- 31-ig terjedhet.

Az időpontjáról és helyéről a tanulót illetve a szülőt értesíteni kell;

A javítóvizsga eredményét az osztályfőnök írja be az anyakönyvbe és a bizonyítványba, a záradékot az osztályfőnök és az igazgató írja alá;

A javítóvizsga helye az iskola, ahonnan a tanulót javítóvizsgára utasították.

Amennyiben a tanuló más helységbe költözik, új iskolájában is tehet javítóvizsgát. A vizsga eredményét az iskolatávozási bizonyítványon jelzi a vizsgáztató iskola;

A javítóvizsga nem ismételtető;

Azt a tanulót, aki az osztályozó ill. javítóvizsgán nem jelent meg, úgy kell tekinteni, mintha sikertelen vizsgát tett volna.

Különbözeti vizsga

A német nemzetiségi nyelvoktatás tekintetében, más iskolából érkező tanuló különbözeti vizsga letétele után vehet részt az adott évfolyam munkájában.

II.11. A tanulók felvételi, átvételi kérelmének, teljesítésének – a Nemzeti Köznevelési Törvényben foglalt előírások keretein túli – sorrendjére vonatkozó helyi szabályok

1. Iskolánk a beiskolázási körzetéből - melyet a fenntartó határoz meg - minden jelentkező tanköteles korú tanulót felvesz.

2. Az első osztályba történő beiratkozás feltétele, hogy a gyermek az adott naptári évben a hatodik életévét augusztus 31. napjáig betöltse.

Az első évfolyamba történő beiratkozáskor be kell mutatni:

- a gyermek születési anyakönyvi kivonatát;
- szülő személyi igazolványát;
- a gyermek felvételét javasoló óvodai szakvéleményt (ha a gyermek óvodás volt);
- a nevelési tanácsadó felvételt javasoló szakvéleményét (ha a gyermek nem volt óvodás, vagy ha az óvoda a nevelési tanácsadó vizsgálatát javasolta);
- a gyermek egészségügyi könyvét a gyermekorvos felvételi javaslatával;
- szükség esetén a szakértői bizottság véleményét.

3. Az egész napos oktatást biztosító osztályba történő felvétel szempontjai:

A felvételi elbírálás során előnyben részesül az a tanuló:

- akinek mindkét szülője igazoltan munkahellyel rendelkezik
- akit szülője egyedül nevel, és a szülő igazoltan munkahellyel rendelkezik
- akinek szülője munkanélküli, de a Munkaügyi Hivatal által szervezett képzési programban igazoltan részt vesz
- aki a beiratkozáskor rendelkezik halmozottan hátrányos helyzetet igazoló nyomtatványokkal

- rendszeres gyermekvédelmi határozat, jegyzőnél tett szülői nyilatkozat a szülő iskolázottságáról)
4. A második - nyolcadik évfolyamba történő felvételnél be kell mutatni:
- a tanuló anyakönyvi kivonatát;
 - a szülő személyi igazolványát;
 - az elvégzett évfolyamokat tanúsító bizonyítványt;
 - az előző iskola által kiadott átjelentkezési lapot.
5. A második-nyolcadik évfolyamba jelentkező tanulóknak – az iskola helyi tantervében meghatározott követelmények alapján összeállított – szintfelmérő vizsgát kell tennie idegen nyelvből és azokból a tárgyakból, amelyeket előző iskolájában – a bizonyítvány bejegyzése alapján – nem tanult. Amennyiben a tanuló valamely tantárgyból a szintfelmérő vizsgán az előírt követelményeknek nem felel meg, a vizsgát az adott tantárgyból két hónapon belül megismételheti. Ha az ismételt vizsgán teljesítménye újból nem megfelelő, az évfolyamot köteles megismételni, illetve tanév közben az előző évfolyamra beiratkozni.
- (Kivételt képeznek a tanulásban akadályozott tanulók sajátos tantárgyi strukturájuk miatt)
6. Az iskola beiratkozási körzetén kívül lakó tanulók felvételéről a szülő kérésének, a tanuló előző tanulmányi eredményének, illetve magatartás és szorgalom érdemjegyeinek, valamint az adott évfolyamra járó tanulók létszámának figyelembe vételével az iskola igazgatója dönt.
7. Ha a körzeten kívüli tanuló az első-negyedik évfolyamra jelentkezik, vagy ha az ötödik-nyolcadik évfolyamon tanév végi osztályzatának átlaga 3,0 alatt van, illetve magatartása vagy szorgalma rossz, hanyag, változó minőségű, az igazgató a tanuló felvételéről szóló döntése előtt kikéri az igazgatóhelyettesek és az érintett évfolyam osztályfőnökeinek véleményét. (Ugyancsak ezt kell tenni akkor, ha a beiskolázási körzeten kívül lakó tanuló előzőleg már iskolánk tanulója volt, de tanulmányi eredménye, magatartása vagy szorgalma a fentebb leírtak szerint alakul. Ilyen esetben az iskola igazgatója az igazgatóhelyettesek és az osztályfőnökök véleményének figyelembe vételével dönt arról, hogy az érintett tanuló folytathatja-e tanulmányait iskolánkban, vagy jelentkeznie kell a lakóhelye szerint illetékes iskolában. A döntésről a szülőt írásban értesíteni kell.)

II.12. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának iskolai terve

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítását, amennyiben erre tanulói érdeklődés van az iskolában a 7. és 8. évfolyamon szakköri formában valósítjuk meg.

A szakköri tematika 18 foglalkozásra tervezett.

A szakkör célja:

a tanulók ismerjék meg:

- a korszerű elsősegély elsajátításának jelentőségét, saját ténykedésük lehetséges életmentő értékét,
- az újraélesztés fogalmát,
- az alapvető életműködések biológiai lényegét és funkcionális anatómiai áttekintését,
- az alapvető életműködések legfőbb zavarait,
- az újraélesztés ABC-jének értelmét,
- az elsősegélynyújtás általános szabályait.

a tanulók sajátítsák el:

- az életmentésre és elsősegélynyújtásra irányuló készséget, hozzáállást,
- az alapvető életműködések zavarainak felismerését,
- az újraélesztés ABC-jéből az „A” és „B” betűkkel kapcsolatos teendőket,
- a legfontosabb egyéb elsősegély-nyújtási tudnivalókat,
- a segélyhívás helyes módját.

a tanulók legyenek képesek:

- a légút-biztosítás szabályos elvégzésre, hangsúlyozottan beleértve a stabil oldalfekvés önálló létesítését,
- a légzés, illetve a vérkeringés megszűnésének megállapítására,
- a szájból-orrba befúvásos lélegeztetés elvégzésére,
- egyszerű sebvédelemre és visszeres vérzés csillapítására,
- ütőerek nyomáspontjainak felkeresésére és ütőeres nyomókötés alkalmazására,
- balesetek, betegek megfelelő ideiglenes nyugalomba helyezésére.

HELYI TANTERV

III. HELYI TANTERV

Iskolánk helyi tantervében a kötelező tanítási órák keretében tanított tantárgyak tananyagai és követelményei teljes egészében megegyeznek az oktatási miniszter által kiadott kerettantervekben meghatározott tananyaggal és követelményekkel.

III.1. Az egyes évfolyamokon belépő tantervek

Az iskola egyes évfolyamain az elkövetkező tanévekben az alábbi tantervek alapján folyik az oktatás:

H2012 = A 2012-es NAT-hoz illeszkedő kerettantervek

H2020 = A 2020-as NAT-hoz illeszkedő tartalmi szabályozók

TANÉV	ÉVFOLYAM							
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
2020- 2021	H2020	H2012	H2012	H2012	H2020	H2012	H2012	H2012
2021- 2022	H2020	H2020	H2012	H2012	H2020	H2020	H2012	H2012
2022- 2023	H2020	H2020	H2020	H2012	H2020	H2020	H2020	H2012
2023- 2024	H2020	H2020	H2020	H2020	H2020	H2020	H2020	H2020
2024- 2025	H2020	H2020	H2020	H2020	H2020	H2020	H2020	H2020

Az 51/2012. (XII.21.) számú EMMI rendelet alapján az intézmény által választott kerettantervek a következők, melyek a fenti táblázat alapján kivezetésre kerülnek.

Kerettanterv az általános iskola 1-4. évfolyamára

Kötelező tantárgyak:

- magyar nyelv és irodalom
- idegen nyelv
- matematika
- erkölcsstan
- környezetismeret
- ének-zene - A változat
- vizuális kultúra
- technika, életvitel és gyakorlat
- testnevelés és sport

Kerettanterv az általános iskola 5-8. évfolyamára

Kötelező tantárgyak:

- magyar nyelv és irodalom – A változat
- idegen nyelv
- matematika
- történelem, társadalom és állampolgári ismeretek
- erkölcsstan
- természetismeret
- fizika – A változat
- kémia
- földrajz
- ének-zene
- vizuális kultúra
- informatika
- technika, életvitel és gyakorlat
- testnevelés és sport

Kötelezően választható tantárgyak:

- hon- és népismeret

Kerettanterv a német nemzetiségi nyelvoktatás számára

a 17/2013. (III. 1.) EMMI rendelet A nemzetiség óvodai nevelésének irányelve és a nemzetiség iskolai oktatásának irányelve alapján

A miniszter által kiadott kerettantervben meghatározott szabadon tervezhető órák számával az alábbi tantárgyak óraszámát növeltük meg azzal a céllal, hogy e tárgyból a készségfejlesztésre, az ismeretek gyakorlására több idő jusson:

ÉVFOLYAM	Melyik tantárgy óraszama lett megnövelve a szabadon tervezhető órák óraszámából?	Hány órával lett megnövelve a szabadon tervezhető órák óraszámából?	
		Normál	Nemzetiségi német
1. évfolyam	Magyar nyelv és irodalom	1 óra	
1. évfolyam	Matematika	1 óra	
1. évfolyam	Nemzetiségi nyelv és irodalom		2 óra
2. évfolyam	Magyar nyelv és irodalom	1 óra	
2. évfolyam	Matematika	1 óra	
1. évfolyam	Nemzetiségi nyelv és irodalom		2 óra
3. évfolyam	Magyar nyelv és irodalom	1 óra	
3. évfolyam	Matematika	1 óra	0,5 óra
3. évfolyam	Környezetismeret	1 óra	0,5 óra
3. évfolyam	Nemzetiségi nyelv és irodalom		2 óra
4. évfolyam	Magyar nyelv és irodalom	1 óra	
4. évfolyam	Környezetismeret	1 óra	
4. évfolyam	Idegen nyelv	1 óra	
4. évfolyam	Nemzetiségi nyelv és irodalom		3 óra
5. évfolyam	Magyar nyelv és irodalom	1 óra	1 óra
5. évfolyam	Matematika	1 óra	1 óra
5. évfolyam	Nemzetiségi nyelv és irodalom		
6. évfolyam	Magyar nyelv és irodalom	1 óra	0,5 óra
6. évfolyam	Matematika	1 óra	1 óra
6. évfolyam	Természetismeret	1 óra	0,5 óra
6. évfolyam	Nemzetiségi honismeret		1 óra

7. évfolyam	Magyar nyelv és irodalom	1 óra	1 óra
7. évfolyam	Matematika	0,5 óra	
7. évfolyam	Kémia	0,5 óra	0,5 óra
7. évfolyam	Földrajz	1 óra	0,5 óra
7. évfolyam	Nemzetiségi honismeret		1 óra
8. évfolyam	Magyar nyelv és irodalom	1 óra	0,5 óra
8. évfolyam	Matematika	0,5 óra	0,5 óra
8. évfolyam	Biológia-egészségtan	1 óra	0,5 óra
8. évfolyam	Fizika	0,5 óra	
8. évfolyam	Kémia		0,5 óra
8. évfolyam	Nemzetiségi honismeret		1 óra

A jelenlegi központi kerettanterv-változatok a korábbi OM kerettantervektől eltérően két évfolyamra határozzák meg a tananyagot és a követelményeket. Így a legfontosabb feladatnak azt tartottuk, hogy az ajánlásunkban javaslatot tegyünk a tananyagok évfolyamonkénti bontására és az egyes tematikai egységekhez tartozó órakeret meghatározására.

A választott kerettantervben szereplő tananyagok évfolyamonkénti bontása, illetve az egyes témákhoz tartozó órakeretek meghatározása a pedagógiai program mellékletét képezi.

A fenti adatok és táblázatok a Köznevelési törvény értelmében 2013. szeptember 1-jétől – felmenő rendszerben – az első és ötödik évfolyamon lépnek életbe.

A többi évfolyamon a korábbi pedagógiai program helyi tantervének előírásai érvényesek.

1.2 III.2. Tantárgyi struktúra és óraszámok

Kerettantervi óraszámok

Alsó tagozat

Tantárgyak	Évfolyam							
	1. évf.		2. évf.		3. évf.		4. évf.	
	Normál	Német n.	Normál	Német n.	Normál	Német n.	Normál	Német n.
Nemzetiségi német nyelv és irodalom		2+2+1		2+2+1		2+2+1		2+2+1
Nemzetiségi német honismeret		1		1		1		1
Magyar nyelv és irodalom	7+1	7	7+1	7	5+1	5	5+1	5+1
Idegen nyelvek							2+1	
Matematika	4+1	4	4+1	4	4+1	4	4+1	4
Etika/hit-és erkölcsstan	1	1	1	1	1	1	1	1
Környezetismeret					1	1	1	1
Ének-zene	2*	1	2	1	2	1	1	1
Vizuális kultúra	2*	1	2	1	2	1	1	1
Technika és tervezés	1	1	1	1	1	1	1	1
Digitális kultúra					1	1	1	1
Testnevelés	5	5	5	5	5	5	5	5
Szabadon tervezhető órakeret	2	2	2	2	2	2	2	2
Köznev. tv. DA oszlopa alapján		2		2		2		2
Rendelkezésre álló órakeret	24	26	24	26	24	26	25	27
Heti finanszírozott órakeret terhére	52	54	52	54	52	54	55	57
Összes óraszám	24	26	24	26	24	26	25	27

Mezőfalvi Petőfi Sándor Általános Iskola és
Alapfokú Művészeti Iskola

Felső tagozat

Tantárgyak	Évfolyam							
	5. évf.		6. évf.		7. évf.		8. évf.	
	Normál	Német n.	Normál	Német n.	Normál	Német n.	Normál	Német n.
Nemzetiségi német nyelv és irodalom		3+2		3+2		3+2		3+2
Nemzetiségi német honismeret		1		1*		1*		1
Magyar nyelv és irodalom	4+0,5	4+0,5	4+1	4+1	3+1(dráma)	3+1(dráma)	3+1	3+1
Idegen nyelvek	3		3		3		3	
Matematika	4	4	4+0,5	4	3	3	3+0,5	3
Történelem	2	2	2	2	2	2		
Történelem és állampolgári ismeretek							2+1	2+1
Etika/Hit- és erkölcsstan	1	1	1	1	1	1	1	1
Természettudomány	2+0,5	2+0,5	2+0,5	2				
Biológia					2	2	1+0,5	1
Fizika					1	1	2	2
Kémia					1	1	2	2
Földrajz					2	2	1	1
Ének-zene	1	1*	1	1	1	1	1	1
Vizuális kultúra	1	1*	1	1	1	1	1	1
Hon- és népism.	1							
Digitális kultúra	1	1	1	1	1	1	1	1
Technika és tervezés	1	1	1	1	1	1		
Testnevelés	5	5	5	5	5	5	5	5
Osztályfőnöki	1	1	1	1	1	1	1	1
Szabadon tervezhető órakeret	1	1	2	2	2	2	2	2
Köznev. tv. DA oszlopa alapján		2		2		2		2
Rendelkezésre álló órakeret	28	30	28	30	30	32	30	32
Heti finanszírozott órakeret terhére	51	53	51	53	56	58	56	58
Összes óraszám	28	30	28	30	30	32	30	32

A köznevelési törvény heti finanszírozott órakeret alapján.

III.3. A tankönyvek, taneszközök, fejlesztő és terápiás eszközök kiválasztásának elvei

Az oktatásban alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának alapelveit a **Köznevelési törvénnyel összhangban a pedagógus határozza meg a helyi tanterv alapján a szakmai munkaközösség véleményének kikérésével.**

Az iskolánkban a nevelő-oktató munka során a pedagógusok elsősorban olyan nyomtatott taneszközöket (tankönyv, munkafüzet, térkép stb.) használnak a tananyag feldolgozásához, amelyeket a művelődési és közoktatási miniszter hivatalosan tankönyvvé nyilvánított.

A taneszközök kiválasztásánál a szakmai munkaközösségek a következő szempontokat veszik figyelembe:

- a taneszköz feleljen meg az iskola helyi tantervének,
- az egyes taneszközök kiválasztásánál azokat az eszközöket kell előnyben részesíteni, amelyek több tanéven keresztül használhatók,
- a taneszközök használatában az állandóságra kell törekedni, azaz új taneszközöket csak abban az esetben kell bevezetni, ha az lényegesen jobbítja az oktatás minőségét.

A kötelezően előírt taneszközökről a szülőket minden tanév előtt (a megelőző tanév májusában szülői értekezleteken) kell tájékoztatni. A taneszközök beszerzése a tanév kezdetéig a szülők kötelessége.

A tankönyv legyen:

- a tantárgyi cél és követelmény elérését legjobban segítő,
- illusztrációban gazdag,
- tartós, „örökölhető”,
- a munkaközösség számára elfogadott.

III.4. A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja

Az iskola a mindennapos testnevelést a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 27. § (11) bekezdésében meghatározottak szerint szervezi meg.

Ennek alapján az iskola minden osztályban, megszervezi a mindennapos testnevelést heti öt testnevelés óra keretében, amelyből a tanuló legfeljebb heti két órát az alábbi módok valamelyikével teljesíthet:

- a kerettanterv testnevelés tantárgyra vonatkozó rendelkezéseiben meghatározott tanórán való részvétellel,
- iskolai sportkörben való sportolással,
- az alapfokú művészetoktatás néptánc tanszakán való részvétellel,
- kérelem alapján – sportszervezet, sportegyesület által kiállított igazolás alapján kiadott igazgatói engedéllyel – sportszervezet, sportegyesület keretei között szervezett edzéseken való sportolással.

III.5. A tanulók fizikai állapotának mérése

A köznevelésről szóló törvény értelmében az általános iskolában, középiskolában és szakiskolában évente egy alkalommal gondoskodni kell a tanulók fizikai állapotának méréséről.

Az általános fizikai teherbíró képességek mérése során feltérképezhetők az egyes képességek területén mutatkozó hiányosságok. A hiányosságok feltárása, a tanulók életmódjának ismerete kiindulási alapul szolgál mind az egyéni, mind a közösségi fejlesztő, felzárkóztató programok elkészítéséhez, lehetőséget biztosít az egészségileg hátrányos helyzet megszüntetésére, az általános fizikai teherbíró képesség fokozatos fejlesztésére, a szükséges szint elérésére, megtartására.

A mérés céljai, várható hasznosulása

Lehetővé teszi az egyén, a közösség, a társadalom egészének, vagy bizonyos rétegeinek egészség szempontú fizikai állapotának számszerűen is kifejezhető megbecslését, a mért adatok egészséggel összefüggő értelmezését, elemzését.

A különbözőségek felfedezése lehetőséget ad az egyénre szabott optimális edzésintenzitás szakszerű megválasztásához.

Biztosítja a pillanatnyi fizikai állapottal való szembesülést, a megadott követelményértékekhez viszonyítást.

Felfedezi az esetleges hiányosságokat, ezáltal lehetővé teszi azok mielőbbi tudatos felszámolását.

A rendszeres időszaki ellenőrzés folyamatos visszacsatolást jelent a hibák kiküszöböléséhez.

Összehasonlítási, viszonyítási lehetőséget ad az azonos módszerrel, de pl. különböző földrajzi területen élő, tevékenykedő, különféle sportágakat űző egyének teljesítményeihez.

Már a kisiskolás korúak körében felszínre kerülnek, kitűnnek az egyes területen elért kimagasló eredményükkel a genetikailag kiváló - testi, biológiai, fiziológiai - adottságokat öröklő sportolni vágyó fiatalok.

Összefoglalva: az egyén az általános fizikai teherbíró-képessége mérése során választ kaphat arra, hogy fizikai terhelhetősége szempontjából jelenleg hol tart, hová kell felfejleszteni magát és hogyan tegye meg az első lépéseket.

1. A tanulók fizikai állapotának mérését a testnevelés tantárgyat tanító nevelők végzik el a testnevelés órákon.
2. A mérés eredménye alapján a nevelők a tanulók fizikai állapotát, általános teherbíró képességét minősítik, az évente kapott eredményeket összehasonlítják, és ezt az értesítő könyvön keresztül a szülők tudomására hozzák.

III.6. A választható tárgyak, foglalkozások, továbbá pedagógusok közül történő választás szabályai

III.6.1. Az erkölcsstan és hit- és erkölcsstan oktatás megszervezésének szabályai

1. A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban Nkt.) 35. § rendelkezései alapján az érintett állami általános iskolákban a 2013/2014-es tanévtől meg kell szervezni az erkölcsstan oktatást, illetve a helyette választható hit- és erkölcsstan oktatást. A tanügyi dokumentumokban minden esetben az „Erkölcsstan/Hit- és erkölcsstan” megnevezést kell használni. Így ezek a dokumentumok nem fognak információt adni arról, hogy az adott tanuló erkölcsstant, vagy helyette választott, egyházi jogi személy által szervezett hit- és erkölcsstant tanult-e. A világnézet hivatalos és nyilvános dokumentumban történő rögzítésére nem kerül sor.

2. Rendelet szabályozza, hogy az intézményvezető hogyan és meddig köteles biztosítani az egyházak bemutatkozásának lehetőségét, a szülő hogyan és mikor választhat a hit- és erkölcsstanoktatás között,

miként változtathatja meg a döntését, hogyan történik a hit- és erkölcstan értékelése, valamint azt is, hogyan kell a csoportokat megszervezni. Abban az esetben, ha a szülő nem tesz nyilatkozatot, továbbá, ha az egyházi jogi személy a hit- és erkölcstanoktatást nem vállalja, az iskola a tanuló számára erkölcstanoktatást szervez.

3. Amennyiben a szülő a hit- és erkölcstanoktatást választja, az erről szóló nyilatkozatával egyidejűleg ahhoz is hozzájárul, hogy az iskola a gyermeke nevét és az osztálya megnevezését az érintett egyházi jogi személynek átadja. A beiratkozáskor a hit- és erkölcstanoktatás megszervezését a következő tanévben vállaló egyházi jogi személy képviselője is jelen lehet, a szülőnek –igénye esetén – hit- és erkölcstanoktatással kapcsolatban tájékoztatást nyújthat. az erkölcstan helyett választott hit- és erkölcstan órákat elsősorban az erkölcstan órák számára az órarendben meghatározott időben kell megtartani. Amennyiben az egyházi jogi személy az erkölcstan órával egyidejűleg a hit- és erkölcstan órát nem tudja megtartani, az érintett szülők írásbeli egyetértő nyilatkozata alapján az igazgató és az egyházi jogi személy képviselője írásban megállapodhat arról, hogy a hit- és erkölcstan órákat az egyházi jogi személy más időpontban vagy más időpontban az iskola épületén kívül tartja meg.

4. A hit- és erkölcstan tantárgy értékelése és minősítése az Nkt. 54.§ (2)-(3) bekezdésének vagy (4) bekezdésének megfelelően az iskola pedagógiai programjában meghatározottak szerint történik.

Iskolánkban ezt a tantárgyat „részt vett” minősítéssel értékeljük.

Az iskola tanügyi dokumentumaiban az „Erkölcstan/Hit- és erkölcstan” megnevezést használja. Amennyiben az egyházi jogi személy nem tud gondoskodni a hitoktató, hittantanár szakszerű helyettesítéséről, az iskola köteles a hit- és erkölcstan órán részt vevő tanulók felügyeletéről gondoskodni.

III.6.2. A német nemzetiségi nyelvoktatás igénylésének szabályai

A 17/2013. (III. 1.) EMMI rendelet A nemzetiség óvodai nevelésének irányelve és a nemzetiség iskolai oktatásának irányelve meghatározza azokat a nyomtatványokat, melyen a fent nevezett oktatási formát igényelni lehet. Az elbírálás szabályait a II/11. pont részletezi.

III.6.3. A szabadon választott tanítási órán való részvétel szabályai

Az iskola minden év május 20-áig felméri, hogy diákjaink mely szabadon választható tanítási órán kívánnak részt venni.

A jelentkezés az iskola által készített jelentkezési lapon, írásban kell megtenni. A jelentkezés az egész tanévre vonatkozik.

III.7. Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei és formái, a tanuló magatartása, szorgalma értékelésének és minősítésének követelményei, továbbá – jogszabály keretei között – a tanuló teljesítménye, magatartása és szorgalma értékelésének, minősítésének formája

III.7.1. Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei és formái

Az **ellenőrzésnek**, a tanulók tudásszint mérésének alapvetően két feladata van:

- rendszeres munkára szoktat, motivál, felkészít a továbbtanulásra,
- tájékoztat a készségek fejlesztésének, a tananyag elsajátításának szintjéről, a gyakran előforduló hibákról, hiányosságokról.

Az ellenőrzés formái:

1. Szóbeli számonkérés:

feleltetés: a leggyakoribb forma. Ilyenkor általában a napi a tananyag ellenőrzése történik. Feleltetéskor érdemjeggyel kell kifejezni a tanári értékelést, mely a naplóba kék színnel kerül beírásra;

beszélgetés,

kiselőadás, stb.

2. Írásbeli számonkérés:

témazáró: egy nagyobb tematikus egységet lezáró, összefüggő írásbeli ellenőrzés, melyből évente legalább kettőt kell íratni azokból a tantárgyakból, melyet osztályzattal értékel félévkor és év végén. A tantárgyi tanterveknél megtalálható, hogy konkrétan hány témazáró lesz az év során. A témazáró mennyisége függ a tantárgy heti óraszámától is.

Az érdemjegy pirossal kerül be a naplóba. Beszámítása meghatározó a félévi és év végi osztályzatot illetően;

számonkérés: kisebb tematikus egységet lezáró írásbeli ellenőrzés, melyből a tanár saját belátása szerinti mennyiségben és gyakorisággal írathat, ha a tantárgyi tantervek másként nem rendelkeznek.

Az érdemjegy beírása kék színnel történik. (pl. teszt, feladatlap);

írásbeli felelet: egy-két leckét számonkérő írásbeli ellenőrzés, melynek gyakorisága a tantárgy természetéből adódik és a szaktanár önállóan dönti el gyakoriságát, ha másként nem rendelkezik a tantárgyi tanterv. Az ezért kapott érdemjegy egy szóbeli felelet súlyával azonos. Beírása kék színnel történik. (pl. teszt, röpdolgozat, feladatlap).

3. Gyakorlati számonkérés:

Például munkadarab, gyűjtőmunka, sportteljesítmény értékelése.

Mindezekből kiválasztva a pedagógus maga tervezi meg az ellenőrzést, értékelést, ügyelve a szóbeli és írásbeli formák helyes arányára.

III.7.2. A tanulók tanulmányi munkája ellenőrzésének, értékelésének rendszere, módszerei, visszacsatolási eljárások (az értékelés alapelvei, rendszeressége)

III.7.2.1. A tanulmányi munka ellenőrzésének és értékelésének rendszere

Az iskola a nevelő és oktató munka egyik fontos feladatának tekinti a tanulók tanulmányi munkájának folyamatos ellenőrzését és értékelését.

Az előírt követelmények teljesítését a szaktanárok az egyes szaktárgyak jellegzetességeinek megfelelően a tanulók:

- szóbeli felelete,
- írásbeli munkája vagy
- gyakorlati tevékenysége alapján ellenőrzik.

Az ellenőrzés kiterjedhet a régebben tanult tananyaghoz kapcsolódó követelményekre is.

A tanulmányi munka ellenőrzése:

1. Témazáró dolgozat: az egyes témakörök végén a tanulók az egész téma tananyagát és fő követelményeit átfogó dolgozatot írnak.

2. *Tanév végi dolgozat:* a tanév végén a tanulók a követelmények teljesítéséről átfogó írásbeli dolgozatban is tanúbizonyságot tesznek.

3. *Szóbeli felelet:* a tanulók szóbeli kifejezőképességének fejlesztésével párhuzamosan tesznek tanúbizonyságot a követelmények elsajátításáról.

A tanulmányi munka értékelése

Az érdemjegy visszajelző, informatív értékű. A tanuló tudásának, felkészültségének ellenőrzésére szolgál a tanév során több alkalommal, és a tananyag rövid időegység alatt megtanulható részének elsajátítását minősíti.

A pedagógusok a tanulók tanulmányi teljesítményének és előmenetelének értékelését, minősítését elsősorban az alapján végzik, hogy a tanulói teljesítmény hogyan viszonyul az iskola helyi tantervében előírt követelményekhez – különös tekintettel az SNI tanulók esetében - , emellett azonban figyelembe veszik azt is, hogy a tanuló képességei, eredményei hogyan változtak – fejlődtek-e vagy hanyatlottak az előző értékelés óta.

A pedagógus a tanuló teljesítményét, előmenetelét:

- tanítási év közben rendszeresen érdemjeggyel értékeli,
- félévkor és a tanítási év végén osztályzattal minősíti.

A félévi osztályzatok azt mutatják, hogy:

- a tanuló az első félév egészét tekintve milyen színvonalon, milyen mértékben tett eleget az egyes tantárgyak tantervi követelményeinek,
- és a félév egészét tekintve miként értékelhető magatartása, szorgalma.

A tanév végi osztályzatok azt tanúsítják, hogy:

- a tanuló az adott évfolyamra előírt tantervi követelményeket milyen mértékben teljesítette,
- megszerzett ismeretei, tudása elegendő-e arra, hogy azt a pedagógus legalább elégségesnek minősítse,
- megszerzett tudása elegendő-e arra, hogy a következő, magasabb évfolyam tantervi követelményeit el tudja sajátítani.

Alapelvek:

1. Az osztályzatról a tanulót és a kiskorú szülőjét értesíteni kell.
2. Az érdemjegy, illetőleg az osztályzat megállapítása a tanuló teljesítményének, szorgalmának értékelésekor, minősítésekor nem lehet fegyelmezési eszköz.
3. Az egyes tanulók év végi osztályzatát a nevelőtestület osztályozó értekezleten áttekinti, és a pedagógus, illetve az osztályfőnök által megállapított osztályzatok alapján dönt a tanuló magasabb évfolyamba lépéséről. Abban az esetben, ha az év végi osztályzat a tanuló hátrányára lényegesen eltér a tanítási év közben adott érdemjegyek átlagától, a nevelőtestület felhívja az érdekelt pedagógust, hogy adjon tájékoztatást ennek okáról, és indokolt esetben változtassa meg döntését. Ha a pedagógus nem változtatja meg döntését, és a nevelőtestület ennek indokaival nem ért egyet, az osztályzatot az évközi érdemjegyek alapján a tanuló javára módosítja.

Az érdemjegyek és osztályzatok a következők:

a tanuló tudásának értékelésénél és minősítésénél:

jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1);

A tanulók tanulmányi munkájának, teljesítményének egységes értékelése érdekében a tanulók írásbeli dolgozatainak, feladatlapjainak, tesztjeinek értékelésekor az elért teljesítmény (pontoszám) érdemjegyre történő átváltását a következő arányok alapján végzik el a szaktárgyat tanító nevelők:

TELJESÍTMÉNY	ÉRDEMJEGY
0-24%	Elégtelen (1)
25-39%	Elégséges (2)
40-64%	Közepes (3)
65-84%	Jó (4)
85-100%	Jeles (5)

Szöveges minősítés

Az első évfolyamon félévkor és év végén, továbbá a második évfolyamon félévkor - szöveges minősítéssel kell kifejezni, hogy a tanuló kiválóan, jól vagy megfelelően teljesített, illetve felzárkóztatásra szorul.

A szöveges minősítés a tanuló teljesítményétől függően a következő lehet:

kiválóan megfelelt, jól megfelelt, közepesen megfelelt, gyengén megfelelt, felzárkóztatásra szorul

Ha a tanuló „felzárkóztatásra szorul” minősítést kap:

- az iskolának a szülő bevonásával értékelni kell a tanuló teljesítményét,
- fel kell tárni a tanuló fejlődését, haladását akadályozó tényezőket, és
- javaslatot kell tenni az azok megszüntetéséhez szükséges intézkedésekre.

Alsó és felső tagozaton, ahol nem szöveges értékeléssel dolgozunk, az etika/hit- és erkölcsstan és a német népismeret (nemzetiségi német honismeret) tantárgyakat osztályzattal értékeljük.

Mentesítés az értékelés alól

Az első évfolyamra felvett tanulót, ha egyéni adottsága, fejlettsége szükségessé teszi - jogszabályban meghatározott munkamegosztás szerint, a szakértői és rehabilitációs bizottság vagy a nevelési tanácsadó szakértői véleménye alapján - az igazgató mentesíti az értékelés és minősítés alól, vagy részére az egyéni adottságához, fejlettségéhez igazodó továbbhaladást engedélyez.

Ha a tanulót mentesítették az értékelés és minősítés alól:

Az első évfolyamot a többi tanulóval azonos osztályban előkészítő évfolyamként végzi és fejezi be. Az előkészítő évfolyam során a tanuló játékos felkészítés keretében készül az iskolai követelmények teljesítésére.

Az előkészítő évfolyam megszervezhető a délelőtti napközis foglalkozások keretében is.

Előkészítő évfolyamra a tanuló csak egy tanéven keresztül járhat, és csak abban az esetben, ha tanulmányait legkésőbb a hetedik életévében megkezdte.

Egyéni továbbhaladás

Egyéni továbbhaladás esetén az engedélyben meg kell határozni, melyik tárgyból, melyik évfolyam utolsó tanítási napjáig kell a tanulónak utolérnie a többiekét.

Az egyéni továbbhaladás - valamennyi vagy egyes tantárgyakból - különböző évfolyamokig, de legkésőbb a negyedik évfolyam végéig tarthat.

Az előkészítő év az első félévet követő hónap utolsó tanítási napjáig átváltoztatható egyéni továbbhaladásra.

III.7.2.2. A magatartás értékelésének és minősítésének követelményei

A tanuló további fejlődése szempontjából kiemelkedő jelentőségű a magatartás és a szorgalom értékelése, osztályzása. A tanuló magatartásának és szorgalmának értékelését és minősítését az osztályfőnök - az osztályban tanító pedagógusok véleményének kikérésével - végzi.

A magatartás félévi és év végi osztályzatát az osztályfőnök az érdemjegyek és a nevelőtestület véleménye alapján állapítja meg.

Vitás esetben az osztályban tanító nevelők többségi véleménye dönt az osztályzatról. A félévi és az év végi osztályzatot az értesítőbe és a bizonyítványba be kell jegyezni.

Az érdemjegyekről a tanulót és a kiskorú tanuló szülőjét rendszeresen értesíteni kell.

Az érdemjegyek és osztályzatok a következők:

A tanuló magatartásának értékelésénél és minősítésénél:

példás (5), jó (4), változó (3), rossz (2);

A magatartás értékelésénél a következő szempontokat vesszük figyelembe:

a tanuló:

- magaviselete tanítási órákon, egy foglalkozásokon, szünetben,
- tanuláshoz, munkához és a közösséghez való viszonya,
- környezete, személyiségjegyei és
- milyen elismerési, illetve elmarasztalási formákban részesült.

Iskolánkban a magatartás értékelésének és minősítésének követelményei a következők:

a) Példás (5) az a tanuló, aki:

- a házirendet betartja;
- a tanórán és a tanórán kívül példamutatóan, rendesen viselkedik;
- kötelességtudó, feladatait teljesíti;
- önként vállal feladatokat és azokat teljesíti;
- tisztelettudó;
- társaival, nevelőivel, a felnőttekkel szemben udvariasan, előzékenyen, segítőkészen viselkedik;
- az osztály és az iskolai közösség életében aktívan részt vesz;
- óvja és védi az iskola felszerelését, a környezetet;
- nincs írásbeli figyelmeztetése, intője vagy megrovása;

b) Jó (4) az a tanuló, aki:

- a házirendet betartja;
- tanórán vagy a tanórán kívüli foglalkozásokon rendesen viselkedik;
- feladatait a tőle elvárható módon teljesíti;
- feladatokat önként nem, vagy ritkán vállal, de a rábízottakat teljesíti;
- az osztály- vagy az iskolaközösség munkájában csak felkérésre, biztatásra vesz részt;
- nincs írásbeli intője vagy megrovása.

c) Változó (3) az a tanuló, aki.

- az iskolai házirend előírásait nem minden esetben tartja be;
- a tanórán vagy tanórán kívül többször fegyelmezetlenül viselkedik;
- feladatait nem minden esetben teljesíti;
- előfordul, hogy társaival, a felnőttekkel szemben udvariatlan, durva;
- a közösség, az iskola szabályaihoz nehezen alkalmazkodik;
- igazolatlanul mulasztott;
- osztályfőnöki intője van.

d) Rossz (2) az a tanuló, aki:

- a házirend előírásait sorozatosan megsérti;
- feladatait egyáltalán nem, vagy csak ritkán teljesíti;
- magatartása fegyelmezetlen, rendetlen;
- társaival, a felnőttekkel szemben rendszeresen udvariatlanul, durván viselkedik.
- viselkedése romboló hatású, az iskolai nevelést, oktatást akadályozza;
- több alkalommal igazolatlanul mulaszt;
- több szaktanári figyelmeztetést kapott, illetve van osztályfőnöki megrovása vagy ennél magasabb fokozatú büntetése.

A magatartás elbírálásakor az egyes érdemjegyek, illetve osztályzatok eléréséhez a felsorolt szempontok közül legalább háromnak az együttes megléte (vagy megsértése) szükséges.

III.7.2.3. Büntetés

Az iskolában adható büntetési formák:

Azt a tanulót, aki:

- tanulmányi kötelezettségeit nem teljesíti, vagy
- a tanulói házirend előírásait megszegi, vagy
- igazolatlanul mulaszt, vagy
- bármely módon árt az iskola jó hírnevének,
- büntetésben kell részesíteni.

Figyelembe kell venni:

- a tanuló életkori,
- személyiségi tulajdonságait, valamint
- a fegyelemsértés és
- a kötelelességszegés súlyát és gyakoriságát.

A fegyelmi intézkedés vagy a fegyelmi büntetés sohasem lehet megtorló vagy a tanulóra nézve megalázó jellegű. A testi fenyítés minden formájának alkalmazása tilos.

Büntetési formák:

- szaktanári figyelmeztetés,
- napközis nevelői figyelmeztetés,
- osztályfőnöki figyelmeztetés,
- osztályfőnöki intés,
- osztályfőnöki megrovás,
- igazgatói figyelmeztetés,
- igazgatói intés,
- igazgatói megrovás,
- tantestületi figyelmeztetés,
- tantestületi intés,
- tantestületi megrovás.

Kezdeményezheti:

- iskolavezetés,
- osztályfőnök,
- szaktanárok,
- munkaközösség-vezetők,
- diákközösség,
- iskola dolgozói.

A büntetést írásba kell foglalni, az osztálynaplóba kell vezetni és azt a szülő tudomására kell hozni.

III.7.2.4. Kártérítés

A tanuló által az iskolában jogellenesen okozott kárért (szándékosan vagy gondatlanságból okozott rongálás) a *Polgári Törvénykönyv* szabályai szerint a tanulónak kell felelnie. A fegyelmi eljárásról, illetve kártérítési kötelezettség megállapításáról a szülőket kellő időben kell értesíteni.

A kisebb, könnyen megállapítható értékű károkat (pl. ablaktörés) teljes értékben köteles megtéríteni a tanuló.

A szándékos rongálás fegyelmi büntetést is von maga után.

III.7.2.5. Jutalmazás

Az iskola a kiemelkedő tanulmányi munkát és az iskola hírnevét növelő bármilyen teljesítményért (pl.: sportversenyen elért helyezés) szaktárgyi, illetve tantestületi dicsérekkel jutalmazza. Ezek bekerülhetnek a bizonyítványba, a naplóba, valamint a törzskönyvbe osztályfőnöki aláírással.

A diákok plusz feladataik sikeres teljesítéséért:

- szaktanári,
- osztályfőnöki vagy
- igazgatói dicséretben részesülhetnek.

Ezt az ellenőrző könyvbe lehet jegyezni, és figyelembe kell venni a félévi, illetve év végi magatartás vagy szorgalom osztályzatban.

Az iskolai jutalmazás lehetséges formái:

a) Az iskolában tanév közben elismerésként a következő dicsérek adhatók:

- szaktanári dicséret,
- napközis nevelői dicséret,
- osztályfőnöki dicséret,
- igazgatói dicséret,
- nevelőtestületi dicséret
- Mosoly Díj

b) Az egész évben példamutató magatartást tanúsító és kiemelkedő munkát végzett tanulók a tanév végén:

- szaktárgyi teljesítményért,
- példamutató teljesítményért,
- kiemelkedő szorgalomért,
- példamutató magatartásért és kiemelkedő szorgalomért dicséretben részesíthetők.

c) Az egyes tanévek végén, valamint a nyolc éven át kitűnő eredményt elért tanulók Útravaló Mosoly Díjat, oklevelet és könyvjutalmat kapnak, melyet a tanévzáró ünnepélyen az iskola közössége előtt vehetnek át.

d) Az iskolai szintű versenyeken, vetélkedőkön, illetve előadásokon, bemutatókon eredményesen szereplő tanulók osztályfőnöki dicséretben részesülnek.

e) A kiemelkedő eredménnyel végzett együttes munkát, az egységes helytállást tanúsító tanulói közösséget csoportos dicséretben és jutalomban lehet részesíteni.

III.7.2.6. A szorgalom értékelésének és minősítésének követelményei

A szorgalom érdemjegye nem tükrözheti csak a tanuló eredményességét. A szorgalom értékelésének és minősítésének nem azt kell mérnie, hogy az egyes tanuló az iskola vagy az osztály tanulmányi rangsorában milyen helyet foglal el, hanem azt, hogy saját képességeihez, eddigi tanulmányi eredményéhez viszonyítva az értékelt időszakban milyen eredményt ért el.

Az érdemjegyek és osztályzatok a következők:

a tanuló szorgalmának értékelésénél és minősítésénél:

példás (5), jó (4), változó (3), hanyag (2).

A tanulók szorgalmának értékelésekor figyelembe kell venni az alábbiakat:

- motiváltság,
- a tudás megszerzésének igénye,
- egyéni képességeknek megfelelő teljesítmény,
- a tanulási folyamatban való részvétel,
- kötelességtudó, pontos, megbízható, önálló munkavégzés megléte vagy hiánya,
- tanórai tevékenység,
- plusz tevékenységek.

Az iskolában a szorgalom értékelésének és minősítésének követelményei a következők:

a) Példás (5) az a tanuló, aki:

- képességeinek megfelelő, egyenletes tanulmányi teljesítményt nyújt;

- tanulmányi feladatait minden tantárgyból rendszeresen elvégzi;
- a tanórákon aktív, szívesen vállal többlet feladatokat is, és azokat elvégzi;
- munkavégzése pontos, megbízható;
- a tanórán kívüli foglalkozásokon, versenyeken önként részt vesz;
- taneszközei tiszták, rendesek, és ezeket a tanítási órákra mindig elhozza.

b) Jó (4) az a tanuló, aki:

- képességeinek megfelelő, viszonylag egyenletes tanulmányi teljesítményt nyújt;
- rendszeresen, megbízhatóan dolgozik;
- a tanórákon többnyire aktív;

c) Változó (3) az a tanuló, akinek:

- tanulmányi eredménye elmarad képességeitől;
- tanulmányi munkája ingadozó, a tanulásban nem kitartó, feladatait nem mindig teljesíti;
- felszerelése, házi feladata gyakran hiányzik;
- érdemjegyeit, osztályzatait több tárgyból is lerontja;
- önálló munkájában figyelmetlen, a tanórán többnyire csak figyelmeztetésre, felügyelettel dolgozik.

d) Hanyag (2) az a tanuló, aki:

- képességeihez mérten keveset tesz tanulmányi fejlődése érdekében;
- az előírt követelményeknek csak minimális szinten felel meg;
- tanulmányi munkájában megbízhatatlan, figyelmetlen;
- feladatait többnyire nem végzi el;
- felszerelése hiányos, taneszközei rendetlenek;
- a tanuláshoz nyújtott nevelői vagy tanulói segítséget nem fogadja el, annak ellenszegül;
- félévi vagy év végi osztályzata valamely tantárgyból elégtelen.

A szorgalom elbírálásakor az egyes érdemjegyek illetve osztályzatok eléréséhez, a felsorolt szempontok közül legalább háromnak az együttes megléte (vagy megsértése) szükséges.

A szorgalom félévi és év végi osztályzatát az osztályfőnök az érdemjegyek és a nevelőtestület véleménye alapján állapítja meg. Vitás esetben az osztályban tanító nevelők többségi véleménye dönt az osztályzatról. A félévi és az év végi osztályzatot az értesítőbe és a bizonyítványba be kell jegyezni.

III.8. Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai

Az ismeretanyag átadásának színhelye alapvetően a tanítási óra. Azonban a készségek kialakításának és a gyakorlat megszerzésének a lehetősége nem korlátozódhat csak a tanórára. A fent említett jártasságok nagy részét csak rendszeres, kitartó munkával lehet elérni, mely elképzelhetetlen az otthoni gyakorlás nélkül. Ezért a tantárgyak legtöbbszörénél szükséges a rendszeres házi feladat.

A házi feladat lehet:

- szóbeli vagy
- írásbeli munka, vagy
- egyszerre mindkettő.

A házi feladatok célja, hogy a tanulók:

- elkészítésükkel elmélyítsék az órán tanultakat,
- megtanulják önállóan alkalmazni az ismereteiket és
- segítsék a logikus gondolkodás kialakulását és fejlesztését.

A szaktanár adhat fel úgynevezett szorgalmi, alkotó és kreatív házi feladatot is.

Az iskolaotthonos oktatási szervezési forma keretében hét közben klasszikus értelemben vett házi feladat nincs. A tanulók az iskolaotthon foglalkozási keretein belül készülnek fel a következő tanítási napra. A taneszközöket csak hétfélig viszik haza a diákok, hogy a szülőknek lehetősége legyen nyomon követni gyermekeik tanulmányi munkáját.

A házi feladat ellenőrzése:

A szóbeli házi feladatok ellenőrzése legtöbbször szóbeli feleletek formájában történik.

Az otthoni írásbeli munkákat minden esetben ellenőrizni kell.

Az otthoni feladatok jellege függ a tantárgy sajátosságától.

A házi feladatok lehetnek:

- feladatgyűjteményből adott feladatok,
- tankönyvi kérdésekre adandó válaszok,
- vázlatkészítés,
- leíró vagy elemző munkák,
- házi dolgozat,
- gyűjtő- vagy kutatómunka, illetve
- számítógépes feladat.

Az első-negyedik évfolyamon a tanulók hétféjére (szombatra, vasárnapra), valamint a tanítási szünetek idejére nem kapnak sem szóbeli, sem írásbeli házi feladatot.

Az ötödik-nyolcadik évfolyamon a tanulók a tanítási szünetek idejére – a szokásos (egyik órától a másikra esedékes) feladatokon túl – nem kapnak sem szóbeli, sem írásbeli házi feladatot.

A tanulók eredményes felkészülésének érdekében egy tanítási napon belül egy-egy osztállyal legfeljebb kétféj témazáró, illetve féjévi vagy év végi felmérő dolgozatot lehet íratni.

III.9. A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezésének elvei

Az eddigi tapasztalatok alapján az eredményes oktatás szempontjából szükség van a csoportbontásra. Fontos pedagógiai szempont, hogy a csoportbontás során nemcsak a tanuló szellemi, hanem testi-lelki-erkölcsi fejlődésére, személyiségének kibontakoztatására, problémái, nehézségei feltárására is több lehetőség van, így szükség esetén a segítségnyújtás, kiemelkedő képességek esetén pedig a tehetséggondozás is hamarabb felmerülhet.

A csoportbontásban történő oktatás által szeretnénk napjaink elvárásainak is megfelelni, és a nehézséget okozó tantárgyak elsajátításához segítséget nyújtani.

A pedagógus feladata is könnyebb és hatékonyabb azáltal, hogy kisebb létszámú csoportokkal dolgozhat.

Iskolánkban csoportbontásban tanítjuk az idegen nyelveket, a matematikát és a magyart.

A bontott csoportban tanított tárgyak között kiemelt helyen szerepelnek az idegen nyelvek, hiszen egy-két idegen nyelvnek gyakorlott, biztos tudása ma már alapkövetelmény. Szeretnénk, ha diákjaink is megfelelneek ennek az elvárásnak, ezért iskolánkban minden idegen nyelv oktatása csoportbontásban történik. A maximalizált csoportlétszámok lehetőséget biztosítanak a kommunikációra és a négy alapkompétencia fejlesztésére irányuló oktatásra, ilyen módon megfelelő az európai nyelvi keretrendszer követelményeinek.

Iskolánk a csoportbontások és egyéb foglalkozások szervezésekor a következő elveket tartja fontosnak:

- egy csoportba lehetőség szerint a közel azonos képességű és tanulási szemléletű diákok kerüljenek, megteremtve a folyamatos tanítási és tanulási lehetőségeket a csoport minden tanulója számára
- nevelési szempontok
- a tantárgyból elért eredmény
- szülői igény
- az optimális létszám

III.10. A nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére a településen élő nemzetiségek kultúrájának megismerését szolgáló tananyag

A multikulturális nevelés áthatja mindennapjainkat.

A nemzeti, etnikai kisebbséghez nem tartozó tanulók részére alapvetően integrált oktatást biztosítunk. A tantárgyi keretek között megjelenő etnikai kisebbség kultúrájának, képzőművészetének, zenei világának, népviseletének és életmódjának megismerése nem

elkülönítetten, hanem az évfolyamok tantervi követelményeiben beépítve, az egyes témakörök részterületeiként megjelennek, és azok a Magyarországon élő többi népcsoporttal együtt tárgyalásra kerülnek.

A településen élő nemzeti, etnikai kisebbség kultúrájának megismerését az alábbi tevékenységek szolgálják:

- tanórák
- osztályfőnöki órák
- tanórán kívüli tevékenységek:
- szakkörök,
- hagyományőrző rendezvények,
- kiállítások szervezése, rendezése,
- szabadidős tevékenységek,
- táborozások,
- színház- és múzeumlátogatás,
- hangverseny látogatás,
- iskolai fellépések.

A tanórákon és a tanórán kívüli tevékenységekben lehetőség nyílik a toleranciára való nevelésre, a másság megismerésére, tiszteletben tartására.

III.11. Egészségnevelési és környezeti nevelési elvek

III.11.1. Egészségnevelés és környezeti nevelés

EGÉSZSÉGNEVELÉSI PROGRAM

Az egészségmagatartás kialakítása hosszú, az egész életen át tartó szocializációs folyamat eredménye.

Elsődleges a család szerepe ebben a folyamatban. A család mintaadó, szocializációs szerepkörének gyengülését korunk egyik kedvezőtlen jelenségeként tartjuk számon.

Hisszük és valljuk, hogy a gyermekeken keresztül szüleikre is pozitív hatást gyakorolhatunk.

Az iskola, mint ismeret- és értékadó, érték meghatározó környezet, kiemelt szerepet kap az egészségtudatos magatartás kialakításában, hisz a gyermekekbe mélyen bevésődnek azok a minták, amelyeket látnak, amelyek között élnek. Mélyebben, mint a beléjük sulykolt szavak. Éppen ezért fontos, hogy a pedagógus mintaadását mindenkor a tudatosság hassa át.

Igyekszünk kialakítani az önmagukkal szembeni felelősségérzetet, hogy tudják, az egészség érték, melynek megőrzése egyéni tetteken, választásokon is múlik.

Az egészségtudatos magatartás kialakítása rendkívül széleskörű pedagógiai hatásmechanizmusok együttes eredményeként valósulhat meg. Mindezek érdekében diákjainknak bemutatjuk az egészséges életmód gyakorlását szolgáló tevékenységi formákat, törekszünk arra, hogy iskolánk tanulói az életkoruknak megfelelő szinten foglalkozzanak az egészség megőrzésének szempontjából legfontosabb ismeretekkel.

- Önismeret, önértékelés fejlesztése /öszönző, elismerő, értékelő folyamatok/
- Pozitív életkép kialakulása annak érdekében, hogy az egyének kontrollálják saját életüket
- Pszichológiai, csoportlélektani ismeretek bővítése /az egyes korcsoportok viselkedéseinek, törvényeinek megismerése/
- Esélyegyenlőség biztosítása /gyermekvédelem/
- Az egészséget és az egészségmagatartást támogató környezeti tényezők ismertetése
- Hiteles közvetítés /pedagógusok, kortárssegítő csoportok/
- Az iskola egészségügyi szakembereivel folytatott kapcsolattartás
- Tantárgyi lehetőségek feltérképezése
- A tárgyi környezet esztétikai jelentősége, hatása az egészségre
- A gyermekétkeztetéssel folyamatos kapcsolattartás

Iskolánk az egészséges napirend kialakítását szorgalmazza.

- Arányos napi terhelés
- Szünetekben/óráközi szünetben fontos a levegőztetés, a szabadban eltöltött szünet
- Minden szünetben kötelező a tanteremben a szellőztetés
- Javasolt alsó tagozatban tanórákon a rövid torna bevezetése
- A tízórai szünet rendjének betartása – Alsó tagozaton tartsunk gyümölcsnapokat!
- Ebédeltetés a meghatározott rendben
- Ebéd után a napközis és tanulószobás tanulók 45 percet levegőn irányított mozgással töltsenek
- A tanórákon a tanterem világítása feleljen meg az elvárásoknak
- A fűtés miatti meleg növeli a tanulók fáradékonyságát – ezt szellőztetéssel kompenzáljuk
- Fontos feladat a váltócipő használatának ellenőrzése
- Csökkentsük az erős zajt, károsító hatására hívjuk fel a figyelmet
- Hívjuk fel a figyelmet a kényelmes és tiszta ruházat hordására

1. Az egészséges környezet

- Az egészséget támogató környezet kialakítása

Megvalósítandó feladatok:

- Iskola parkosítási programja
- Szelektív hulladékgyűjtés
- Veszélyes hulladék különleges kezelése

- Az élelmiszerek által közvetített megbetegedésre való felkészülés

- Előadások szervezése

- Drogprevenció

- információgyűjtés
- előadók
- osztályfőnöki órák
- igény szerint a szülőknek szervezett előadások

2. Az egészséges táplálkozás elterjesztése – biológia-, egészség-tan órákon

Oszt.	Tantárgy	Témakör	Téma	Ismeret, tevékenység
3. -4. évfolyamok	körny.ism.	Testünk és életműködéseink	Táplálkozás	Az egészség, mint érték Egészség és betegség fogalma
5.I. félév	természet-ismeret	Ősz a kertben	Gyümölcsök, zöldségek	A gyümölcsök és a zöldségek fontos szerepe a táplálkozásunkban
5.II. félév	természet-ismeret	Állatok a házban és a ház körül	Házityúk, házi-kacsa, szarvas-marha, házisertés	A tej, a tejtermékek és a hús helyes aránya a táplálkozásban
6.I. félév	természet-ismeret	Hazánk tájai	Az egyes tájak természetett növényei és állatai	Hazánk éghajlata és talaja kedvez az ízletes zöldségek és gyümölcsök, a jó minőségű gabonafélék termesztésének, az állattenyésztésnek. Az egészséges táplálkozás feltételei adottak
6.II. félév	Egészség-tan	Testi és lelki egészségünk	Bőrápolás, mozgás, táplálkozás, érzékszervek, szenvedélybetegségek	A táplálkozás élet-szükséglet. Az egészséges táplálkozás alapkérdései: Mit? Mennyit? Mikor? Hogyan?
7.I-II. félév	biológia	A forró és a mérsékelt éghajlati övezet élővilága	A trópusi ültetvények, a mediterrán tájak, a szántóföldek növényei	Élvezeti cikkek, déli gyümölcsök, gabonafélék és olajos növények szerepe a táplálkozásban
8.I-II. félév	biológia	A szervezet anyagforgalma	Táplálékok tápanyagok, az ész-szerű és helyes táplálkozás, táplálkozással összefüggő számítások, az emésztő szervrendszer betegségei, az alkohol, „vigyázz a szíved-re”, nikotin-stop	Az előző években tanultak megerősítése, az elvégzett számításokkal, kísérletekkel az ismeretek tudatosabbá tétele.

3. Külső kapcsolataink

Az egészségnevelési program megvalósításához a védőnő, a gyermekorvos, a fogorvos, kozmetikus, Tisztiorvosi Szolgálat, Rendőrkapitányság segítségét vesszük igénybe.

4. Aktív testmozgások

Iskolánkban a mindennapos testedzés megvalósításánál a következőkre voltunk figyelemmel:

Az egészségfejlesztő iskolai testmozgás program célja a gyermekek egészséges testi-lelki fejlődésének elősegítése a testmozgás eszközeivel.

Az iskolai testnevelés és a sport keretei között az egészségnevelés, a szociális kompetenciák, a csapatmunka, valamint a társakkal történő kreatív együttműködés egyaránt fejleszhető.

Annak érdekében, hogy az egészségfejlesztő testmozgás hatékonyan megvalósuljon, az alábbi sajátos egészségügyi és pedagógiai szempontoknak kell teljesülniük:

- minden gyerek minden nap részt vesz a testmozgás-programban;
- minden testnevelési órán és minden egyéb testmozgási alkalmon megtörténik a keringési- és légző-rendszer megfelelő terhelése;
- minden testnevelési órán van gimnasztika, benne a biomechanikai helyes testtartás kialakítását és fenntartását szolgáló gyakorlatanyag és légzőtorna a testnevelési anyag egészében a gerinc- és ízületvédelem szabályainak betartása, külön figyelemmel a fittség mérések testhelyezeteire és az izomerősítések különböző testhelyezeteire;
- minden testnevelési óra és egyéb testmozgási alkalom örömet és sikerélményt jelent még az eltérő adottságú tanulóknak is;
- a testnevelés és a sport személyiségfejlesztő hatásai érvényesülnek a teljes testmozgás-programban;
- a testmozgás-program életmód-sportokat, életminőség-sportokat is megtanít (olyan sportokat, amelyeket egy életen át lehet folytatni az életminőség javítása érdekében);
- a testmozgás-program játékokat és táncot is tartalmaz.

- A mindennapos testedzés formái

Az alsó tagozaton a heti testnevelés órák száma: 3

A hét további napján, mikor nincs tornaóra, a következőképpen valósítjuk meg a testedzést:

A harmadik szünetben a tanulók az udvaron szabad játék keretében mozognak.

- Sportkörök

Sportköreinket az adott tanév eleji igényfelmérésés lehetőségeink alapján szervezzük

- Szabadidő kibővítése

A tornaterem és az udvari pályák használata

Egész iskolát megmozgató programok:

Tevékenység	Korosztály	Felelős	Határidő
Challenge Day	1-8. osztály	osztályfőnökök, mk.vez.	április
Területi és országos sportmegmozdulások	1- 8. évfolyam	testnevelők	egész évben
Akadályverseny	1- 8. évfolyam	valamennyi pedagógus	június eleje

5. Az egészség megőrzésének szempontjából legfontosabb ismeretek átadásának lehetőségei évfolyamonként és tantárgyanként

Dohányzás:

- 4. évfolyam - környezetismeret
- 5. évfolyam - osztályfőnöki
- 6. évfolyam - természetismeret
- 6., 7., 8. évfolyam - házi orvos előadása
- 7. évfolyam - osztályfőnöki
- 8. évfolyam - biológia
- 5-8. évfolyam - egészségnap

Alkohol- és kábítószer-fogyasztás:

- 4. évfolyam - környezetismeret
- 5. évfolyam - osztályfőnöki
- 6. évfolyam - természetismeret
- 7. évfolyam - osztályfőnöki
- 8. évfolyam - biológia
- 5-8. évfolyam - egészségnap
- 8. évfolyam – Városi Rendőrkapitányság munkatársainak előadása

Családi és kortárs kapcsolatok, lelki egészség:

- 1-4. évfolyam – környezetismeret
- 1-8. évfolyam – családi délután
- 7.-8. évfolyam - Városi Rendőrkapitányság munkatársainak előadása
- 5-8. évfolyam – osztályfőnöki

Személyes higiénia:

- 1-4. évfolyam – környezetismeret
- 4-8. évfolyam – osztályfőnöki
- 4. évfolyam – védőnői előadás
- 6. évfolyam – természetismeret
- 7. évfolyam – kozmetikus előadássorozata
- 8. évfolyam – biológia

Szexuális fejlődés:

- 5-8. évfolyam – osztályfőnöki
- 6. évfolyam – természetismeret
- 8. évfolyam – biológia
- 5-8. évfolyam – védőnői előadások
- 8. évfolyam – Tini ambulancia

a) *Balesetmegelőzési program*

Tevékenység	Módszer	Felelősök	Határidő
Általános balesetvédelmi helyzetek, szabályok az iskolában.	Baleset megelőzésére, felkészítés a balesetveszélyes helyzetek felismerésére, elkerülésére. Tilos és elvárható magatartásformák ismertetése életkoruknak és fejlettségi szintjüknek megfelelően.	Osztályfőnökök - az ismertetés tényét, tartalmát dokumentálni kell.	Szeptember, első tanítási nap.
Közlekedési eszközzel és közlekedési eszköz nélküli szabályos és biztonságos közlekedés elsajátítása, alkalmazásának fontossága.	A közlekedés elmélete és gyakorlata. /Biztonságos átkelés az úttesten, gyalogos és tömeg-közlekedési szabályok, kerékpározás szabályai, útburkolati jelek./ Versenyeken, rajzpályázatokon való részvétel, tesztek, feladatlapok.	Osztályfőnökök Technika tanárok Rajztanárok	Szorgalmi évenként egy óra vagy szükség szerint. Témaköröknek megfelelően. Lehetséges pályázatokhoz kapcsolódóan.
Balesetmegelőzés az iskolán kívül, külső hely-színeken.	Tanulmányi kirándulások, táborok. Balesetveszélyes helyzetek a víz mellett, vizeken.	Osztályfőnökök Kísérőtanárok	Az aktualitásnak megfelelően.
Balesetvédelem a szakórákon.	Kémia, fizika óra: a kísérletekhez szükséges anyagok és eszközök szakszerű, balesetmentes használata. Testnevelés: a sporttevékenységek sérülése nélküli végzése. Technika órákon: a munkafolyamatok szakszerű végzése	Szaktanárok	Első tanórán, folyamatos
Elsősegélynyújtás oktatása.	Egészségtan modul keretében.	Biológia tanárok	A modul anyagába építve.

A környezeti nevelés a természet - s benne az emberi társadalom – harmóniájának megőrzését, fenntartását célozza.

Iskolánkban kiemelt nevelési célként kezeljük a környezettudatos magatartás, a környezetért felelős életvitel kialakítását, figyelemmel arra a tényre, hogy napjainkra a környezeti nevelés tartalma kiszélesedett. Prioritást kapott a fenntarthatóság és az ökológiai szemlélet.

Az intézményben folyó környezeti oktatás és nevelés átfogó célja, hogy elősegítse minden korosztálynál, hogy a felnövekvő nemzedékek képesek legyenek majd tevékenységeikben, döntéseikben alkalmazni és érvényesíteni a fentiekben megfogalmazott elveket.

A környezeti nevelés céljai

- Elősegíteni a tanulók környezettudatos magatartásának, életvitelének kialakulását
- Legyenek képesek a környezet sajátosságaink, minőségi változásaink megismerésére, értékelésére!
- Alakuljon ki bennük a környezeti harmóniát biztosító életvitel igénye!
- Ismerjék meg a környezetet befolyásoló globális és helyi gazdasági és társadalmi folyamatokat!

KÖRNYEZETNEVELÉSI PROGRAM

A környezeti nevelés alapelvei

A környezeti nevelés célja a környezettudatos magatartás, a környezetért felelős életvitel elősegítése. Távlatból nézve a környezeti nevelés a természet – s benne az emberi társadalom – harmóniájának megőrzését, fenntartását célozza. Célja a természetet, az épített és társadalmi környezetet, az embert tisztelő szokásrendszer érzelmi, értelmi, esztétikai és erkölcsi megalapozása.

A környezeti nevelés tartalma – világszerte, így Magyarországon is – kiszélesedett, a fenntarthatóságra, az emberiség jövőjének biztosítására irányul. Gondot kell arra fordítanunk, hogy diákjaink a jövőben mindennapi életvitelükben képesek legyenek a bonyolultabb természeti,

társadalmi, gazdasági és politikai konfliktusokat kezelni, megoldani. Meg kell alapoznunk tanítványaink környezeti erkölcsét, társadalmi-természeti felelősségét, formálnunk kell alakuló értéktudatát, együttműködési képességeit, a személyes és a közös felelősségtudat alapjait.

E nevelési célok hatékony személyiségformálást, az önszabályozás és egyben a társas együttműködés és konfliktuskezelés készségeinek erősítését igénylik. A fenntarthatóság pedagógiája a környezetért felelős, aktív kiscsoportok és tágabb közösségek kialakítására törekszik, előtérbe emelve azokat a tanulásszervezési módszereket, amelyekben felerősödhet a társas részvétel, felértékelődhet a felelős együttműködés.

A környezeti nevelés – a fenntarthatóság pedagógiai gyakorlata – kiterjed az emberi együttélés, illetve az ember-természet kapcsolat bemutatására és formálására, egyben elősegíti a környezeti- és egészség-tudatosság erősödését. A pedagógiai gyakorlatban kiterjed a testi-lelki egészségnevelésre, a társas készségek (mindenekelőtt a konfliktuskezelés, döntés, együttműködés) fejlesztésére és a mentálhigiénés nevelésre is.

A környezeti nevelés iskolai gyakorlatában harmonikusan ötvöződik a környezettudományi és a társadalomtudományi ismeretek köre, hiszen csak az ember biológiai és társas-társadalmi természetének sajátosságaira építve történhet az értékrend, az erkölcs és az életviteli szokások formálása.

A környezeti nevelés legfontosabb értéktartalmai a fenntartható fejlődéssel, a jövő nemzedékek életminőséghez fűződő jogaival, a bioszféra iránti felelősségünkkel kapcsolatosak, ezért hangsúlyosan erkölcsi-etikai irányultságúak, attitűdöket és szokásokat formálóak.

A környezeti nevelési kutatások eredményeinek elemzése azt mutatja, hogy a környezeti ismeretek önmagukban nem elegendőek. Környezettudatos életvitelt azok a személyek tanúsítanak, akik – azon túl, hogy pontos ismereteik és fogalmaik vannak a környezetről, az aktuális környezetvédelmi problémákról és tennivalókról – képesek e célok érdekében felelősen cselekedni, sőt hisznek is tevékenységük jelentőségében.

A környezeti nevelés során felértékelődik a tantárgyak közötti integráció, a különböző tantárgyak ismeretkészletét összekapcsoló, harmonizáló pedagógiai törekvés.

A környezeti nevelés minden pedagógus, illetve valamennyi tantárgy feladata (hiszen minden ugyanarról a világról szól).

A tantárgyak tartalmához illeszkedő, ám a hagyományos tanítási órákon kívüli iskolai nevelési helyzetekben a környezeti nevelésnek számos lehetősége van, mindenekelőtt az iskolai szabadidős

helyzetekben, a tanulók művészeti, sport, játék és közéleti tevékenységeinek során. Ezek előkészítéskor, megvalósításakor szintén gondolnunk kell a környezeti vonatkozásokra, a környezeti nevelés lehetőségeire.

A napközi programjaiban helyet kell, hogy kapjanak a környezetfeltáró, érzékenyítő, megőrző programok, ezzel kapcsolatos játékok és cselekvések.

Az iskolai tehetséggondozás terén is helyet találhatunk a környezeti nevelésnek. A környezet iránt legfogékonyabb tanulók számára megrendezett versenyekre és vetélkedőkre való egyéni és csoportos felkészülés alkalmas erre. Nem hagyhatjuk figyelmen kívül azt sem, hogy a szokásos tanítási helyzetektől eltérő tanulás olyan képességek fejlesztésének is kedvez, amelyek nem kerülnek előtérbe a hagyományos tanórákon.

A fenntarthatóság pedagógiai gyakorlata színvonalát és hatékonyságát a helyi értékelési és önértékelési kultúra biztosíthatja. A környezeti nevelés is igényli azt a minőségfejlesztési gyakorlatot, amely az iskola pedagógiai eredményességét képes hosszabb távon biztosítani.

Fontos, hogy az iskolai élet mindennapjaiban, a tanítási órákon kívül is érvényesüljön a nevelőintézmény egészének ökológiai kultúrája és társas harmóniájának rendje. Az iskola legfontosabb célcsoportjai a környezeti nevelés terén a tanulók és a családok, a szülők, a helyi közösség tagjai.

A környezeti nevelési célkitűzései

Rendszerszemléletre nevelés

A tanulókat képessé kell tenni arra, hogy a tanórán szerzett ismereteket össze tudják kapcsolni az élet valós ügyeivel, hogy önmaguk lássák meg a problémákat, azok összefüggéseit, és önmaguk keressék az arra adható válaszokat. Ennek során el kell jutni odáig, hogy a tanulók képesek legyenek megérteni a fejlődés és környezet kérdéseinek összefüggő rendszerét.

Az alternatív, problémamegoldó gondolkodás elsajátítása

Nem elegendő az egyes problémák, de még a problémák összefüggéseinek felfedeztetése sem, ha nem alakul ki az a képesség, hogy a problémákra válaszokat is keressenek a tanulók. Fontos, hogy

az egyes kérdések megválaszolására több alternatíva felállítását igényeljük, s az alternatívák értékelése, ellenőrzése után képesek legyenek a helyes, megfelelő válasz kiválasztására.

A globális összefüggések megértése

A létező környezeti problémák mögött gazdasági, társadalmi problémák állnak, amelyek globális problémákká szövődnek össze. Nagyon fontos, hogy ne csak egyenként lássák ezeket a gondokat a tanulók, hanem azok gazdasági, társadalmi okait is megértsék. Legyenek képesek ezeket az okokat azonosítani saját környezetükben, életükben, és tanuljanak meg ezeket szem előtt tartva cselekedni.

A létminőség választásához szükséges értékek megmutatása

Környezetünk minősége, gazdagsága létminőségünknek egyik alapvető meghatározója, mégsem tükröződik vissza gondolkodásunkban automatikusan. Még ennél is nehezebb megértetni a létminőséghez szükséges nem anyagi jellegű dolgok szerepét az életünkben.

A létminőséghez tartozó viselkedési normák és formák kialakítása

Nem elegendő a szemléleti alapok megteremtése, arra is szükség van, hogy közösen fedezzük fel, hogy mit is tehetünk egyéni életünkben.

A természet, az élet, a biológiai sokféleség jelentőségének megértése

Az ember a természet része, csak akkor van esélye a boldogulásra, ha együttműködik környezetével, és nem uralkodni akar felette, ami a természet törvényeinek megértését, az élet minden formájának elismerését feltételezi. Fel kell fedeztetni, hogy biológiai sokféleség nélkül nincs emberi létezés sem.

A szerves (organikus) kultúra fontosságának megismertetése a fenntartható fejlődésben

Alapvető annak a belátása, hogy az ember történelme során nemcsak szembefordult környezetével, hanem számos esetben tudott azzal harmóniában is élni. E harmonikus együttélés eredményeként alakult ki a szerves (organikus) kultúra.

A környezeti nevelés színterei az iskolában

Az összes tantárgy tanórai foglalkozásai

Tanórán kívüli tevékenységek

Hazai és nemzetközi együttműködések

Az iskola környezettudatos működése

Tanórán kívüli az igényeknek megfelelően szabadon tervezhető tevékenységek

Erdei iskola: Az élményközpontú tevékeny tanulás megvalósítása, valamint a humanista és környezettudatos szemlélet és magatartás kialakítása a célunk. Fontosnak tartjuk továbbá az új tanulási formák megjelenését, a természetre való ráhangolódást és a közösségépítést az erdei iskolában.

Erdei iskolai programok

A környék kultúrájának

A környék természeti környezetének

A természet és az ember viszonyának megfigyelése és feltérképezése.

Tanulmányi kirándulások: Nemzeti Parkok megismerése

Versenyek vetélkedők: természettudományi vetélkedő, tanulmányi versenyek, környezetvédelmi vetélkedők, tisztasági verseny

Az iskola szépítése: szeméthyűjtés, fásítás, növényültetés, dekoráció.

Gyűjtési akciók: papírgyűjtés, szárazelem, alumínium italdoboz és tintapatron gyűjtés

Jeles napok: A Víz Világnapja, a Föld Napja

Múzeumlátogatások: A Természettudományi Múzeum és a Csodák Palotájának rendszeres látogatása. Állatkerti és botanikus kerti séták.

Ismeretterjesztő előadások

Üzem és gyárlátogatás

Hazai és nemzetközi együttműködések

- *Civil szervezetekkel*
- *Önkormányzattal, polgármesteri hivatallal*
- *Környezetvédelmi*
- *Vállalkozókkal*

Az iskola környezettudatos működése

- *Az iskolai étkeztetés* (élelmiszerbiztonság, háztartási zsiradék)
- *Az iskolai büfé* (Az egészséges táplálkozás ismervei, fogyasztóvédelem)
- *Vegyszerek az iskolában* (kémia, fizika, biológia szertár veszélyes anyagai, takarítószer, tollak, festékek)
- *Tisztaság az iskolában* (szemetelés, a tantermek tisztántartása)
- *Energiagazdálkodás* (takarékoskodjunk a vízzel, a villannyal és a fűtéssel, értékeink megóvása, takarékoság az idővel)

Tevékenység	Megvalósulás	Időpont	Felelős
Az iskolai étkeztetés környezettudatos működtetése	Élelmiszerbiztonsági előírások betartása, háztartási zsiradék elszállítása HACCP	folyamatos	igazgató
Az iskolai büfé környezettudatos működtetése	Az iskolai büfé rendszeres ellenőrzése az egészséges táplálkozás és a fogyasztóvédelmi szempontok alapján	folyamatos	DÖK, tanárok, igazgató
Az iskola tisztaságának környezettudatos működtetése	A tantermek tisztántartása, a szemetelés csökkentése, Szemétszedő akciók szervezése	alkalmi és folyamatos	osztályfőnökök, szaktanárok, takarítók, igazgatóhelyettesek
Az iskolai vegyszerhasználat területén való környezettudatosság	A kémia, fizika és biológia szertárok, a takarítószer és festékek vegyszernyilvántartása és biztonságos kezelése	folyamatos	takarítók, szaktanárok, igazgató
Az iskola energiahasználatának környezettudatossága	Takarékoskodunk a vízzel, villannyal és az idővel. Fokozott figyelmet fordítunk az értékek megóvására	folyamatos	takarítók, szaktanárok, igazgató

III.12. A gyermekek és tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

Iskolánk rendelkezik esélyegyenlőségi és intézkedési tervvel, melynek fő elvei és célja a következők:

- Minden gyermek számára biztosított legyen az oktatási szolgáltatásokhoz történő hozzáférés.
- Csökkenjen a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek oktatási szegregációja.
- Német nemzetiségi nyelvoktatásban emelni kell a HHH arányt.
- Az IPR program bevezetése a társulás területén lévő összes intézményébe.
- A magántanulói státusz csökkentése.
- A jövőben egyszerre javuljon az oktatás eredményessége – csökkenjen a halmozottan hátrányos helyzetűek lemorzsolódási aránya – hatékonysága, ugyanakkor továbbra is mindenki számára biztosított legyen a minőségi oktatáshoz való egyenlő hozzáférés.
- Az iskolák használható tudást, valamint a tudás és képességek folyamatos fejlesztését megalapozó alapkészségeket adjanak át minden gyereknek. Különösen a sajátos nevelési igényű gyerekek, tanulók sikeres munkaerő-piaci alkalmazkodásához szükséges az egész életen át tartó tanulás megalapozását szolgáló képességfejlesztés és kompetencia alapú képzés.
- A szükséges szakmai – tartalmi és módszertani – fejlesztések megvalósuljanak, mert a kompetencia alapú és integrált szemléletű korszerű pedagógiai módszereket alkalmazni tudó pedagógusok képesek a közoktatás modernizációjának a végrehajtására, emellett az infrastrukturális fejlesztések csak akkor járulhatnak hozzá az oktatás eredményességének és hatékonyságának javításához, ha mindez adott.
- Az inkluzív iskola megvalósítása.

Ebben a szellemben rövid-, közép- és hosszú távú célok kerültek megfogalmazásra.

Rövidtávú célok:

Korrekt adatszolgáltatási rendszer működtetése, a HH/HHH és SNI tanulók számának pontos nyilvántartása, különös tekintettel a HH és HHH tanulók részvételi arányairól az egyes foglalkozásokon, eseményeken, valamint eredményeikről.

Középtávú célok:

Korszerű pedagógiai módszer- és eszköztár kialakításához szükséges fejlesztések elindítása, a teljes nevelő-testület folyamatos módszertani felkészítésével, továbbképzésével.

A kompetencia-mérések eredménymutatóinak javulása.

A HH/HHH tanulók teljes számban való részvétele a tanórán kívüli programokban.

Gyermekjóléti alapellátások teljessé tétele. Valamennyi településen váljon elérhetővé a családi napközi, házi gyermekfelügyelet szolgáltatás.

A tárgyi erőforrások maximális fejlesztése. A székhely és telephely közti tárgyi feltételek közötti különbség csökkentése.

Hosszú távú célok:

Korszerű pedagógiai módszer- és eszköztár kialakítása, egy közös „módszertani kincsesár” létrehozása és folyamatos bővítése.

A kompetencia-mérések eredménymutatóinak javulása, országos szint elérése minden területen.

A tárgyi erőforrások maximális biztosítása.

A gyermek és ifjúságvédelmi munka

Céljaink:

- A gyermekek életútjának figyelemmel kísérése.

- A hátrányos megkülönböztetés elkerülése.
- Az egyenlő bánásmód, az esélyegyenlőség megteremtése.

Az iskola igazgatójának feladatai:

- Az iskola vezetője gondoskodik az intézmény pedagógusainak gyermek- és ifjúságvédelmi munkájához szükséges feltételekről.
- Ellenőrzi, segíti a kollégák ez irányú munkáját.
- Helyes, humanisztikus, elfogadó, befogadó szemléletet alakít ki a tantestületben, a szülők körében, valamint mindazokban, akik a gyermekvédelemre szorulóknál hasznosak lehetnek.
- Ellenőrzi az intézményben vezetett nyilvántartásokat és valamennyi gyermekvédelmi esetről készített feljegyzést.
- Együttműködik a gyermekjóléti szolgálattal, a családgondozóval, a Fejér Megyei Kormányhivatal Dunaújvárosi Járási Hivatal Hatósági Osztályával

Valamennyi pedagógus esetében kötelező érvényű a Köznevelési törvény 62. §-ban foglaltak maradéktalan betartása.

Továbbá:

- feladata gondoskodni a gyermekek erkölcsi védelméről
- részt vesz a tanuló fejlődését veszélyeztető körülmények feltárásában
- közreműködik a veszélyeztető körülmények kialakulásának megelőzésében
- amennyiben a tanuló veszélyeztetettségét gyanítja, jelzéssel él az intézmény vezetője és a társszervezetek felé
- szükség esetén jelzéssel él a szociális ellátás igényléséhez
- együttműködik a gyermekjóléti szolgálattal, a családgondozóval, a Fejér Megyei Kormányhivatal Dunaújvárosi Járási Hivatal Hatósági Osztályával

IV. AZ ALAPFOKÚ MŰVÉSZETOKTATÁSI INTÉZMÉNY PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

*„Rendkívül fontos, hogy amíg gazdagítható a gyerekek érzélemlilága,
és ez elsősorban a 18 év alatti életkor,
addig a művészeti nevelésre a befogadás és
az alkotás képességének fejlesztésére
helyeződjék a hangsúly.”*

(Freund Tamás, agykutató)

A tudós által megfogalmazottakkal összhangban iskolánkban kiemelt szerepet kap a művészeti nevelés.

Pedagógiai gyakorlatunk nyomán megtapasztaltuk, hogy a művészeti nevelést kisgyermekkorban kell elkezdni, ekkor az alkotókedv kialakítása, fenntartása mellett a részképességek fejlesztését helyezzük a középpontba, hogy ezzel elősegítsük a tudatos, tervezett, önálló alkotótevékenység végzésének lehetőségét. Később hangsúlyt kap a különböző művészeti alkotó technikák, lehetőség szerint készségszintű elsajátítása, mely előfeltétele, bármilyen művészeti ágban a szabad, önálló alkotásnak.

A művészetek alkotó tevékenységi formák, amelyben a létrehozott művek bemutatása kizárólag vagy elsősorban esztétikai célokat szolgál. A művészetek ismerete, a műveken át közvetített gondolatok, érzések a személyiségformálás nélkülözhetetlen eszközei.

Azok a gyerekek, akik művészeti nevelésben részesülnek, sokkal árnyaltabban képesek kifejezni magukat, elvont gondolkodásuk jobban fejlődik, érzelmeiket pontosabban tudják kifejezni és felismerni. Mindezek lehetővé teszik, hogy tanulóink harmonikus személyiségfejlődését elősegíthessük, mindamelllett, hogy tisztában vagyunk azzal a ténnyel, hogy nagyon kevés gyerekből lesz felnőtt korában művész, de hisszük, hogy valamennyien művészetet értő és szerető felnőttekké válnak.

Vidéki iskola lévén elsődlegesen nem az a célunk, hogy a kiemelt tehetségeket művészpályára terüljük, hanem, hogy minél szélesebb körben nyújtsunk művészeti élményeket, esztétikai nevelést. Minden itt tanuló gyermeknek szeretnénk megadni a lehetőséget, hogy – akár szerényebb - képességeit is kibontakoztassa, örömét lelje az alkotásban. Ennek érdekében családi légkörben dolgozunk, kihasználva a vidéki környezet adta lehetőségeket.

Szerencsés helyzetben vagyunk, hiszen három művészeti ágban is kipróbálhatják a gyermekek a tudásukat:

- zeneművészet,
- képző- és iparművészet,
- táncművészet.

Gyermekközpontúsága miatt a szülők és a tanulók szívesen választják az alapfokú művészetoktatás által kínált képzési formát.

Tanáraink felkészültek, speciális tudással, képességgel, főiskolai, egyetemi diplomával rendelkeznek és változatos, izgalmas, érdekes, kreatív foglalkozásokat tartanak.

Tanulóink szempontjából nélkülözhetetlen a segítő, fejlesztő, ötletgazdag pedagógiai munka, mely során célunk, hogy a gyerekek örömteli, vidám, inspiráló légkörben bonthassák ki tehetségüket.

Kiemelt feladatunk a környezetünkben meghirdetett versenyeken való színvonalas szereplések folytatása.

Rendszeresen szervezünk nyílt napokat, hogy tevékenységünk két alappillére – a gyermekközpontúság és az igényes, minőségi munka – szilárd talajon álljon.

AZ ALAPFOKÚ MŰVÉSZETOKTATÁS NEVELÉSI PROGRAMJA

A MŰVÉSZETOKTATÁS PEDAGÓGIAI ALAPELVEI

Művészetoktatásunk pedagógiai alapelvei, hogy a minőségközpontúságot és a tehetséggondozást állandóan szem előtt tartva, tevékenységünk szolgáltató jellegét megőrizzük. A ránk bízott gyerekek emberi értékeit, lelki egészségét, értelmi és érzelmi intelligenciáját, magatartási szokásait, alkotásvágyát, alkotó képességét sikerélményt biztosító, szeretetteljes, mindenkire személy szerint odafigyelő, segítő, esélyegyenlőségre lehetőséget adó légkör megteremtésével biztosítsuk. Kiemelt figyelmet fordítunk a tehetség ígéreték individuális fejlesztésére, a tanulók művészi kifejező képességeinek kibontakoztatására, a vele született kíváncsiság, az eredetiség megőrzésére. Olyan eszközrendszert kívánunk a kezükbe adni, mely a jelen és jövő problémáinak megoldásához nyújt lehetőséget, illetve elősegíti a pozitív életszemlélet kialakulását.

A MŰVÉSZETOKTATÁS CÉLJAI

Az alapelvekben megfogalmazott pedagógiai hitvallást, nevelési eszményt, vállalt értékrendet nevelő-oktató munkánk stratégiai és operatív céljai támasztják alá, melyek az iskolában folyó művészetoktatás egészére, teljes tevékenységrendszerére vonatkoznak.

Oktató-nevelő munkánk kiemelt stratégiai céljai az alapelvekből következően az alábbiak:

- a művészetoktatás egészét átható minőségközpontú szemlélet elérése,
- egyénre szabott motiválással a tehetséggondozás hatékonyságának megőrzése,
- az iskolahasználók, illetve a pedagógusok igényeinek megfelelően az intézmény szolgáltató jellegének további erősítése,
- nagyobb esélyegyenlőség biztosítása.

Operatív céljaink

Az intézmény egészét átfogó minőségközpontú szemlélet kialakítása érdekében:

- az önfejlesztés, az önművelés, az önértékelés igényének fenntartása,
- tudásszerzésre való igény kialakítása a tanulóknban és pedagógusban egyaránt.

A tehetséggondozás hatékonysága, megőrzése érdekében:

- a problémafelismerő, problémamegoldó képesség igényének fenntartása,
- a tanulás és munkafegyelem megőrzése,
- a folyamatos, személyre szabott fejlesztés megvalósítása,
- komplex személyiségfejlesztő program alkalmazása.

Az iskolahasználók igényeihez alkalmazkodó szolgáltató jelleg erősítése érdekében:

- a tanulók, szülők igényeinek (pl. felelősségtudat, értékmegőrzés, a szép és a kulturált környezet iránti igény...) figyelembe vétele.

A nagyobb esélyegyenlőség biztosítása érdekében:

- a szociális hátrányok kompenzálása,
- kreatívásfejlesztés,
- továbbtanulási esélyek növelése.

A MŰVÉSZETOKTATÁS FELADATAI

A pedagógiai alapelvek elérését meghatározó célrendszer konkrét feladatok elvégzésével valósulhat meg.

Feladataink:

- rendszeres értékelés, önértékelés (gyakorisága az értékelésnél meghatározott),
- rendszeres igényfelmérés (évente),
- feladatmegoldást segítő eszközpark kialakítása,
- érdekes, motiváló, problémamegoldó feladatok meghatározása,
- személyre szabott feladatok megfogalmazása, differenciálás,
- többirányú művészeti alapkészségek kialakítása.

A feladatok megoldása érdekében alkalmazott tevékenységformák, módszerek, eljárások, eszközök:

- kompetencia alapú fejlesztés, valós élethelyzeteket modellező feladatrendszer,
- egy-egy feladat megoldására projektmódszer alkalmazása,
- tehetséggondozó eljárások,
- kreatívfejlesztő tevékenységrendszer,
- egyénre szabott személyiségfejlesztő módszer,
- közösségfejlesztő módszer,
- játékos, élményre épülő oktatás, alkotómunka,
- kiscsoportos oktatás.

Nevelési eszközök:

- minta, példa, példakövetés, egyéni utak bejárásának lehetővé tétele

Ösztönző eszközök:

- megerősítés, biztatás, dicséret, munkák kiállítása, jutalmazás

A SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉSSEL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI FELADATOK A MŰVÉSZETOKTATÁSBAN

Iskolánkba egyéni vagy szülői motiváció alapján jelentkeznek a gyerekek, ami azért lényeges, mert a művészetre nyitott, fogékony tanulóink rendszerint szívesen és örömmel fogadják be a tananyagot, és az elsajátítás folyamata is könnyedebb.

Tapasztalataink szerint beilleszkedési nehézségekkel nem kell megküzdniük a tanulóknak, ami a nyugodt, harmonikus tanórai légkörnek, a sokszínű egyéni képességek pedagógiai elfogadásának, az inspiráló, segítő tanári hozzáállásnak, az együtt alkotásnak és a gyakori rendezvényeknek köszönhető, ugyanakkor pszichológiai kutatások bizonyítják, hogy a kreatív tanulók esetenként fegyelmezetlenek, impulzívok, nonkonformista attitűdöt mutatnak. Ezeket a jelenségeket az alapfokú művészetoktatásban más tanszakra irányítással, illetve enyhébb esetekben szülői konzultációkkal, egyéni teljesítményütemezéssel, a személyiséghez illő téma- és technikaválasztással meg lehet oldani, tehát a szuverén alkotói magatartásból, személyiségjegyekből adódó problémákat az alapfokú művészetoktatásban is kezelni kell.

Tanulási kudarc a képzés tematikája alapján nem jellemző. Azonban azt fontos kiemelni, hogy az alapfokú művészetoktatásban a problémaérzékenység, az analizálás, az újrastrukturálás, a fantázia, a kifejezőképesség, a lényeglátás kifinomulhat és hozzájárulhat a jobb tanulmányi eredmények eléréséhez. A művészettel foglalkozó gyerekek ráadásul gyakran találhatnak arra alkalmat, hogy feszültségeiket „kivetítsék, kialkossák” magukból. Ezáltal eredményesebb tanulásra lesznek képesek. Az alapfokú művészetoktatás segíthet a tanulási kudarcok kezelésében.

A szociális hátrányok enyhítésében nagy szerepet tulajdonítunk annak, hogy minden gyermek számára egyenlően jó feltételeket, gazdag anyag választékot, jó felszerelést, kiváló személyi feltételeket biztosítsunk, ugyanis ez a legfontosabb feltétele a pedagógiai program eredményes megvalósulásának!

A KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉSSEL KAPCSOLATOS FELADATOK A MŰVÉSZETOKTATÁSBAN

A csoportos órák lehetőséget biztosítanak arra, hogy a tanulók kiscsoportos foglalkozás keretein belül felismerjék a közösség erejét. Az együtt alkotás segíti kialakítani és fejlődni az alkalmazkodó képességet, a szocializációt, a kommunikációt. A tanulók felelősnek érzik magukat társaik sikeréért is, az empátiás képesség, a segítőkészség elmélyülhet. A tudatos és fegyelmezett alkalmazkodás vállalásával fejlődik az együtt gondolkodás élménye. A hibák megbeszélése, a bírálat, a jó megoldások megerősítése, az egyéni teljesítmény mások produktumaihoz való viszonyítása hozzájárul a reális énkép kialakulásához, az értékítélet objektivitásához.

A kreativitás kialakulását: a hibáktól való félelem csökkentésével, a bizalom légkörével és a játékos helyzetek teremtésével segíthetjük elő.

Fontosnak tartjuk, hogy nem kizárólag a kiemelkedően tehetséges tanulók képességfejlesztését vállaltuk, hiszen a kevésbé tehetséges tanulók képességeinek kibontását is feladatunkul tűztük magunk elé.

Az alapfokú művészetoktatás alapfeladata tehát a tehetséggondozás. A tantárgyi programokat eleve úgy állítottuk össze, hogy az alapvetően szolgálja, biztosítsa a személyiségfejlődést, a tehetségkibontást, -ápolást. Olyan tantárgyi programokat készítettünk, melyben komoly szellemi megalapozásra épül fel a művészi-manuális képességfejlesztés. A tehetséggondozást teszik lehetővé a törvény által biztosított kiscsoportos műhelyfoglalkozások, az intézmény által biztosított személyi és tárgyi feltételek.

Intézményünk könyvtára, gazdag videó- és folyóirattára, a könyvtár multimédiás számítógéprendszer az önművelés a tehetséggondozás lehetőségének széles skáláját biztosítja.

A tehetséggondozás érdekében igény és létszám függvényében, minden érdeklődési igényt ki kívánunk elégíteni.

Az iskola alapítványa anyagilag is segíti az oktatás feltételeinek javítását, a különböző versenyek, vetélkedők, szabadidős tevékenységek, táborok, tanulmányutak megvalósulását, a tehetséges tanulók anyagi támogatását.

A SZÜLŐKKEL VALÓ KAPCSOLATTARTÁS RENDJE, FORMÁI

A szülők folyamatos, többoldalú tájékoztatása nélkülözhetetlen az eredményesség elérésében.

A tanulmányi előmenetel során félévente tájékoztatást kapnak gyermekük fejlődéséről. Aktuális terveinkről, sikereinkről értesítést küldünk.

Szívesen látjuk tanulóink családtagjait a nyílt napokon, az alkotó hétvégeken, táborozás során, kirándulások alkalmával, a félévi rendszerességű vizsgakiállításokon, hangversenyeken. A gyermekek hiányzásairól jogszabályban meghatározott formában azonnal értesítjük a szülőket.

Mezőfalvi Petőfi Sándor Általános Iskola és
Alapfokú Művészeti Iskola

MEZŐFALVI PETŐFI SÁNDOR ÁLTALÁNOS ISKOLA
ÉS ALAPFOKÚ MŰVÉSZETI ISKOLA
OM 030094

Legitimációs záradék- Pedagógiai program

Az intézmény OM azonosítója: 030094
Intézményvezető: Jaksics Erzsébet

Nevelőtestületi elfogadás határozat száma: *191/2023./Nev.*

Nevelőtestület képviselője: Sótiné Papp Elvira *S. Papp E.*

Szülői Szervezet nevében véleményezte: Kisné Németh Anita *Kisné Németh Anita*

Intézményvezetői jóváhagyás határozatszám: *192/2023./Nev.*

Intézményvezető aláírása: *Jaksics Erzsébet*

Mezőfalva, 2023. szeptember 14.

Fenntartói jóváhagyás határozatszám:.....

Fenntartó képviselőjének aláírása..... p.h.

Keltezés:

A dokumentum jellege: nyilvános, megtalálható az iskola honlapján és a KIR közzétételi listán.

Hatályos: Érvényes a kihirdetés napjától visszavonásig.

lktsz.:

2422 Mezőfalva, József nádor u. 13.
Tel.: 25/506-930
e-mail: mezofalvaiskola@gmail.com
web: www.petofinisk.hu

MINŐSÍTETT
REFERENCIAINTÉZMÉNY